

parlament

bkk 2. /megkezdött... 31. folyt./-lm

j a v i t á s o k

12. folytatás 2. bek. 1. sora a következőképpen hangzik:

v e s z p r é m megyei képviselőtársaimmal áttanulmányoztuk...

19. folytatás 4. bek. 5. sora helyesen a következő.

az ipar nem teljesíti mindig i d ő r e szállítási....

22. folytatáson a felszólaló képviselő neve helyesen:

somoskői Lajos Árpád

29. folytatás 2. bek. első mondata a következő:

ezen a - k ü l ö n b e n világszerte jelentkező - problémán azonban lehet segíteni.

/mti/

--

19.50/-n
2000 Lel.

-56-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. június 24.

bb. 1. „az ember tragédiája”, bolgár nyelven - előkészületben petőfi költeményeinek eddigi legteljesebb bolgár kiadása - nino nikolov a bolgár-magyar irodalmi kapcsolatokról
1 áe/sze/gy/cz

1966. június 24.

az elmúlt napokban hazánkban tartózkodott nino nikolov, a fiatal bolgár költőnemzedék reprezentáns képviselője, a magyar irodalom kiváló ismerője és tolmácsolója. a költő magyarországon anyagot gyűjtött egy készülő dokumentumfilmhez, amely a bolgár-magyar történelmi kapcsolatok emlékeit, mai is eleven hagyományait mutatja majd be a bolgár közönségnek. a vendég elutazása előtt nyilatkozott az mti munkatársának, s több érdekes adatot mondott el a magyar-bolgár irodalmi kapcsolatok fejlődéséről.

- az elmúlt években mindkét országban kialakult egy lelkes gárda, amelyben kiváló költők, írók, fordítók, esztéták munkálkodnak nemzeti irodalmaink kölcsönös megismertetésén. magyarországon nagy László Kossuth-díjas költő egyben a bolgár költészet legjobb követe is: javarészt az ő munkássága nyomán ismeri meg mindinkább a magyar közönség a bolgár líra legjobb eredményeit. kiemelkedő érdemei vannak karig sárának a bolgár prózairodalom tolmácsolásában. nagy örömmel fogadtuk a nemrégiben magyarországon megjelent bolgár irodalomtörténetet: juhász péter és sipos istván ebben a kötetben hazai irodalomtörténészeink számára is több érdekes, új szempontra hívta fel a figyelmet.

/folyt.köv./

Lel.

bb. 1. /,,az ember tragédiája,,... 1. folyt./ gy

nagy érdeklődéssel várjuk illés Lajos készülő könyvét, amely a magyar-bolgár irodalmi kapcsolatok részletes bemutatásával gyarapítja majd ismereteinket, ez a kötet a magyar kiadással egyidőben jelenik meg bulgáriában is

- a magyar irodalom mindinkább tért hódít bulgáriában: több tehetséges költőnk, írónk táplálja ezt az érdeklődést, akiknek tolmácsolásában növekvő számban látnak napvilágot a magyar művek, csupán az elmúlt két hónapban jelent meg többek között darvas józsef: „a törökverő”, című történelmi regénye, ákos károly: „az ember”, című természettudományos műve, szabó istván: „várászat kertje”, című novellás kötete, nemrég került a könyves boltokba józsef attila verseinek új válogatása: a 75 verset nagy lászló segítségével, az ő utmutatásával magam fordítottam. rövidesen megjelenik „az ember tragédiája”, bolgár kiadásban. madách remekművét georgi krumov tolmácsolásában kapják kézhez a bolgár olvasók. nagy érdeklődés előzi meg sánta ferenc: husz óra című nagyszerű könyvét, amely rövidesen szintén kapható lesz nálunk.

- a jövő évben - csavdar dobrev szerkesztésében - megjelenik az eddigi legteljesebb bolgár nyelvű petőfi válogatás: a több kötetre tervezett sorozat első kötetében a klasszikus bolgár irodalom nagyjai mellett legjobb mai fordítóink tolmácsolják a költő verseit. a legközelebbi években emellett még tíz magyar könyvsiker lát napvilágot a bolgár kiadóknál. nagy példányszámban szándékozunk közreadni nagy lászló költeményeinek válogatását, megjelentetjük tamási áron, kassák Lajos, radnóti miklós, nagy Lajos, fekete gyula egy-egy kötetét. az ifjúsági könyvkiadó terveiben szerepel egy gyűjteményes kötet, amely öt mai magyar költő: juhász ferenc, benjámin lászló, garai gábor, váci mihály és simon istván költszetét mutatja be a bolgár olvasóknak - fejezte be nyilatkozatát nino nikolov./mti/

bb. 2. „elkésztett”, akcávirágok a nyírségben
vid sze/ká/gy/cz

1966. június 24.

szabolcs-szatmár megyében négy héttel ezelőtt virágzott az akác, a baktalórántházi erdő egyik része azonban „elkésztett”, itt mintegy száz fa ezekben a napokban hozza kellő illatú virágfürtjeit. a méhek valóságosan ellepték a virágzó akácfákat./mti/

-2-

bb. 3. a fővárosi tanács vb közlekedési igazgatósága

sze/gy/cz

1966. június 24.

értesíti a főváros utazóközönségét, hogy a július 1-én életbelépő új jegyrendszerre való zökkenőmentes átállás érdekében a közlekedési vállalatok összes bérletpénztárai június 26-án vasárnap is nyitvatartanak és az utazóközönség rendelkezésére állnak. ez az intézkedés is segíteni kívánja a bérletigazolványok és értékszelvények torlódásmentes vásárlását./mti/

bb. 4. könyvek a budapestre látogató turistáknak

i sz/tné/vg/gy/cz

1966. június 24.

nagy keletje van a magyarországról szóló ismertetőknak, utalásoknak, nyelvkönyveknek és térképeknek, azoknak a külföldieknek a körében, akik magyarországra iránt érdeklődnek, vagy esetleg a közeljövőben el akarnak ide látogatni. a kultúra külkereskedelmi vállalatot az utóbbi hónapokban sok külföldi üzletfele kereste fel, hogy az ilyen jellegű kiadványokból utánpótlást kérjen. néhány könyv közös kiadására pedig a külföldi cégekkel újabb szerződések is kötött a vállalat.

a corvina kiadásában többtízezer példányban jelentek meg utikönyvek és ezekre számos országból kapott utánrendelést a kultúra. szintén több kiadást ért meg a kelet-európai és a nyugat-európai autótérkép, amellyel a külföldiek ugyancsak kiegészítik poggyászukat, mielőtt utnak indulnak. a stuttgarti axel juncker kiadó magyar vállalatokkal együttműködve praktikus zsebkönyvet jelentetett meg ungarisch für autofahrer címmel. az akadémiai kiadó gondozásában már jónéhány kiadásban forgalomba került a halász előd féle magyar-német és német-magyar kéziszlóár. a kultúrával nemrégiben kötött megállapodás értelmében a nyugat-német langenscheidt kiadóval együttműködve készül budapesten a szótáraknak egy újabb kiadása. ugyancsak a magyar nyomdaipar készítette és adta át értékesítésre a kultúra vállalatnak az a művészien illusztrált magyarországot ismertető könyvet, amelyet a corvina kiadó állított össze. ez a könyv egyébként a bécsi schroll kiadó ferienstreassen europas sorozatában jelent meg. a külföldi olvasók kezébe került a hazánkról szóló legújabb kiadvány is magyarországra 1966 címmel. az ország életéről ad tájékoztatást ez az érdekes, gazdagon illusztrált könyv./mti/

-3-

bb 5. viz alatt festik a fémet

i sl/sk szb vg

1966. június 24.

a hajtómű- és felvonógyár érdekes berendezést készített, amely viz alatt festi a fémlemezeket és gépalkatrészeket. a berendezés egyik fő kelléke egy vízzel töltött kád, ebben festéket oldanak, s az egészet gyenge elektromos feszültség alá helyezik. a festendő tárgyba ellenkező töltésű feszültséget táplálnak, s ha a kádba bemártják, az elektroforézis elve alapján a festékszempcsék egyenletesen, tartósan ráragadnak a bemártott fém felületére. ezért az új módszert elektroforetikus festésnek nevezték el.

az eljárás hasonló a már jól bevált elektrosztatikus festékszórásához, itt is egészen minimális, alig öt százalékos a festékvesztés. az új módszernek azonban nagy előnye, hogy vízbe mártáskor nemcsak a fém külsejét, hanem például a csövek belső felületét vagy egész autóbusz-karosszériákat is be tudnak vonni festékekkel. külön szivattyú és forgató-szerkezet gondoskodik arról, hogy a festék ne ülepedjék le a kád aljára. a festés utáni öblítő- és szárító-szerkezet ugyancsak a berendezés kellékei közé tartozik.

az új gépet szovjet szakemberek is megtekintették, s tárgyalások vannak folyamatban az exportról. hazánkban legelőször a csepeli kerékpárgyárban helyeznek majd üzembe elektroforetikus festőberendezést. /mti/

-. -

bb 6. ismét pusztít a gyilkos galóca - fő körzetei: a budai hegyek, gödöllő és tatabánya vidéke

i cs/sze szb

1966. június 24.

a szokottnál egy héttel korábban, már június elején felütötte fejét a hazai mérgezőgombák legveszedelmesebbje, a gyilkos-galóca. s azóta már három ember életét oltotta ki. a csapadékos, párás idő kedvez a gombaféléknek és ez nagymértékben megnövelte országsszerte a gombamérgezési veszélyt. a legutóbbi felmérések szerint a gyilkosgalócának kiterjedt termőközöttei vannak a budai hegyekben, továbbá a gödöllő-környéki és a tatabánya-oroszlány-vidéki erdőségekben. kisebb góccokat számoltartanak még nógrádban, somogyban és debrecen vidékén is.

/folyt.köv./

8.25/e 9-12

- 4 -

bb 6. /ismét pusztít... 1. folyt./- szb

a gombászati szakemberek most arra hívják fel az erdőjáró turisták, hétvégi kirándulók és a saját fogyasztásra gyűjtő lakosság figyelmét, hogy - biztos szakismeret hiányában - a főleg tölgyesekben termő zöldessárga, citromsárga, barnászöld, vagy éppen hófehér kalapu, a kalap alján fehér lemezű galléros gombákat kerüljék el, vagy tapossanak rá, hogy más se szedhesse fel. mindamelllett ajánlatos, hogy a gombaszákmányt felhasználás előtt mutassák be gombaszakértőnek. a vidéki városokban, ipari központokban 220 piaci gombavizsgáló és továbbí ötven szaktanácsadó működik. budapesten és az erdős vidékek néhány városában a köjál szaktanácsadó sátrakat állított fel. ezek közé tartozik a fővárosban a tolbuchin körüti nagycsarnok állandó gombakiállítás és szaktanácsadó-szolgálat, valamint a moszkva téren és a margithid budai oldalán vasárnaponként máris működő gombavizsgáló sátrak. ez utóbbiak máris nagy forgalmat bonyolítanak le, és a „kiszűrt”, mérgezőgombák között bizony gyakran akad gyilkosgalóca. /mti/

-. -

bb 7. péter-pál napján várják az első ujbuzát csongrádban - hatmillió forintos beruházással korszerűsítették a raktárakat

vid sze szb ká

1966. június 24.

csongrádban ezelőtt péter-pálkor kezdték a buza aratását, most pedig erre a napra várják az első új kenyérgabona szállítmány érkezését. összesen 7 900 vagon gabona felvásárlását vették tervbe. a megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat hatmillió forintot fordított a raktárak korszerűsítésére. többek között felújították a hódmezővásárhelyi szárító telepet, amelynek berendezése óránként öt tonna gabonát tesz tárolásra alkalmassá. ugyancsak hódmezővásárhelyen 250 vagonos raktár készült el. kihasználják a „rejtett tartalékokat”, és a nagyobb tárolóhellyel rendelkező gazdaságokkal szerződést kötöttek mintegy 600 vagon termés elhelyezésére. a gyengébb műszaki felkészültségű tsz-eket úgy segítik, hogy tőlük közvetlenül a kombájntól veszik át a gabonát. a tároló tér a növekedés ellenére sem elegendő, ezért a becslések szerint csaknem ezer vagon gabonát ideiglenesen a szabadban kell majd elhelyezni. ehhez kellő mennyiségű ponyvát és fólia lepedőt szereztek be. /mti/

-. -

8.35/j 9-12

- 5 -

le

bb 8. pofonnal „fizetett”, a pincérnek - három hónapot kapott érte

vid sze szb -cz

1966. június 24.

zelenák László 27 éves, büntetett előéletű kazincbarcikai lakos a helybeli étteremben nagyobb mennyiségű italt fogyasztott, majd mikor fizetésre került volna sor, kiderült, hogy nincs elegendő pénze. a pincér kérte tőle a még neki járó pénzt. zelenák emiatt felfortyant s a pincért arcul ütötte úgy, hogy a sértett orrcsontja is eltört. a miskolci járásbíróóság súlyos testi sértés miatt most vont felelősségre zelenák Lászlót és három hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

..-

bb 9. korrepetáló tanfolyam a szombathelyi ady endre művelődési otthonban

ks/k szb -cz

1966. június 24.

hasznos kezdeményezésként az elmúlt évben korrepetáló tanfolyamot indított szombathelyen az ady endre művelődési otthon az elégtelen osztályzatot kapott általános iskolások részére. a nyári tanfolyam nagyon eredményes volt - csaknem valamennyi tanuló átment a pótvizsgán. a tavalyi kedvező tapasztalatok alapján az idén is megrendezik a korrepetálásokat július elejétől. a művelődési otthon vezetősége be-kérte az iskoláktól az elégtelen osztályzatot kapott diákok névsorát, s ennek alapján levélben hívják fel a szülők figyelmét a korrepetálásra, illetve erre a lehetőségre. /mti/

..-

bb 10. egy kör - hatvankét modell

vid tné szb szf

1966. június 24.

a szombathelyi cipőgyár termékét, a savaria márkájú cipőt már az egész világon ismerik. a jó hírnevet nagymértékben öregbíti az öt éve működő, főleg exportra termelő kis szériás szalag. ezen a körön 660 pár cipő készül egyszerre, de ritkán fordul elő, hogy mind ugyanaz a modell. van hogy naponta négy-öt modell is felkerül a szalagra. ötszáz páras modell már nagy szériának számít itt. sok a husz és ötven páras megrendelés is. a kör arról nevezetes, hogy csak kifogástalan cipőt készít. a második negyedévben például 18 000 pár cipőt gyártanak 62 modellben. ebből többek között szomáliába, kuwaitba, kenyába, szaúd-arábiába, s kelet-afrikába is szállítottak.

/folyt. köv./

le

8.43/1 9-Pr

-6-

bb 10. /egy kör - ... 1. folyt./- szb

a kör dolgozó a kongresszusi munkaversenyben vállalták többek között, hogy az előállítási költséget 0,6 százalékkal csökkentik s amit ígértek, teljesítik. a tervezett 90 százalékos elsőosztályu áruval szemben 97,6 százalék az elsőosztályu áru anyaga. a tervezett anyaghiba hét százalék, az eredmény: 2,4 százalék. műszaki hiba egyáltalán nincs a szalagon. /mti/

..-

bb 11. az ország egyik legkorszerűbb hűtőtárolója épül szombathelyen

vid sze szb ká

1966. június 24.

a szombathelyi teherpályaudvar mögötti ipartelepen 14,5 millió forintos beruházással épül az ország egyik legkorszerűbb hűtőtárolója. huszonöt vagon zöldség- és gyümölcsfélét raktározna itt télire, így ebben az évszakban is friss árut kapnak majd a vas megyei háziasszonyok. a vagonokban és tehergépkocsikon érkező árut gépekkel válogatják, osztályozzák a 30x25 méteres manipulációs téren. a tartósításra alkalmas almát, burgonyát és más zöldség-, illetve gyümölcsfélét emelővillás targoncák viszik a három hűtőtérbe, ahol 9 klímasekrény biztosít megfelelő hőmérsékletet. a gépeket, berendezéseket automatikus központi vezérléssel irányítják. a nyiregyházi vegyes szakipari ktsz szakemberei megkezdtek a berendezések, műszerek szerelését. /mti/

..-

bb 12. működő hengermű-modell a diósgyőri kohászati muzeumban

vid lk szb szf

1966. június 24.

a diósgyőri központi kohászati muzeum újabb értékes kiállítási tárggyal, működőképes középhengerműi modellel gazdagodott. a modell, amelyet a jövő hónapban mutatnak be a muzeumlátogatóknak, fénygrafikai hatásokkal is szemlélteti a hengermű működését, munkáját. ez egyébként a muzeum nyolcadik működőképes modellje. a többi a nagyolvasztók, az elektro- és martinkemencék, a manipulátoros kovácsoló- és csavarsajtológépek üzemeléséről nyújt élethű képet. /mti/

..-

8.46/- szb 9-Pr

-7-

le

bb 13. 250 vagon sörárpa somogyból

vid sze szb ká

1966. június 24.

a sörárpa átvételi árának emelése meggyorsította a szerződésköttést somogyban. a legfrissebb adatok szerint az előirányzott 250 vagon sörárpa szállítására már megkötötték a szerződést a termelészövetkezetek. a mázsánként 80 forinttal magasabb átvételi ár két millió forinttal növeli a közös gazdaságok bevételét. /mti/

--

bb 14. zenei kapcsolatok debrecen és krakkó között

vid tm szb -cz

1966. június 24.

debrecenben és krakkóban zeneművészeti szakiskola működik. a két város zenei intézményének vezetői megállapodtak abban, hogy kölcsönösen segítik egymás munkáját. ebből a célból tapasztalatcsere-látogatásokat szerveznek. első alkalommal októberben a tanárok cseréjét valósítják meg. ezt követően 40 tagú művészegyüttes ad kölcsönösen műsort. ebben a küldöttségben elsősorban a fiatal tehetségek kapnak helyet. a megállapodás értelmében a két város zenei vezetői kölcsönösen adnak egymásnak tájékoztatást városuk zenei oktató munkájáról, az ott folyó zenei életéről, koncertekről. /mti/

--

tl

9.25/- szb 10 -Pec

-8-

PK

bb 15. vietnami kulturális küldöttség érkezett hazánkba

szb -cz

1966. június 24.

a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására csütörtök este négytagú vietnami kulturális küldöttség érkezett hazánkba baráti látogatásra. a küldöttség vezetője pham ngoc thuan, a vietnami kulturális kapcsolatok bizottságának elnöke. a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. rosta endre, a kki ügyvezető elnöke, kukucska jános, a külügyminisztérium főcsoportvezetője, valamint a művelődésügyi minisztérium több vezető beosztású munkatársa. ott volt hoang-luong, a vdk budapesti nagykövete és dinh ba thi, a dnff budapesti irodájának vezetője. /mti/

--

bb 16. mosás közben halálos áramütés érte

t fe/pm szb -cz

1966. június 24.

a 8. kerületben, az üllői ut 42. számú ház mosókonyhájában halálos áramütés érte dobler károlyné 25 éves takarítónőt. a vizsgálat megállapította, hogy az asszony a mosógéphez szükséges villanyáramot földszinten levő lakásából szabadon, lengő villanydróton vezette a mosókonyhába, s ott egy törött foglalatú konnektorba kapcsolta be. a munka elvégzésével a kapcsolót el akarta távolítani a konnektorból és ekkor érte a halálos áramütés. /mti/

--

bb 17. közlekedési balesetek

t fe/pm szb -cz

1966. június 24.

a 2. kerületben a szilágyi erzsébet fasorban sárközi jános 58 éves technikus, budapesti lakos, kiesett egy 56 jelzésű villamosból és a mentők súlyos sérüléssel szállították a koltói anna baleseti kórházba.

vasszentmihály községben franz fruchmann 52 éves osztrák állampolgár weitendorfi lakos egy olajszállító gépkocsival elütötte a kerékpárján haladó császár józsef 78 éves tsz-nyugdíjast, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás közben meghalt. a halálos kimenetelű baleset ügyében a vizsgálat megindult. /mti/

--

11.45/j

-9-

PK

bb 18. a Lottó e heti nyerőszámai

szb

1966. június 24.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság tájékoztatása szerint budapesti a sportfogadási és Lottó igazgatóság székházában megtartott Lottósorsoláson, a 25. játékhetén a következő számokat húzták ki:

24, 26, 57, 75, 90

a folyó hó 27-én hétfőn, a sportfogadási és Lottó igazgatóság székházában megtartandó nyilvános havi tárgynyeremény sorsoláson a 25. Lottó játékhetét szelvényei vesznek részt.
/mti/

..

bb 19. vasárnap nyílik a balatonszemési postamúzeum

1 kf/kf szb ki

1966. június 24.

a magyar posta - és bélyegmúzeum június 26-án, vasárnap nyitja meg ideai posta és bélyegtörténeti kiállítását balatonszemésen, az ország egyik épségben maradt postalóváltó állomásának műemlékké nyilvánított épületében, a kiállításon egyebek között bemutatják a hírközlés történetét, az ősi futárszolgálatról a televízióig, valamint az 1965. évi bécsi bélyegvilágkiállítás nagy sikert aratott magyar gyűjteményeket, eredeti bélyegtervrájszókat.
/mti/

..

bb 20. 1150 új szovjet kombajn vesz részt az aratásban - a terv szerinti ütemben érkeznek a külföldi mezőgazdasági gépek

1 sz/tné szb ki

1966. június 24.

évente mintegy 30 000 - 40 000 mezőgazdasági gépet szerez be külföldről a Technoimpex. a vállalat importfőosztályán az MTI munkatársa tájékoztatást kapott arról, hogyan gondoskodnak az aratáshoz, betakarításhoz szükséges gépekről.

- ebben az időszakban három gépcsoport, a traktorok, a kombajnok és a pótkocsik munkába állítása különösen sürgető, ezért a külföldi szállítókkal szoros együttműködésben arra törekedtünk, hogy a tervezett mennyiséget határidőre átadjuk az agrótröszt-nek, illetve azon keresztül a gépeket eljuttassuk a mezőgazdasági üzemeknek.

/folyt. köv./

11.50/j

-10-

PK

bb 20. /1150 új szovjet... 1. folyt./- szb

a tervezett időpontban, ütemesen érkeznek a traktorok. az 1966. évi szállításra lekötött 1500 zetorból a gazdaságok már 850-et ebben a félévben munkába állíthatnak. érkeznek a szovjet gyártmányú MTZ-50-es traktorok is, most naponta a 30-40-et veszünk át. az ugyancsak szovjet DT-54-es traktorok főként az aratás utáni szántásba kapcsolódnak be, ezekből a következő hetekben várunk nagyobb mennyiséget. szovjet partnervállalatánál eredetileg ezer kombajnt kötött le a Technoimpex, de miután az exportőr utólag még 380-ra elfogadott megrendelést, nemcsak az eddig esedékes 500 kombajnt küldte el, hanem azon felül újabb 150 is befutott. ugyanakkor kilátásba helyezték a szállítások meggyorsítását, hogy minél több új kombajn segíthesse a gabonabetakarítást. mivel 1965 második felében szintén 500 kombajnt vettünk át, az idén a tavalyinál 1150-nél több dolgozik már a földeken. az NDK-ból - szintén az aratáshoz - a lekötött teljes mennyiség, 300 bálázógép már megérkezett. a traktorokhoz kapcsolható pótkocsikat több baráti országból vásároljuk, a Szovjetunióból kétezret, Romániából ezret rendelünk és ezek is a szerződésben megjelölt határidőre érkeznek.

- a számunkra mezőgazdasági gépeket exportáló baráti országok már kiépítették szervizhálózatukat. a szovjet szakemberekkel például a napokban is három megyét, Békéscsaba és Borsodot kerestük fel. a szovjet szakértők értékes segítséget nyújtanak a gépek üzembehelyezéséhez és az alkatrész-utánpótlás megszervezéséhez is. az alkatrész-ellátás, bár a korábbinál jobb, még mindig nem zavartalan. 14 000 féle alkatrész beszerzéséről kell gondoskodnunk. ez évben például 300 millió devizaforintot, az 1964. évinél 50 százalékkal többet, költünk alkatrészekre. ennek az összegnek a nagyságát az is érzékelteti, hogy új gépek beszerzésére sem sokkal többet, ez évben összesen 420-450 millió devizaforintot fordítunk.
/mti/

..

12.
11.57/j 1220Puo

- 11 -

PK

bb 21. csuszózszerűszerkezettel 35 nap alatt építik fel az ország legmagasabb lakóházának szerkezeti vázát

vid lk szb szf

1966. június 24.

miskolcon, a szentpéteri kapuban építik fel az ország legmagasabb lakóházát. a 23 szintes lakótömbnek több mint száz központi fűtésű kétszobás, összkomfortos lakása lesz. a ház tetején - ahonnan gyönyörű kilátás nyílik majd a városra - napozóteraszt képeznek ki. az épület vasbetonvázát, haránt és körítőfalait, a legkorszerűbb technológiai eljárással, úgynevezett csuszózszerűszerkezettel építik fel. a tetemes súlyú, előre összeszerelt zsaluszerkezetet, mintegy 110 hidraulikus emelőberendezéssel nyomják majd a kívánt magasságba. a műszakiak számítása szerint éjjel-nappali betonozással 36 óránként - száz köbméter beton felhasználásával - egy-egy emeletet huznak fel.

a borsod megyei építőipari vállalat dolgozói a pártkongresszusi versenyben határidő előtt befejezték a ház alapozását és hozzáfogtak a csuszózszerűszerkezettel szükséges állványzat szereléséhez. előreláthatólag július közepén kezdik meg a betonozást. a dolgozók vállalták: az új módszerrel a 23 szintes épület szerkezeti vázát 35 nap alatt elkészítik, hogy augusztus második felében megkezdhessék a lakások kialakítását. az ország jelenlegi legmagasabb épülő lakóházát a jövő évben adják át. /mti/

--

bb 22. elegendő kasza, kaszanyél, sarló a falusi üzletekben - kevés a bor és a sör - 2 000 mozgóbolt a nyári-őszi munkák idejére

1 kz szb ká

1966. június 24.

a falusi kereskedelem, mint ezzel kapcsolatban a szövegben elmondták, az idén különös gondot készült fel a nyári munkák idejére. a boltok - bár bizonyos cikkeknel a lehetőségek még mindig korlátokat szabnak - jól előre feltöltötték árukészleteit. alapvető élelmiszerekből - lisztből, cukorból, zsírból, stb. - az egész idényben teljesen zavartalanul tudják majd kielégíteni az igényeket. /folyt.köv./

13.05/j

-12-

Mk

bb 22. /elegendő kasza,... 1. folyt./- szb

folyamatos és a keresletnek megfelelő lesz az ellátás a közelmúltban még hiánycikknek számító rizsből is. bőséges készletek vannak a falusi boltoknak konzervárukból, friss húsból és huskésztítményekből viszont még nem lehet számottevő javulásra számítani. a várható hiány enyhítésére a földművelésügyi minisztérium a múlt évi 17 000 helyett az idén 21 000 sertést értékesítenek saját hizlaldáikból is. a nyári időszakban kerül az üzletekbe a lakosságtól korábban felvásárolt együttesen körülbelül 60 vagonnyi füstölthús, s a múlt événél körülbelül 25 százalékkal többet hoznak forgalomba birkahúsból. a nem termelő falusi lakosság zöldség-gyümölcs-ellátását fokozott mértékben alapozták a helyi termésre. a boltok az eddigi összesítések szerint kerekén 2 000 vagonnal több zöldségfélét és gyümölcsöt kötöttek le helyi ellátási célokra, mint az elmúlt évben. ezt az árut a helyileg kialakult árakon vásárolják fel és hozzák forgalomba. sehol sem lesz hiány a befőzéshez szükséges anyagokból sem.

a ruházati cikkek forgalmának alakulása bizonyos meglepetéseket okozott. a múlt évi kiárusítások, illetve leértékelések nagy sikere miatt a szakemberek arra számítottak, hogy az idei kereslet legalább 2-3 százalékkal alatta marad a múlt évének. a gyakorlat azonban rácsúszott erre a számításra. a forgalom az első negyedévben 8,5 százalékkal volt magasabb a tervezettnél, s bizonyos, hogy a második negyedévben is számottevően magasabb lesz. ez néhány más, nem a kereskedelmi hatáskörébe tartozó ellátási problémával párosulva sokhelyütt okoz majd gondot. a tipikusan nyári tömegcikkek közül általában sehol sem lesz hiány. nemes alapanyagú méteráruból és az ugyanabból készült konfekcióból viszont már nem mindig és mindenütt találja majd meg a vevő az igényének megfelelő készleteket. hasonlóképpen kevésnek ítélik a kereskedelmi szakemberek a rendelkezésre álló nylon és habsejtem fehérneműt, s bizonyos cipőtípusokat. a szakma feladatai közé tartozik a nyári időszakban különösen keresett zsák, zsineg és kötélárak forgalmazása is. a készletek, mint a tájékoztatók elmondták, ezekből a cikkekből zavartalanul fedezik majd a keresletet.

az előző évek tapasztalata alapján fokozott gondot biztosította a kereskedelem a termelést közvetlenül segítő iparcikkeket is. a különösen az esős nyarakon nagyon keresett kaszából a múlt évi 160 000 helyett az idén már ezideig 180 000 került az üzletekbe. sarlóból 35 000-rel nagyobb a készlet, mint a múlt év azonos időszakában. kaszanyélből, kaszaköböl és más hasonló cikkekből ugyancsak nem lesz hiány. hosszú évek után az idén először ismét a keresletnek megfelelő mennyiségben áll a lakosság rendelkezésére permetezőgép.

/folyt.köv./

13.10/j

-13-

Mk

bb 22. /elegendő kasza,... 2. folyt./- szb

a nyári időszak egyik legkeresettebb tartós fogyasztási cikke a hűtőszekrény. mindvégig bőségesen lesz belőle a falusi üzletekben is. a csoportos - brigádban, munkacsapatban végzett - munka növelte meg a falvakban a nagyobb táskában rádiók iránti keresletet. kereskedelem felfigyelt erre a speciális igényre, s annak megfelelően alakította ki készleteit. a nagyértékű, tartós fogyasztási cikkek csoportjában az utóbbi években megugrott a 250 és a 125 köbcentiméteres motorkerékpárok iránti kereslet. a készletek azonban előreláthatóan még a nyári időszakban is alatta maradnak az igényeknek. kerékpárból és kisebb motorokból viszont elegendő van az üzletekben. a falvakban korábban nagyon kedvelt kis-motorokból - a robogókából - az utóbbi időben feltűnően keveset vásárolnak.

egyéb nyári időszakban keresett iparcikkek közül - napszemüvegből, szalmakalapból, kemping-felszerelésekből, stb. - mindenütt bőven van az üzletekben.

a legtöbb ellátási gonddal a vendéglátóipar küzd. borból, sörből, de még pálinkából is kevesebb van, mint kellene. hűsítő italokból, gyümölcslevekből viszont majdnem kétszer annyi kerül majd forgalomba mint az elmúlt évben. jobb lesz a szikviz ellátás, fagylatból pedig a tavalyi 60 millió forint értékű helyett az idén 75 millió forint értékű készül a falusi cukrászdákban.

az elmúlt években bevált módszerrel az idén is mintegy 2 000 mozgóbolt járja majd a határt a nyáron, sőt később az őszi betakarítás időszakában is. hűsítőket, dohányt, fagyaltot, apró napi cikkeket árúsítanak a mezőn dolgozóknak. a szövetség vezetői egyetértenek azzal, hogy a boltok nyitvatartási idejét mindenütt a helyi igényeknek megfelelően alakítsák ki. /mti/

--

bb 23. iván napi népszokások borsodban

vid sze szb - cz

1966. június 24.

borsod megye egyes vidékein ma is „jeles napként”, tartják számon június 24-ét, iván napját. egyes helyeken ma is megőrizték az egykori népszokásokat - noha azok már inkább csak emlékként élnek. /folyt.köv./

13.15/1

-14-

KK

bb 23. /iván napi... 1. folyt./- szb

az abauji részeken, valamint a zempléni hegyvidék völgyében települt ugynevezett hegyközi falvakban a legények a község négy sarkán a négy világtáj irányába egy-egy sudár, zöldellő fát állítanak. régen a növények ártó szellemét vélték így távol tartani - ma azonban inkább azt példázta, hogyan gyarapodott a falu, mert az új házak épületével egyre kijebb kerülnek a fák.

a palócok lakta domaháza és kissikátor községben egykor kovát és acélt dobtak a szoba közepére, hogy a szárazságot és tüzet a háztól távol tartsák. a régi hagyomány új formában él - a lányok kedvesüknek öngyújtót ajándékoznak.

igen érdekes szokás volt a borsodi bányavidéken, elsősorban királdon és a szuha völgyében települt bányászközségekben, hogy iván napján „kozsimá égetést”, rendeztek, amikor is deszkát, rossz ruhadarabot égettek el. ma a kozsima égetés társas összejövetellé vált egy-egy csapatban dolgozó szalonmasütéssel kapcsolják össze, amelyre a családtagokat is meghívják. a borsodi szénmedence egyik legrégebbi üzemében, a már felhagyott baross-aknán még dolgoztak azok a most már nyugdíjas öregek, akik fiatal korukban ezen a napon a bányában használt és már elkopott bőrkötényt, vagy a meddőszállítására használt fabödönt égettek el, hogy a „prikulicsokat”, - a bánya szellemét távol tartsák. /mti/

--

bb 24. szüret a budai őszi barackosokban

vid gö szb ká

1966. június 24.

a hirneves budai őszi barackos kertekben megkezdtek a zamatos gyümölcs szedését. elsőként az érdei barackvirág tszcs, a diósdí szakszövetkezet valamint a kertészeti és szőlészeti kutató intézet törökbálinti gazdaságában láttak munkához a brigádok. jelenleg a korán érő mayflowert szedik, de rövidesen sorra kerül a táj különlegessége, a mariska fajta is. a budai járásban az idén csaknem 4 000 holdon terem az őszi barack. a szakemberek jó termésre, 700-750 vagon gyümölcsre számítanak. /mti/

--

13.25/1

-15-

KK

bb 25. befejezte félévi tervét a díósgyőri nagyolvasztómű

vid pm szb szf

1966. június 24.

a Lenin kohászati művek egyik legfontosabb üzemének, a nagyolvasztóműnek dolgozói az év elejétől kezdve napról napra egyenletesen, programszerűen tették eleget kötelezettségüknek. sőt, a legtöbb esetben - a munkaidő helyes kihasználásával, a technológiák megtartásával - számottevően meg is tetézték esedékes tervüket és időről-időre jelentős többletet gyűjtöttek. így történt ez a csütörtöktől péntek reggelig tartó munkanapon is, amikor napi előirányzatukat 105 százalékra teljesítették. ez a ráadás elegendőnek is bizonyult a félévi terv határidő előtti teljesítéséhez.

a hátralévő napokon, a hónap végéig terven felül várhatóan még mintegy tíz és félezer tonna nyersvasat olvasztanak. ez a termelési többlet az évi kongresszusi felajánlás kétharmadát fedezi majd. a kohászok jó munkáját jellemzi, hogy a termelés kívánatos növelése mellett, - amely egyébként hatékony segítség volt mind a helyi, mind az ózdi acélmű jobb anyagellátásához, - a nyersvas minőségét 4 százalékkal javították, ugyanakkor kokszból mintegy 20 kilogrammal használtak kevesebbet a tervezettnél egy tonna nyersvas előállításához.

ugyancsak befejezte félévi tervét a huzómű gyár részleg is, s egyúttal határidő előtt eleget tett vállalásának is. terven felül 165 tonna jóminőségű csiszolt árut adott a rendelőknek, kivánságuknak megfelelően. /mti/

..-

bb 26. időjárásjelentés

sze szb

1966. június 24.

a meteorológiai intézet jelenti 1966. június 24-én, pénteken délután:

nyugat felől átfutó záporok

nyugat-európában változékony időjárást okoz a brit szigetok feletti ciklonrendszer előoldalán nyugat-délnyugat felől áramló hűvösebb levegő. ennek első hulláma pénteken hajnalban elérte poznan-bécs-barcelona vonalát. vonulása során többlet alakult ki záporosó, zivatar, kisebb lehülés kíséretében. /folyt.köv./

13.30/1

-16-

ML

bb 26. /időjárás... 1. fooyt.- szb

házánkban csütörtökön változó mennyiségű felhőzettel meleg, száraz volt az idő. az elmúlt napokhoz viszonyítva a nappali felmelegedés kissé fokozódott. a hőmérséklet általában 21-29 fokig emelkedett. pénteken hajnalra az északkeleti megyékben 11-14, máshol 14-21 fokig hűlt le a levegő. pénteken délelőtt változóan felhős volt az égbolt, esőről nem érkezett jelentés. 11 óráig 21-27 fokos hőmérsékleti értékek alakultak ki. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 22,3 fok volt, 1,9 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 28 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 22 fok volt.

várható időjárás szombat estig: változóan felhős idő, szórvaányosan előforduló záporosó, zivatar. mérsékelt, később élénk nyugati, északnyugati szél. a zivatar idején átmeneti szélerecsődés. a nappali felmelegedés kissé gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-18, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20-25, keleten 25 fok felett.

a duna vízállása budapestnél 429 centiméter. /mti/

..-

bb 27. a fővárosi villamosvasut

pm szb -cz

1966. június 24.

értesíti az utazóközönséget, hogy június 26-án, vasárnap üzemkezdettől a 64, 65/a és 67 jelzésű villamos szerelvények menetirány szerinti első kocsiját kalauz nélkül közlekedtetik. a kalauz nélküli első kocsira csak bérlettel, utazási igazolvánnyal, hetijeggyel és más járaton váltott érvényes átszálló jeggyel szabad felszállni. az előre váltott „nem kalauzi”, felülnyomású vonaljegy és kezeletlen átszálló jegy a kalauz nélküli kocsin nem érvényes, a jegy nélkül, vagy érvénytelen jeggyel utazók pótdíjat tartoznak fizetni. érvényes menetjeggyel nem rendelkező utasok a felsorolt járatok pótkocsijain utazhatnak, ahol a kalauznál megfelelő menetjegy váltható. /mti/

13.50/- szb

-17-

ML

bb 28. vasárnap nyitnak az önkéntes ifjúsági építőtáborok

sze szb -cz

1966. június 24.

a kisz központi bizottságától kapott tájékoztatás szerint vasárnap délután 32 központi szervezésű önkéntes ifjúsági építőtábor nyitja meg kapuját a középiskolás és egyetemista fiatalok előtt. a táborba érkezőket minderről a gazdaságok, építkezések képviselői, a kisz vezetői köszöntik. az első turnusban több mint 7 000 leány és fiú kezd el a növényápolást, zöltség- és gyümölcszedést, utépitést, csatornázást, vasúti rekonstrukciót. a helyi egyetemi építőtáborok július első hetében népesülnek be.

az idén, a kilencedik építőtábori nyáron a 28 000 résztvevőnek több mint fele már állandó jellegű épületben lakik, s nem sátorban. ezzel az egészségügyi, pihenési körülmények javultak, kulturáltabb viszonyok fogadják a táborozókat.

a napi hat órás munka után a táborvezetőségek gondoskodnak arról, hogy bőven jusson alkalom szórakozásra, sportolásra a szabadidő kellemes eltöltésére. több mint száz nagyszabású kulturális és sportrendezvényre kerül sor augusztus 20-ig, a táborzárásig. ifjúsági művészegyüttesek lépnek porra, divatbemutatókat, sport- és honvédelmi versenyeket, játékos vetélkedőket rendeznek országsszerte. minderről rendeznek politikai demonstrációt a vietnami nép ügye mellett, szerveznek vitákat a kisz életéről és munkájáról, gyűjtanak vietnami tábor tüzet és állítanak vietnami őrséget.

az idei nyáron tovább szélesedik a nemzetközi táborozás. a szovjetunióba 280, csehszlovákiába több mint 200 egyetemista és fiatal pedagógus látogat el és ugyanennyien keresik fel a hazai táborokat. érkeznek fiatalok nyugati országokból is.

az idén kerül sor először középiskolás diákok kölcsönös cseréjére csehszlovákiával. a vendégek a balatonújhelyi állami gazdaságban dolgoznak majd.

a megyei kisz-bizottságok által szervezett helyi táborokban is ezrek segítik ezen a nyáron a mezőgazdasági munkák gyors végzését. /mti/

14.18/j

--
-18-

KK

bb 29. kétszázötvenezer nézője volt az évadban a józsef attila színház előadásainak - hét premier az új szezonban - sajtótájékoztató a színház tíz évéről

i s/sze szb -cz

1966. június 24.

a józsef attila színház néhány nap múlva befejezi az 1965-66-os szezonját, amely egyúttal tizedik évadjának lezárását jelzi. fodor imre, a színház igazgatója pénteki sajtótájékoztatóján a műsz-ban elmondotta, hogy a ma már népszerű angyalföldi színház 1955-ben a néphadsereg színházának kamaraszínházává vált, majd 1955 tavaszán itt talált otthonra az akkor alakult peremszínház együttese, amely rövidesen egyesült a néphadsereg kamaraszínházának társulatával. kezdetben déryné színház nevet viseltek, majd felvették józsef attila nevét. 1956 augusztus 1-én kezdett működni az önálló józsef attila színház, amely még első évadjában megszüntette peremkerületi előadásait, mint az igazgató hangsúlyozta, nem volt könnyű ez a tíz év. a régi együttesből csak harminc százalék maradt meg, a társulatot az utolsó három évben „fiatalították”, és igen sok tehetséges színész itt indult el a pályán, ennek a színháznak a színpadán ismerte meg őket a közönség. problémáik azonban ma is akadnak bőven, sok kívánnivalót hagy maga után a színház épülete, rossz a nézőtér szellőztetése, kicsi a színpad, nincs pincsehelyiség és nincs próbaszínpadjuk. ugyanakkor rossz a rálátás a színpadra és ez nehéz feladatok elé állítja a rendezőket.

a műsortervek összeállításánál mindig figyelembe kellett venni, hogy ez a színház messze esik a város centrumától és három kerület, a 4., a 13. és a 3. kerület találkozásában fekszik. kezdetben többnyire csak gyárak vették körül, ma azonban már egyre több lakóház épül itt. a társulat elsősorban angyalföldi közönségének akar játszani. céljuk, hogy minél több aktuális darabot, - elsősorban mai magyar szerzők tollából - kívánják bemutatni. évente műsorra tűznek egy-egy zenés vígjátékot is. tíz év alatt a színházban 57 premieret tartottak és az új darabok 33,3 százaléka magyar író műve volt. a színház népszerűségét mutatja, hogy látogatottsági számuk az egy évtized alatt nagy mértékben fejlődött. 1961-ig évi 200 000 nézőjük volt, az 1963-65-ös időszakban 220 000 nézőjük volt mind a két évadban. a most záruló szezonban 250 000-en nézték meg a színház előadásait. növekedik bérletlőnek száma is. 1961-ben 20 000, a most befejezett évadban pedig 70 000 bérletelőjük volt és ez azt jelenti, hogy minden bemutatott darabjuknak mintegy harminc előadása bérletes.

/folyt. köv./

14.40/j

-19-

KK

bb 29. /kétszázötvenezer... 1. folyt./- szb

ezután kazán istván, a színház főrendezője elmondotta, hogy az új szezonban hét bemutatót tartanak, hatot bérleti előadásban, egyet pedig - ők így nevezik - stúdió előadásban visznek színre. az utóbbi nem szerepel a bérleten. az évad első bemutatóján gyárfás miklós: kényszerleszállás című vígjátékából tartják. ezt a napjainkban játszó kedves, szórakoztató darabot a kecskeméti katona józsef színház mutatta be nagy sikerrel. a színházban lassan már hagyomány lesz, hogy műsorra tűzik osztrovszkij műveit. ezúttal a farkasok és bárányok című darabját viszik színre. előadják kállai istván új szatiráját, a „profétá”, -t és bemutatják anouilh: barlang című érdekes művét. egy leningrádi síkerti is megismerhetnek a nézők, mégpedig stock szovjet író isteni komédia című vígjátékát. ezután egy zenés vígjáték premierje következik, de még nem dönt el, hogy melyik darabot adják elő. a szezon a stúdió-bemutatóval zárják és az évad végén viszik színre camus: caligula című drámáját, amely nemrég jelent meg a nagyvilág irodalmi hetilapban. végezetül a színház vezetői elmondották, hogy a társulathoz szerződött voith ági és mádi szabó gábor. /mti/

..-

bb 30. centrifuga sodorja a fonalat - új fonóberendezés szerelését kezdték meg a szegedi kenderfonóban

vid pm/szb szf

1966. június 24.

a szegedi kenderfonógyárban megérkezett a magyar textilipar első fonócentrifugája. a gyártó olasz cég szakemberének irányításával pénteken megkezdtek a szerelését. a többmillió forint értékű nagy berendezés merőben új technológiával készíti a fonalat: a hagyományos orsók helyett harang alakú fonóedények találhatók rajta. a nyújtómezőből ezekbe a tízezres fordulatszámú harangokba vezetik a rostanyagot, ezekben a centrifugális erő alakítja ki a fonalat.

a berendezés termelékenysége - az olaszországban magyar nyersanyaggal végzett próbafonások alapján - ötszörösen meghaladja a korszerűbb fonógépekét. a teljesen zárt harangokból a por nem jut a munkaterembe, így egészségesebb munkakörülményeket teremt. termelését - például a leszedést, olajozást, szalag- és fonalszakadás ellenőrzését, stb. - elektromos, illetve hidraulikus készülékek vezérlik.

/folyt. köv./

14.43/j

-20-

kk

bb 30. /centrifuga... 1. folyt./- szb

az automatizált gép kezelése nagy szakértelmet kíván, ezért technikusok dolgoznak majd mellette. a nyolcvan harangos centrifugát a kiegészítő gépekkel - nyújtókkal, keresztorszókkal együtt, parkettás, csempézett, neonvilágítású, klimatizált munkateremben szerelik fel. /mti/

..-

bb 31. baranyában is aratják a búzát

vid sze szb ká

1966. június 24.

baranyában tizennegyedik napja vágják az ősziárpát. az aratást rendrearató gépekkel kezdték meg a termelészövetkezetek, a hét folyamán azonban kivonultak a kombájnok is, s jelenleg 262 dolgozik a földeken. két hét alatt több mint hatezer holdat arattak le, az árpaterület egyötödét. ennek felén a rendeket is felszedték. néhány község, így baranya legdélibb részén fekvő magyarbóly és drávaszabolcs már az árpaaratás teljes befejezéséről adott hírt. magyarbóly határában egy hétig dolgozott hofecker jános állami-díjas kombájn, a tsz 290 holdas árpaföldjén vágta a termést. az országoshírű kombájnvezető jelenleg az egerági termelészövetkezetben aratja az ősziárpát, de a jövő hét elejétől már a búzában jár.

pénteken a buza aratása is megkezdődött a megyében. drávaszabolcson a dózsa termelészövetkezet sárgára érett búzatáblájában indultak meg a gépek. egyelőre rendre vágják a kenyérgabonát, de néhány napon belül a kombájnok is dolgoznak. a mecsek déli lejtőjén gazdálkodó kővágószőlősi vörös szikla tsz-ben ugyancsak hozzáálltak a buza betakarításához. /mti/

..-

bb 33. kállai gyula fogadta a vöröskereszt nemzetközi bizottságának elnökét

k ms/j szb -cz

1966. június 24.

kállai gyula, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke pénteken fogadta a magyar vöröskereszt meghívására hazánkban tartózkodó s.a. gonard professzort, a vöröskereszt nemzetközi bizottságának elnökét. a látogatáson jelen volt gegesi kiss páál akadémikus, a magyar vöröskereszt elnöke és rostás istván, a vöröskereszt főtitkára. /mti/

..-

15.44/-n

1447
-3c

-21-

kk

bb. 32. a kis-alföldön megkezdték az idei termésű árpa átvételét
vid sze/ká/gy/cz

1966. június 24.

győr-sopron megye termelőszövetkezeteinek felében arattak már pénteken, nemcsak a rendevágók tucatjai dolgoztak, megindultak a kombájnok is. az ikrényi állami gazdaságban már lábról aratták a kombájnok az őszi árpát. a kapuvári, beledi, peresztegi, abdai gépállomás körzetében, valamint a lajtahansági állami gazdaságban a korábban rendevágott gabonát szedték fel az arató cséplőgépek. a kombájnok alól az új termést több termelőszövetkezet egyenesen a terményforgalmi vállalat raktáraiba, illetve a keverő üzemekbe szállította./mti/

--.

bb. 34. július 1-én életbe lép az új postaszabályzat

1 kf/kf/ki/gy/cz

1966. június 24.

pénteken a postavezérigazgatóságon buza mártonné dr. vezérigazgatóhelyettes sajtótájékoztatón ismertette a posta és ügyfeleinek jogviszonyát, kölcsönös jogait és kötelezettségeit tartalmazó új postaszabályzat legfontosabb tudnivalóit.

a postáról és a távközlésről szóló 1964. évi 11. törvény alapján, a mai kor követelményeinek megfelelő új postaszabályzat július 1-én lép életbe. a szabályzat részletesen ismerteti a posta különféle szolgáltatásait, a küldemények feladási és kézbesítési módjait, azok átvételi lehetőségeit, a posta kártérítési kötelezettségeit, a szabályzat egész sor elavult rendelkezést módosít, alkalmazása egyrészt a posta munkáját gyorsítja, könnyíti, másrészt a közönségnek nyújt nagyobb kényelmet, megszünteti az eddig sok bosszúságot okozott bürokratikus rendelkezéseket. az új postaszabályzathoz egyébként bárki hozzájuthat, bármelyik postahivatalban megtekintheti, vagy 10 forintért megveheti. a posta televízió és mozifilmeket készített a közönséget érintő szabályzat módosításokról. a legfontosabb tudnivalókat 40 000 példányban kiadott röplapon is ismertetik.

a szabályzatban lényeges változás egyebek között, hogy a bélyegek ezután „nem járnak le”, felhasználási érvényességi idejük korlátlan. a posta gépesítésének megkönnyítésére a bélyegeket a boríték címoldalának jobb felső sarkába kell ragasztani, hátoldalon levő bélyeg, mintha ott sem lenne érvénytelen.

/folyt. köv./

16.35/-n

1704 hely

1745 Be

-22-

bb. 34. / július 1-én... 1. folyt./ gy

a feladó nevét és címét viszont ezentúl a boríték címoldalán a bal alsó sarkában kell feltüntetni. a belföldön feladott elégte- lenül, vagy tévesen címzett küldeményekért a posta címkiegészítési díjat számít fel.

újszerű az is, hogy ajánlott levélben értéket nem lehet küldeni, illetve azért a posta kártérítési kötelezettséget nem vállal. az ilyen küldeményt 5 000 forintig értékű levélben ajánlatos feladni, viszont ehhez nem szükséges a korábban előirt- viaszpecsételés levéllezárás. a gyorsan romló tartalmú csomagokat ugyancsak ajánlatos expresszként postára adni, mert az így feladott küldeményért a posta kártérítést vállal. a jelenlegi sorbanállási kívánják csökkenteni azzal, hogy a kettőnél több utalványt, vagy 2 000 forintnál nagyobb összeget a befizető névvel és címmel ellátott összefoglaló címet jegyzékkel kö- teles átadni.

sok könnyítést tartalmaz a kézbesítés, illetve a küldem- ny átvételével kapcsolatos rendelkezés. a szabályzat lehető- séget ad egyebek között arra, hogy a címzett helyett a házfelü- gyelőnek, az albérlőnek, vagy a szomszédnak is átadhassa a pos- tás a küldeményt. a posta a közvetetett kézbesítést szélesebb körben kívánja bevezetni a közönség érdekében azzal is, hogy az állami szervhez, kórházba, vállalatokhoz, szállodákba, intézmé- nyekbe, vagy munkahelyre címzett, magánszemélyeknek szóló küldeményeket átadja az arra kijelölt személynek, aki köteles a küldeményeket továbbítani./mti/

--.

bb. 42. a német demokratikus köztársaság művelődésügyi minisztériuma

k áe/pm/gy/cz

1966. június 24.

kiadói és terjesztői főigazgatóságának delegációja pénteken el- utazott budapestre. a delegáció tárgyalásokat folytatott a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóságával a két ország könyvkiadó vállalatok közötti együttműködési továbbfejlesztéséről. /mti/

--.

16.40/-n

1706 hely

1745 Be

-23-

bb 36. néprajztudósok ankétja a sárközben

m/cz

1966. június 24.

a sárköz népi kulturája címmel ankétot tartottak pénteken decsen, a sárköz székhelyén a néprajzkutatók országos tanácskozásának részvevői.

bevezetőül megtekintették a sárköz az irodalomban című, továbbá a sárközi népművészeti háziipari szövetkezet színpompás remekelt szemléltető kiállítását.

az ankéton a sárközt feltáró, néprajztudósok és könyvek szerzői: dr. andrástaly bertalan, dr. j. istván erzsébet, dr. katona imre, dr. pataki józsef és dr. sárosi bálint a sárköz régi népviseletéről, eserepművességéről, szellemi kulturájáról, településtörténetéről és népzenejéről tartottak délelőtti nagyszerű előadásokat.

a találkozó részvevői délután körturát tettek a sárköz falvaiban és a gemenci erdőben. a koraesti órákban a szakemberek kerekasztal mellett beszélgettek a sárköz múltjáról, jelenéről és jövőjéről decsen. ezután a sárköz előadó, népművészeinek: az énekeseknek, a táncosoknak, a mesemondóknak és a hangszereseknek a bemutatóját nézték, illetve hallgatták meg.

a kétnapos néprajztudós találkozón részt vett dr. hermann strobach, az ndk tudományos akadémiájának tudományos kutatója is. /mti/

...

bb 37. diploma átadó ünnepség a szarvasi óvónőképző intézetben - három vörös diplomás a végzettek között

/m/cz

1966. június 24.

pénteken délután került sor szarvason az óvónőképző intézetben az államvizsgát tett hallgatók diploma átadó ünnepségére. az idén - nappali és levelező tagozaton - összesen 125-en végeztek, 60 százalékuk kitűnő, jeles és jó eredménnyel. három végzett hallgatónak - csipei ilonának, halász zsuzsánának és nagy máriának - az egész tanulmányi idő alatt elért kiváló eredményeik és a kitűnő államvizsga elismerésül dr. tóth lajos, az intézet igazgatója átnyújtotta a vörös diplomát. az itt tanult diáklányok példás szorgalommal készültek fel hivatásukra, a helyi mintaóvodában sok hasznos gyakorlati tapasztalatra tettek szert, így magas szakmai tudáshoz jutottak. /mti/

...

17.00/-n

Mio Zel

1765-8e

-24-

bb. 38. országos bőrgyógyászati tanácskozás gyulán
vid sze/gy/cz

1966. június 24.

az országos bőr- és nemikórtani intézet pénteken délután gyulán rendezte meg országos tanácskozását a megyei, valamint a megyei jogú városi bőr- és nemibeteg gondozó intézetek vezető főorvos részvételével. az értekezletre meghívták még az ország bőrklinikáinak professzorait, a fővárosi és kerületi bőr- és nemibeteg gondozó intézetek főorvosait, valamint békéscsaba és gyula város kórházi főorvosait. a tanácskozáson dr. károlyi istván, az országos bőr- és nemikórtani intézet igazgatóhelyettese „a nemibetegségek leküzdésének járványügyi problémái” címen tartott előadást. ezenkívül dr. kovács lászló, az országos bőr- és nemikórtani intézet osztályvezető főorvosa értékelte az intézet múlt évi hálózati munkáját, a gondozás eredményeit. /mti/

...

bb. 39. Leérettségiztek az első „vizesek”,

vid szé/szf/gy/cz

1966. június 24.

a héten befejezték az érettségi vizsgákat a nyíregyházi kossuth lajos szakközépiskola vizügyi tagozatán. négy évvel ezelőtt kezdődött a vizügyi oktatás egy tanulócsoporthal, s most tartották az első érettségi vizsgát. az országos vizügyi főigazgatóság és helyi szerve, a felsőtiszavidéki vizügyi igazgatóság tanműhely építésével, felszerelésekkel, szakemberekkel és sok egyéb módon segítette a szakmai képzést. intézményesen gondoskodnak a végzősök elhelyezéséről is.

a megyével szomszédos vizügyi igazgatóságok már jóval az oktatási év befejezése előtt megküldték szakmunkásigényüket az iskolának. megbízottaik pedig pénteken látogattak el nyíregyházára, ahol az osztályfőnökökkel, a tanulmányi vezetővel megbeszélték, hogy a végzős tanulók lakóhelyük, érdeklődésük, szociális és egyéb körülményeik figyelembevételével hol, s milyen munkakörökben dolgoznak majd. a felajánlott munkahelyek száma jóval több, mint a végzős hallgatóké. két évi gyakorlati munka után a hallgatók megszerezhetik a vizmesteri címet. /mti/

...

17.05/-n

Mio Zel

1765-8e

-25-

bb. 40. bekapcsolták a 120 kilovoltos debreceni távvezetékét
vid sze/szf/gy/cz

1966. június 24.

a békéscsabai elektromos alállomáson pénteken bekapcsolták az új debreceni 120 kilovoltos távvezetékét. az országos villamos távvezeték vállalat kivitelezésében mintegy 45 millió forintos beruházással elkészült távvezeték korszerűbb a régi - szolnok felől haladó - vezetékénél. a korábbi részben faszerkezetű oszlopok helyett teljes egészében acél szerkezetű oszlopokra függesztették a vezetékét és villámvédelmi berendezéssel is ellátták. az új távvezeték bekapcsolásával békés megye energiaellátását most már két helyről is biztosították, s így az esetleges üzemzavarok kevesebb fennakadást idéznek elő az energiaszolgáltatásban, s gyorsabbá válik a kijavításuk. az új távvezeték a körösök több ága és a berettyó árterülete felett ível át. a vezeték teljes hossza majdnem 120 kilométer./mti/

..

bb. 41. új magyar filmet forgatnak esztergomban
vid pv/gy/cz

1966. június 24.

új magyar film forgatását kezdték meg pénteken esztergomban. a török sándor novellája alapján készülő árvák napját szemes mihály rendezi. a darab a harmincas évek elején játszódik és egy látványos gyűjtési akció hátterét rajzolja meg, leleplezve a kisvárosi élet erkölcsi talajtalanságát. cselekménye négy óra alatt történik mindössze. a felvételek nagy részét esztergomban készítik, mert a város főtere, a széchenyi-tér külsőségeiben hűen idézi azokat az időket. a film forgatásában közismert színészek egész sora vesz részt: bara margit, páger Antal, nagy attila, molnár tibor, bárdy györgy, kiss ferenc, kállai ilona, csákányi lászló, lehoczky zsuzsa, valamint sokan mások./mti/

..

bb. 43. víznyomás próba az épülő kecskeméti fedettuszodában
vid pm/szf/gy/cz

1966. június 24.

fontos szakaszához érkezett a kecskeméti fedettuszoda építése. a mintegy 25 millió forintos beruházással készülő fürdőépületre felkerültek a 43 méteres vasbeton gerendák, amelyek alátámasztás nélkül tartják majd a hatalmas tetőszerkezetet.
/folyt. köv./

17.20/-n

1787 2el

1787 3e

-26-

megkezdtek a tetőfedési munkákat is. egyidejűleg elkészült a fürdő európai szabvány méretű 50x21 méteres - nagy versenymedencéje. pénteken elkezdődött a medence feltöltése vízzel. a „vizpróba”, több napig tart, s ez idő alatt alapos műszaki ellenőrzésnek vetik alá a versenymedencét. a vízügyi építő vállalat dolgozóinak a jövő év márciusának végén adják majd át az ország egyik legkorszerűbb fedettuszodáját./mti/

..

bb. 44. tíz méter magas „mesterséges”, tűzoszlop kápolnásnyéken
vid pm/szf/gy/cz

1966. június 24.

ijesztő látvány tárult a vonattal, autóval közlekedők szemé elé pénteken délelőtt kápolnásnyék határában a faluszéli elhanyagolt legelő részen 30 méter magas fűtoszlop gomolygott és tíz méternél is magasabb lángok törtek az ég felé. a nagy tüzet a dunántúli kőolaj- és földgáztermelő vállalat munkásai „csinálták”, „meggyújtották az olajtároló tartályok tisztításakor megmaradt 100 köbméternyi üledéket, amit egyetlen iparág sem tud hasznosítani.

több mint öt órán keresztül lángolt az üledék a kápolnásnyéki legelőn, ijedtséget okozva az arra vetődőknek. az ijedelem persze alaptalan volt, a tűz körül minden eshetőségre készen ott voltak a tűzoltók is./mti/

..

bb. 45. kétnapos országos gépjárműközlekedési és javítási ankét szombathelyen
vid sze/szf/gy/cz

1966. június 24.

pénteken szombathelyen kétnapos országos gépjárműközlekedési és javítási ankét kezdődött. a szombathelyi 12-es autójavító vállalat javítja az ország valamennyi skoda tehergépkocsiját. a szakemberhiány az akadozó alkatrészellátás miatt sok kifogás merült fel munkája ellen. erről és sok más időszerű autóközlekedési és javítási kérdésről tanácskoznak a skoda tehergépkocsikat üzemeltető vállalatok, a felettes szervek, az autójavítók, az autókлуб, az autóközlekedési tudományos kutató intézet képviselői. nagy lászló, a kpm autófenntartó ipari tröszt osztályvezetője az ország tíz autójavító vállalatának javítási technológiájáról, valter medárd, a kpm autóközlekedési vezérigazgatóság vezérigazgató helyettese a gépkocsik karbantartásáról, petneházy istván, a szombathelyi 12-es autójavító vállalat főmérnöke az üzem helyzetéről tartott előadást.
/mti/

..

1787 2el

-27-

bb. 46. ismét „medárdos idő„: nyugatról hidegfrontok érkeznek - csökken a meleg, záporokra, zivatarokra kell számítani
1 cs/pv/ká/gy/cz

1966. június 24.

csütörtökön lassu átalakulás kezdődött európa légterében: a közép-európa feletti központi működő anticiklon beolvadt az azorokról a bretagne, illetve dánia, baltia-tenger és a krim vonaláig terjedő óriási anticiklon-rendszerbe. leszálló légáramlás, tartós derült idő azonban csupán a gdansk-graz-nápoly-szicília-vonattól keletre érvényesült. ettől nyugatra ugyanis ismét beköszöntött a medárdos idő, vagyis az európai monszun, amely sajátos ritmusban hidegfrontokat lök nyugatról a kontinens fölé, a frontok mögött pedig széles csapadékzóna húzódik.

a meteorológiai intézethez érkezett jelentések szerint az új medárdos hullám pénteken elérte a kárpát-medencét, hazánk nyugati tájain máris megerősödött a felhőképződés, sopronból, szombathelyről kisebb záporokat jelentettek a megfigyelők. a második front pénteken amszterdam, párizs és a spanyol-partig partvidékek vonalán nyomul lassan kelet felé.

európa hőmérsékleti görbéje nyolc-tíz fokos különbségeket mutat: míg például dél-európában a lisszabon-róma-donkanyar vonal mentén és ettől délre mindenütt legalább kettő, a krim-felsziget-bukarest-nicosia sávjában négy fokkal hűvösebb az idő az utóbbi évek átlagánál, a bretagne-milano-budapest-kijev vonaltól északra általában kettő-négy fokkal magasabb maximumokat mértek legutóbb, sőt berlinben a hőmérő hat fokkal mutatott többet az átlagszintnél.

hazánkban csütörtökön 1,9 fok volt a közéghőmérséklet melegtöbblete és pénteken kissé még ezt is túlhaladta. a maximumok országszerte 27-29 fokig emelkedtek. a balaton vize most a legkellemesebb: már a délelőtti órákban elérte a 22 fokot és délutánra 23 fokig melegszik fel a felső egyméteres víztéteg.

a következő 36 órában kissé csökken a meleg: több lesz a felhő, szórványosan záporokra, zivatarokra is számítani kell. a pénteken még mérsékelt nyugati, északnyugati szél szombatra kissé megélénkül, a zivatarok idején felerősödik. mivel a hidegfrontok anticiklonális térségben át érkeznek, egyelőre nem kell tartanunk erősebb lehűléstől. a szombat reggeli minimumok 13-18 fok között alakulnak ki, a délutáni maximumok általában 20-25 fokig, a keleti országrészekben esetleg néhány fokkal még 25 fok fölé emelkednek./mti/

18.22/-n/
18.18 zeller

-28-

bb. 48. kállai gyula fogadta az eak új magyarországi nagykövetét
gy/sr

1966. június 24.

kállai gyula, a minisztertanács elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta abdel azim fahmy-t, az egyesült arab köztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét./mti/

bb. 47. tavfik toubi

gy/sr

1966. június 24.

az izraeli kommunista párt politikai bizottságának tagja látogatást tett a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságánál, ahol megbeszélést folytatott dr. korom mihállyal, az mszmp központi bizottsága titkárával és a központi bizottság más képviselőivel. az elvtársi légkörben lezajlott megbeszéléseken eszmecserét folytattak a két pártot érintő kérdésekről./mti/

bb. 49. az alkoholizmus elleni küzdelem eredményei győr megyében

vid pm/gy/sr

1966. június 24.

pénteken ülést tartott a vöröskereszt győr-sopron megyei elnöksége, amelyen megvitatták az alkoholizmus elleni társadalmi bizottság eddig végzett munkáját és további feladatait. az ülésen részt vettek a rendőrség, ügyészség, bíróság és a társadalmi szervezetek képviselői is.

győr-sopron megyében növekszik azoknak a száma, akik a társadalmi szervek felvilágosító munkájának eredményeként önként jelentkeznék elvonó kezelésre. míg régebben többnyire csak a rendőrség kezdeményezte az alkoholista személyek elleni intézkedéseket, az utóbbi időben már a családtagok, a munkáltatók és az iskolák kérik legtöbbször a társadalmi bizottság segítségét./mti/

18.28/-n/
18.18 zeller

-29-

bb. 50. értelmiségi konferencia európa biztonságának problémáiról

k áe/sze/gy/sr

1966. június 24.

a mom szakasits árpád művelődési házában a hazafias népfront xii. kerületi bizottsága pénteken konferenciát rendezett, amelyen dr. kőmives imre, a külügyminisztérium főosztályvezetője tartott előadást európa biztonságának problémáiról. a konferencián részt vettek és felszólaltak a kerületben lakó vezető értelmiségi dolgozók, tudósok, kutatóintézetek vezetői, egyetemi tanárok./mti/

bb. 51. a lengyel milenniumi év alkalmából

sze/gy/sr

1966. június 24.

pénteken ünnepi estét rendezett a hazafias népfront iv. kerületi bizottsága. dr. stanislaw a. sochacki történész számolt be a lengyel milenniumi év eseményeiről, majd dokumentumfilmeket mutatott be./mti/

bb. 52. ítélet az albertfalvai közlekedési tömegszerencsétlenség ügyében

t bc/sze/gy/sr

1966. június 24.

a központi kerületi bíróság pénteken délután hirdetett ítéletet az albertfalvai kitérőnél március 20-án délelőtt bekövetkezett közlekedési tömegszerencsétlenség ügyében. istvánfi ferenc egy nagytetény felé haladó 3-as autóbusz vezetője kellő figyelem és körültekintés nélkül, tilos jelzés ellenére haladt rá a sínekre, elmulasztotta az elsőbbség adást és összeütközött egy szabályosan közlekedő 41-es villamossal, amely a mórincz zsigmond körtér felé tartott. az összeütközésnél 16 személy súlyosan, 22 könnyebben megsérült, s mindkét közlekedési eszköz jelentősen megrongálódott.

a bíróság a foglalkozás körében elkövetett súlyos testi sértés okozó gondatlan veszélyeztetésért és a társadalmi tulajdont károsító gondatlan rongálásért istvánfi ferencet két évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte és öt évre eltiltotta a gépjárművezetéstől./mti/

18.30/-n

18.30. Zseli

-30-

bb. 53. pénteken hazaérkezett genfből

k szf/sze/ki/gy/

1966. június 24.

a buda istván munkaügyi miniszterhelyettes vezetésével genfben járt magyar küldöttség, amely részt vett a nemzetközi munkaügyi konferencia 50. ülésén. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren mekis józsef, a munkaügyi miniszter első helyettese és a minisztérium vezető munkatársai fogadták./mti/

bb. 54. szolidaritási nagygyűlés egerben

vid pv/gy/cz

1966. június 24.

dinh ba thi, a délvietnami nemzeti felszabadítási front budapesti irodájának vezetője pénteken egerbe látogatott. a vendég a szakszervezetek heves megyei tanácsánál tett látogatás után részt vett az autóközlekedési vállalat egri telepén rendezett szolidaritási nagygyűlésen, amelynek résztvevői tiltakozásukat fejezték ki az amerikai imperialisták vietnami agressziója miatt. a gyűlésen bejelentették, hogy a 4-es számú aköv dolgozói mintegy 120 000 forintot gyűjtöttek a vietnami nép igazságos harcának megsegítésére./mti/

bb. 55. dr. s. eklund előadása az akadémián

hbj/pv/gy/cz

1966. június 24.

dr. sigvard eklund, az nesz nemzetközi atomenergia ügynőségének vezérigazgatója, aki az országos atomenergia bizottság meghívására hivatalos látogatáson tartózkodik hazánkban pénteken délután a magyar tudományos akadémián előadást tartott „az atomenergia fejlődése és a nemzetközi atomenergia ügynőség szerepe,„ címmel.

kifejtette, hogy az eddig feltárt hagyományos energiahordozók - például a szén, az olaj, a földgáz - a mai fogyasztás mellett még több évszázadig fedeznék az emberiség energiaszükségletét. az idények azonban olyan rohamosan nőnek, hogy a hagyományos tüőanyagok ismert tartalékai egy évszázad alatt kimerülnének. az atomenergia felfedezése azonban megoldja az energiaellátás gondját, hiszen az eddig feltárt mintegy egymillió tonnányi uránium- és tóriumkészlet többévszázadra fedezi az emberiség energiaszükségletét.

/folyt. köv./

18.44/-n

-3-1-

bb. 55. /dr. s. eklund.... folyt./ g

előadásában beszámolt az ENSZ nemzetközi atomenergia ügynökségének munkájáról is. elmondta, hogy az ügynökség kiterjedt szervezőmunkájával igyekszik meggyorsítani mindenütt a világon az atomenergia térhódítását különösen az úgynevezett fejlődő országokban.

az előadást követően Rusznay István, a magyar tudományos akadémia elnöke adott dr. s. eklund tiszteletére fogadást, amelyen a magyar tudományos élet számos képviselője jelent meg./mti/

..

bb. 56. befejeződött a vita - hétfőn tartja záróülését a budapesti ENSZ szeminárium
t fe/sze/gy/cz 1966. június 24.

az ENSZ budapesti szemináriuma, amelyen 24 ország 70 képviselője vesz részt, pénteken befejezte az ülés napirendjén szereplő két utolsó pont fölött a vitát. tizenkét ország képviselője fejtette ki e napon álláspontját a helyi képviseleti és igazgatási szervek, valamint az országos szervek közötti kapcsolatok alakulásáról. a felszólalók rámutattak arra, hogy e kapcsolatok alakulásától függ jelentős mértékben a lakosságnak részvétele a közügyek gyakorlásában. a megvitatott kérdések között szerepelt végül az állampolgárok és a helyi szervek részvétele az országos és helyi fejlesztési tervek előkészítésében.

a szeminárium utolsó munkanapján dr. Szabó Imre akadémikus, a magyar tudományos akadémia állam- és jogtudományi intézetének igazgatója, a szeminárium elnöke összegezte a kéthetes ülés eredményeit. rámutatott arra, hogy az ülészen nyilvánvalóvá vált, hogy a különböző európai országok helyi igazgatási rendszerei hogyan segíthetik elő az alapvető állampolgári jogok megvalósítását.

a többi között hangsúlyozta: a helyi igazgatási szervek rendszerének fejlődésében számos közös törekvés mutatkozik. így mindenekelőtt általános törekvésként fogalmazható meg, a demokrácia kiszélesítése, tehát az az igény, hogy a helyi szervek felépítése és működése a legszélesebb értelemben vett demokratikus elvekre és intézményekre épüljön. általános igényként merült fel a továbbiakban, hogy a helyi szervek választott testületeit általános, egyenlő és közvetlen választójog alapján, titkos szavazással hozzák létre. ennek egyik lényeges eleme, hogy fel kell számolni azokat a választójogi korlátozásokat, amelyek sértik a választójog egyenlőségét és általánosságát.

/folyt. köv./

18.50/-n

-32-

bb. 56. /befejeződött a vita.... 1. folyt./ gy

egyértelműsítés mutatkozott abban is - folytatta az előadó -, hogy a helyi szervek felépítésében, a helyi szervekhez kapcsolódó különböző testületekben kifejezésre kell juttatni a területek lakosságának összetételét, ideértve a különböző szociális és nemzetiségi csoportok, továbbá a nők képviseletét. fel kell számolni minden olyan elemet, ami sérthetné az állampolgárok egyenjogúságát és nemzetiségi vagy esetleg faji diszkriminációra utalna. a képviseleti rendszer fejlődése mellett különös hangsúlyt kapott annak a szükségessége, hogy az állampolgárok közvetlenül is részt vegyenek a helyi ügyek intézésében.

a budapesti ENSZ szeminárium záróülésére hétfőn kerül sor.

x x x

Sarlós István, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke pénteken fogadást adott az ENSZ budapesti szemináriuma résztvevőinek tiszteletére.

x x x

a magyar nők országos tanácsa pénteken vendégül látta az ENSZ budapesti szemináriumán résztvevő nőküldötteket. a vendégeket dr. Magyaróssi Júlia, az MNOV végrehajtó bizottságának tagja, a jogügyi bizottság elnöke üdvözölte./mti/

..

bb. 57. hétfőn kezdődik a nemzetközi munkásdalkutató központ ülése

1 áe/pv/gy/cz

1966. június 24.

a magyar tudományos akadémián hétfőn ülést tart a nemzetközi munkásdalkutató központ, amely néhány hónappal ezelőtt Prágából Budapestre tette át székhelyét. az ülésen kilenc ország képviselője vesz részt, hogy megtárgyalják a közeljövőben kiadásra kerülő nemzetközi munkásdal-antológia szerkesztésével kapcsolatos kérdéseket./mti/

..

18.52/-n

-33-

bb. 58. időjárásjelentés

pv/gy/cz

1966. június 24.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este:

felhőátvonulások záporosóval, zivatarral

várható időjárás szombat estig: változóan felhős idő, többfelé, elsősorban nyugaton, később az ország keleti felében is záporosó, zivatar. mérséklet, majd élénk, nyugati, északnyugati szél. a zivatar idején átmeneti szélerősödés. a nappali felmelegedés kissé gyengül. várható legmagasabb hőmérséklet szombaton 20-25 fok között, keleten helyenként 25 fok felett./mti/

19.50/-n

bb. 59. megtartották hagyományos ballagásukat a miskolci végzős egyetemisták vid sze/gy/cz

1966. június 24.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem végzős hallgatói pénteken este tartották hagyományos ballagási ünnepségüket. az ifjú bányá-, kohó-, valamint gépészmérnökök, mintegy háromszázan, az örökükbe lépő egyetemisták, a szülők, a hozzátartozók, érdeklődők népes táborával először a borsod megyei pártbizottság székháza elé vonultak. itt közvetlen, meleg ünnepség keretében vettek búcsút - megköszönve a róluk való gondoskodást - a párt és a város vezetőitől. majd a bányászlámpákkal, a hagyományos szalamandermenetben vonultak a város utcáin - a lakosság lelkes érdeklődése mellett - előbb a hősök terére, s ezt követően a szabadság térre, ahol a szovjet hősök emlékművén, valamint a kossuth szobornál és az 1919-es direktórium épületének emléktábláján koszorút helyeztek el./mti/

20.20/-n

-34-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1966. június 24.

embargó: pénteken este 19 h 30 percig

közlemény

bb 35. az osztrák kommunista párt küldöttségének magyarországi látogatásáról

m/cz

1966. június 24.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására 1966. június 20-23 között franz muhrinak, az osztrák kommunista párt elnökének vezetésével baráti látogatást tett hazánkban az osztrák kommunista párt központi bizottságának küldöttsége. a delegáció tagjai voltak: friedl fürnberg, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára, alfred ruschitzka, a politikai bizottság tagja és heinrich fritz, a központi bizottság tagja.

a küldöttség magyarországi látogatása során eszmecsere folytatótt kádár jánossal, az mszmp központi bizottságának első titkárával, szirmai istvánnal, a politikai bizottság tagjával, a központi bizottság titkárával és szurdi istvánnal, a központi bizottság titkárával. a két párt képviselői kölcsönösen tájékoztatták egymást pártjuk tevékenységéről, a nemzetközi helyzet és a nemzetközi kommunista mozgalom kérdéseiben elfoglalt álláspontjukról. a szívélyes, elvtársi légkörű megbeszéléseken a megtárgyalt kérdésekben teljes nézetazonosság nyilvánult meg.

a két párt képviselői megállapították, hogy a magyar szocialista munkáspárt és az osztrák kommunista párt viszonyát a közvetlen, szoros, elvtársi kapcsolatok jellemzik, amelyek a két párt sok évtizedes, harcoss együttműködésére nyulnak vissza. mindkét párt feladatának tartja, hogy e kapcsolatokat tovább fejlessze, s pártküldöttségek, pártvezetők kölcsönös látogatása útján méginkább elmélyítse.

/folyt. köv./

- 1 -

15.50/-n

1966. június 24.

bb. 35. /az osztrák...1.folyt./e

a két párt képviselői úgy vélik, hogy további erőfeszítéseket kell tenni a nemzetközi kommunista mozgalom egységének megszilárdításáért. a jelenlegi helyzetben különösen égetővé vált a nemzetközi kommunista mozgalom akcióegységének megteremtése az imperializmus elleni harcban, mindenekelőtt a vietnami kérdésben.

a két párt képviselői úgy vélik, hogy folytatni kell a testvérpártok két- és többoldalu eszmecseréjét a nemzetközi kommunista mozgalom legfontosabb problémáiról. így a pártok jobban megismerkedhetnek egymás tevékenységével, véleményével és hozzájárulnak a kommunista világmozgalom egységének erősítéséhez.

a két párt képviselői szükségesnek tartják a két szomszédos ország, a magyar népköztársaság és ausztria kapcsolatainak javítását. a két párt úgy véli, hogy a két szomszédos ország, magyarország és ausztria gazdasági, kulturális és más jellegű kapcsolatainak sokoldalú fejlesztése mindkét nép érdekeit szolgálja, s elősegíti a béke ügyét Európának ebben a térségében. mindkét párt támogatja a két ország gazdasági kapcsolatainak szélesítését, a kulturális csere és az idegenforgalom fejlesztését a kölcsönös előnyök alapján.

az osztrák államszerződés pontos betartása, ausztria örökérvényű semlegességének figyelembe vétele fontos előfeltétele ausztria függetlenségének, az osztrák nép boldogulásának, a két ország kapcsolatainak fejlődésének. ezzel ellentétben áll, hogy az utóbbi időben egyes osztrák reakciós körök szorgalmazzák ausztria csatlakozását a közös piacához és különböző manőverekkel - többek között habsburg ottó ausztriába való visszaengedésével - a két ország kapcsolatainak megzavarására törekzenek.

a két párt képviselői rámutattak a mind jobban kirajzoló amerikai-nyugatnémet kétoldalú együttműködés veszélyeire. ez az együttműködés, különösen az a terv, amely a revansista politikát folytató nyugatnémet vezető körök kezébe atomfegyvert szándékozik juttatni, súlyosan fenyegeti Európát és az egész világ békéjét. a két párt

- egyetért azzal, hogy a nyugatnémet imperialisták törekvéseit meg kell hiúsítani, ezért harcol az európai biztonsági rendszer mielőbbi létrehozásáért;

/folyt.köv./

- 2 -

15.55/-n
1601/Lehel

bb 35. /az osztrák ... 2. folyt./ m

- támogatja azt a javaslatot, hogy hívják össze az európai kommunista pártok értekezletét, amely az európai biztonság ügyét hivatott tárgyalni és úgy véli, hogy mind ezen az úton, mind más módon elő kell segíteni az európai béke biztosítását és megszilárdítását.

a két párt a leghatározottabban elítéli az amerikai egyesült államok vietnami agresszióját és azt a nézetet vallja, hogy a vietnami nép hősi harcának támogatása, az amerikai agresszió megfékezése kötelessége mindenkinek, akinek drága a világbéke és a népek szabadságának ügye. a két párt képviselői kijelentik, hogy a vietnami problémát csakis a vietnami demokratikus köztársaság négy, illetve a délvietnami nemzeti felszabadítási front öt pontos feltétele alapján lehet rendezni.

az osztrák kommunista párt küldöttsége átadta a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának az osztrák kommunista párt meghívását, hogy küldjön pártküldöttséget ausztriába. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága a meghívást elfogadta.

x x x

az osztrák kommunista párt küldöttsége kedden látogatást tett dunaujvárosban és a besnyői termelőszövetkezetben, ahol találkozott fejer-megye, dunaujváros és a besnyői termelőszövetkezet vezetőivel. a dunai vasműben a dolgozók lelkes hangulatu röpgyűlésén Franz Muhri elvtárs beszédet mondott.

x x x

az osztrák kommunista párt küldöttsége csütörtökön elutazott hazánkból. /mti/

-.-

- 3 -

15.59/-n
1601/Lehel

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

parlament

bkk 1. az országgyűlés pénteki ülése

t 28-1e-sl-tf/tm-gk--lm bs

1966. június 24.

az országgyűlés pénteken délelőtt 10 órakor folytatta tanácskozását. az ülést vass istvanné, az országgyűlés elnöke nyitotta meg. napirend szerint a képviselők folytatták a népgazdaság harmadik ötéves tervéről szóló törvényjavaslat megtárgyalását.

elsőknek fock jendő, a minisztertanács elnökhelyettese emelkedett szólásra.

tisztelt országgyűlés!

harmadik ötéves tervünket a kormány meggyőződéssel tudja javasolni elfogadásra a tisztelt országgyűlésnek. a terv az összes érintett minisztériumok és főhatóságok együttes munkájával, gondos mérlegeléssel, a lehetőségek számbavételével készült. szakemberek ezrei vettek részt fontos részletek kidolgozásában a terv készítése tudományos jellegű, alkotó tevékenységet követel meg. ugyanakkor nem nélkülözheti a dolgozók minden rétegének állandó aktív közreműködését, a társadalmi jellegű ellenőrzést sem. tervünk realitását ezek a tényezők nagy mértékben erősítik.

most, amikor az előkészítő munka végén, a tervet elfogadásra javasoljuk már arra is hivatkozhatunk, hogy az alapvető vonások, jellegzetességek ismertek és azzal társadalmi, gazdasági vezető szerveink egyetértének. ez fontos biztosítéka annak, hogy a terv végrehajtását eredményesen szervezhessük.

tervünket nagy mértékben jellemzi a józanság, a realitások számbavétele. ez azonban nem jelenti azt, hogy végrehajtása könnyű feladat. ellenkezőleg: egész tevékenységünket az élet minden területén magasabb szintre kell emelni, mert a terv különösen annak alapvető koncepciója csak így módon teljesíthető.

/folyt.köv./ 1031 P. 2

M. I.

parlament

bkk 1./ az országgyűlés.... 1.folyt./s

a törvénytervezet szöveges indokolásában igyekeztünk az 5 éves terv jellegzetességeire, legfontosabb összefüggéseire rámutatni. ugyanezt a célt szolgálta az előadói beszéd és a tervhivatal elnökének beszámolója is.

felszólalásomban a törvényjavaslat formájában előttünk lévő terv, valamint a következő 5 éves tervidőszak egész gazdasági tevékenységének néhány fontos jellegzetességére szeretnék rámutatni.

mindenekelőtt egy egyszerű és talán sablonosan hangzó megállapítással kezdeném: a terv alapvető vonásának tekintem, hogy abban tükröződik pártunk gazdaságpolitikája. e gazdaságpolitika fő vonásaiban mintegy 10 éve alakult ki. megerősítette pártunk konferenciája, gazdagította és konkretizálta a párt VII. kongresszusa, jelentős mértékben továbbfejlesztette a szocializmus alapjainak lerakásával, a mezőgazdaság szocialista átszervezésének befejezésével pártunk VIII. kongresszusa. több ízben tárgyaltunk róla itt az országgyűlésben is, s gazdasági jellegű törvényeinket e gazdaságpolitika szellemében alkotuk.

gazdaságpolitikánk alapján előbb konszolidáltuk a népgazdaság helyzetét, majd bővítettük a termelést, emeltük a termelékenységét és az életszínvonalat. állandóan fejlesztve a gazdasági élet mechanizmusát, ezen belül a gazdaságirányítás rendszerét, eljutottunk a gazdasági mechanizmus átfogó reformjához.

vannak, akik a gazdálkodással, gazdaságirányítással, a gazdasági mechanizmussal kapcsolatos kritikai-önkritikai észrevételekből, cikkekből, vitákból olyan következtetést vonnak le, hogy nemcsak a gazdasági mechanizmus, hanem gazdaságpolitikánk is reformra szorul. ez téves következtetés. a reform- mint erre a központi bizottság határozata rámutat - fontos tényezője a gazdaságpolitika továbbfejlesztésének. a gazdasági mechanizmus alapos megjavítása mindelőtt azért szükséges, hogy gazdaságpolitikánk a gyakorlatban minél hatékonyabban érvényesülhessen.

harmadik ötéves tervünkben kitűzött célok összhangban vannak gazdaságpolitikai feladatainkkal, figyelembe veszik adottságainkat és lehetőségeinket.

/folytköv./

9.35/1 10⁴⁵ Pnc

-2-

MW

parlament

bkk 1./ az országgyűlés....2. folyt./-lm

továbbra is az ipar lesz a népgazdaság legdinamikusabban fejlődő szektora, de az eddiginél összehangoltabb és határozottabb intézkedésekkel biztosítjuk, hogy a mezőgazdaság - a nagyüzem bázisán - az előző 5 évnél gyorsabban és a gazdaságosság követelményeinek megfelelőbben fejlődjön. a termelésnek elsősorban a műszaki színvonal emelése révén kell fejlőnie. a terv meghatározza a megtermelt nemzeti jövedelem felhasználásának arányait úgy, hogy az biztosítsa mind a továbbfejlődéshez, a bővített újratermeléshez szükséges beruházásokat, mind a fogyasztáshoz, az életszínvonal emeléséhez szükséges erőforrásokat. előirányozza, hogy a nehézipar fejlesztése elsődlegesen érvényesüljön, de ez is - mint a többi terület - irányzat - figyelembe veszi az ország sajátosságait, reális lehetőségeinket, a népgazdaság erőforrásait, az arányos fejlesztés követelményeit, a termelés gazdaságosságának fokozását, a nemzetközi munkamegosztás elmélyítésére irányuló szándékainkat. a fogyasztási cikkek termelésének üteme összhangban a lakosság megfelelő ellátásával és az export követelményekkel, megközelíti a termelőeszközök termelésének ütemét.

felszólalásomban nem kívánok az egyes iparágak fejlesztési előirányzataival külön foglalkozni. az 5 éves terv előirányzatai megfelelnek eddigi iparfejlesztési politikánk sarlatatos követelményeinek, az ország adottságainak jobban megfelelő struktúra kialakításának, a műszaki színvonal emelésének, a gazdaságosság fokozásának.

a tervidőszak folyamán előreláthatóan még számításba nem vett erőforrások képződnek. ezekből - a negyedik 5 éves terv időszakára a zökkenőmentes átmenet követelményeit is figyelembe véve - elsősorban az energiaellátás megjavítása, a vegyipar bővítése és az építőipar gyorsabb fejlesztése érdekében kell intézkednünk.

az ipari szerkezet kedvezőbbé válása javítja az ország külkereskedelmi helyzetét. egyrészt lehetővé válik, hogy korábban külföldről beszerzett termékeket idehaza gazdaságosan előállított termékekkel pótoljuk, tehát importot takarítsunk meg.

/folytköv./

9.43/1 10⁵⁰ Pnc

-3-

MW

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 3.folyt./s

másrészt pedig az ország gazdasági helyzetének, a piac követelményeinek megfelelően fokozódhat exportunk- az előirányzat nemcsak lehetőségeket jelent, hanem jórészt az állam által vállalt kötelezettségeket. jó, ha emlékeztetünk arra ; a gazdasági konszolidációhoz, népgazdaságunk helyzetének megszilárdulásához erősen hozzájárult, hogy a külföldi kötelezettségeinknek mindig eleget tettünk, ez fokozta a bizalmat irántunk. külföldi partnereink is tudják, hogy államunk szavára, országunk nevében kötött megállapodásra lehet építeni. mi erőnkhez mérten minden szükségességet megteszünk, hogy a bizalom fokozódjék, növekedjék országunk tekintélye, gazdasági megbízhatósága. az állam nevében vállalt kötelezettség teljesítése a jelenleginél sokkal rugalmasabb gazdálkodás viszonyai között sem lehet alku tárgya. az üzemek viszont joggal tartanak igényt arra, hogy a rájuk kötelező szerződések megkötésébe őket vonják be, vagy azt is bízzák rájuk.

a kiviteli előirányzatok megkövetelik az irányító szervektől, hogy sajátos eszközeikkel segítsék az export fejlesztését, illetve a termelővállalatoktól, hogy termékeiket magas technikai, technológiai színvonalon állítsák elő, hogy azok a piacon kedvező feltételek között legyenek értékesíthetők.

a piacon a verseny éles. ha meg akarjuk állni helyünket a versenyben, a konstruktőröknek, a fizikai dolgozóknak, a műszaki és gazdasági területen működőknek fokozottabban kell alkalmazkodni a piac követelményeihez. a magyar műszakiak, közgazdászok, fizikai dolgozók gyakran bizonyítják, hogy képesek kiváló termékek előállítására, termelékeny, gazdaságos munka elvégzésére. ezt bizonyítja sok egyéb tényező mellett a budapesti nemzetközi vásáron bemutatott gyártmányaink évről-évre javuló színvonala. bátran kell követelményeket támasztani. világosan ki kell jelölni a tennivalókat, magas színvonalon kell szervezni a munkát s az eredmény nem maradhat el a magyar nép alkotó munkájának újabb és újabb elismerését, megbecsülését tudjuk megszerezni.

a tervidőszakban következetesen törekszünk a nemzetközi munkamegosztásban való részvételünk fokozására. tapasztalataink igazolják, hogy az országnak az a leghasznosabb, ha természeti és egyéb adottságainknak leginkább megfelelő termelést folytatunk.

/folyt.köv./

9.50/1 1051 Puc

-4-

Ma

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 4.mfolyt./-lm

az elzárkózás a nemzetközi munkamegosztástól nagy társadalmi veszteségekkel jár, előbb utóbb akadályozza a termelés bővítését. viszont a nemzetközi munkamegosztásban való fokozottabb részvétel kiterjeszti a gazdasági potenciált. lehetővé válik más országok tapasztalatainak, eredményeinek átvétele és hasznosítása. a kölcsönös előnyök alapján a résztvevő országok biztonságosabban fejlődhetnek. meggyőződésünk, hogy gazdaságpolitikánknak ez a vonása a társadalmi munka termelékenységének emelését szolgálja.

a jövőben tovább fokozzuk együttműködésünket a szovjetunióval, amely mind az importban, mind az exportban elsődleges partnerünk. a szocializmust építő baráti országokkal is erősíteni és gazdagítani szándékozunk gazdasági kapcsolatainkat, mindenekelőtt a kgst keretében.

szocialista viszonylatban a külkereskedelmi forgalom nagyobb mértékben növekszik, mint az előző terv időszakában és ez a munkamegosztás elmélyítésére is utal.

szorosabbá, sokoldalubbá kívánjuk tenni gazdasági kapcsolatainkat a nem kapitalista fejlődést választott, a gyarmati sorból nem rég felszabadult népekkel. gazdaságuk megalapozásában, külkereskedelmük kifejlesztésében, szakembereik kiképzésében erőnkhez képest továbbra is segítjük őket, mert tudjuk, hogy támogatásunk imperialista-ellenes harcukat erősíti.

politikai irányvonalunknak megfelelően építjük gazdasági kapcsolatainkat a tőkés országokkal. népgazdaságunk gyorsabb fejlesztése érdekében a gazdasági együttműködés minden olyan lehetőségét készek vagyunk felhasználni, amely kölcsönös előnyöket nyújt. gazdasági együttműködésünk bővítésére irányuló készségünk eddig is hasznosnak bizonyult és reméljük, hogy a jövőben is kedvező eredményeket produkál.

a terv előirányozza az életszínvonal emelését. a lakosság fogyasztása kb. 19 százalékos növekedésének feltételei reálisan megalapozottak.

azt szeretnénk, ha a lakosság ellátásának fejlődése mind sokoldalubb lenne, ha a rendelkezésre álló árualapok választéka a jelenleginél nemcsak nagyobb, hanem bővebb is lenne. arra törekszünk, hogy ne csak több élelmiszer álljon a fogyasztók rendelkezésére, hanem sok fajta is, mert ez egészségesebb. iparcikkekben ne csak elegendő legyen a készlet, hanem a különböző szükségleti cikkekben lehessen választani is, mindenki a kedvére valót, az anyagi helyzetének megfelelőit találja meg.

/folyt.köv./

9.57/1 11-Puc

-5-

Ma

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 5. folyt./s

a fogyasztási cikkek bőségének megteremtése nem könnyű feladat, s talán ebben az 5 éves tervben maradéktalanul nem oldható meg. de gazdaságpolitikánknak ezt a vonását nem téveszthetjük szem előtt, sőt a lehetőségekhez képest erősíteni is akarjuk.

tisztelt országgyűlés!

az ötéves terv első évének eddig eltelt időszakában kedvezőeknek ítélték a gazdasági eredmények. a terv főbb céljait - úgy látszik - ez évben is elérjük. kedvezően alakul ipari termelésünk s az ipar termelékenységé. a mezőgazdaságban az aktuális munkákat nagy szorgalommal végzik. a terméskilátások reményteltek. a külkereskedelmi forgalom alakulása is biztató, s úgy tűnik - megértve az egyenleg alakulásának fontosságát - kellő erőfeszítések történnek az előirányzatok teljesítésére. a beruházások szervezettebbé tétele, a koncentráció fokozása érdekében intézkedéseket foganatosítottunk és remélhető, hogy - várakozásunknak megfelelően - e téren is javulás következik be. ami a termelés gazdaságosságát illeti, szintén biztatóak a jelek. a termelés jobban összhangban van a szükségletekkel s a készletek emelkedése nem túlzott.

az év elején hozott bérjellegű intézkedéseink kedvező visszhangot váltottak ki. az áremelési és hasonló jellegű intézkedéseink végül is megértésre találtak, az árcsökkentéseket pedig örömmel fogadták.

a lakosság ellátása nem zökkenőmentes, vannak választéki hiányok, de ezek alapvetően nem zavarják az ellátást. mindent egybevetve az ellátás, a hiányosságok ellenére, jobb, mint bármelyik előző esztendőben volt. most, az árintézkedések után, azonban az emberek a hiányosságokra sokkal érzékenyebben reagálnak. ezen nem szabad csodálkoznunk és kötelességünk minden kérdésre, felmerülő kételyre őszintén válaszolni. az emberek úgy vélekednek: rendben van, tudomásul vettük a husár-emelést, de most aztán legyen husár-éspedig olyan, amelyet vásárolni akarunk.

a vágóállat felvásárlási árak és a hus fogyasztói árának évelejei felemelése eddig nem hozott érezhető javulást az ellátásban. ilyen gyors javulással senki nem is számolt. tudtuk, hogy egyik hónapról a másikra nagy változás nem állhat be. intézkedéseink csak egy-két év alatt hozhatnak érezhető javulást.

/folyt. köv./

10.02/3 1105 Puc

-6-

Mk

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 6. folyt./-Lm

az év első hónapjában - miután a husár-emelés már ekkor ismert volt - a lakosság sertéshus vásárlása 2 000 tonnával /20 százalékkal/ volt nagyobb az egy évvel korábbinál. sokan a napi szükségleten felül vásároltak húst és azt a legkülönbözőbb módon tartalékozták. annyi kolbász egyetlen esztendőben sem készült a háztartásokban, mint ez év elején. az év következő 2 hónapjában jórészt az elővásárlások következtében, mintegy 2 000 tonnával kevesebb húst vásárolt a lakosság. a második negyedévben a husvásárlások mértéke a tavalyihoz viszonyítva nem emelkedett, hanem csökkent. a viszonyítási alap azonban irreális. emlékeztetes, hogy tavalyi szájszáj- és körömfájás sújtotta az állatállományt. a kivágások száma megnőtt, s közben az export - különösen az év első felében - majdnem lehetetlenné vált. ez rendkívüli helyzetet teremtett, az ellátási színvonalat látszólag javította s közben tetemes károkat okozott a népgazdaságnak.

az áremelés óta a kereslet egyre inkább eltolódott az eddig is nagyobb mértékben vásárolt sertéshus irányába. a nagyobb keresletet eddig nem tudtuk maradéktalanul kielégíteni, bár erre tettünk intézkedéseket. az első félévben forgalomba hozott husból a sertéshus aránya 65 százalék, az elmúlt év első félévéhez képest lényegében nem változott.

az első félévben forgalomba hozott fagyasztott marhahus az összes husnak kevesebb, mint 10 százaléka. a lakosság azonban ezt a mennyiséget sem szívesen vásárolta meg. arra törekszünk, hogy a második félévben ezt az arányt tovább csökkentsük.

ismeretes, hogy a husár-emelés hatására egyes termelők az év első hónapjaiban jelentősen emelték az élő- és vágott baromfi árát. az állam az export rovására növelte a forgalomba hozott vágott baromfi mennyiségét, másrészt növelte az élőbaromfi eladást. májusban például nyolcszorosát adták el az egy évvel korábbi mennyiségnek. ennek eredményeként javult az ellátás, az árak pedig általában a tavalyival azonos szintre mentek vissza.

ezek az intézkedések még nem fognak husbőséget eredményezni, de fokozatosan enyhítenek az ellátás jelenlegi szűkebb helyzetén. összességében 1966-ban a belkereskedelem a lakosság ellátására a tavalyival azonos mennyiségű húst hoz forgalomba.

/folyt. köv./

10.08/3 1109 Puc

-7-

Pk

parlament

bkk 1./ az országgyűlés..... 7.folyt./s

a ruházati árcsökkenésekkel kapcsolatban hallani olyan kérdést, hogy miért nem kapni az üzletekben a leszállított áru cikkeket? egészében ezekből a cikkekből az ellátás sokkal jobb, mint eddig volt, de a kereslet ugrásszerűen megnövekedett. a ruházati cikkek forgalma az előző évhez viszonyítva januárban 13 százalékkal alacsonyabb volt. februárban már több mint 130 százaléka, márciusban - valamelyest csökkenve - de még mindig 118 százaléka volt az előző évinek. a vásárlások jobban növekedtek, mint az várható volt. minden számításunkat felülmulta, hogy februárban a januárhoz képest nylon harisnyából másfélszeresére, konfekcionált ágyneműből, nylon zokniból több mint kétszeresére, kötöttáruból majdnem két és félszeresére orkán kabátból pedig két és félszeresére nőtt a forgalom. az utánpótlás ennél lassabb volt, így a cikkek egyrésze - az árcsökkenéssel, továbbá az ipari szállítás elmaradásával összefüggésben - az ellátás javítására tett intézkedéseink ellenére is átmenetileg hiánycikké vált.

az áruhiány kiküszöbölésére igen sok intézkedés történt. a könnyűiparban növeltük a kapacitást a nyersanyagból többlet importot rendeltünk el. gondoskodtunk a tervenfelüli termeléshez szükséges bér- és egyéb kiadások fedezetéről. az ellátás további javítására fokozzuk a baráti országokkal folytatott árucserét. az eredetileg tervezettnél több árut bocsátunk a belkereskedelem rendelkezésére, bővítjük a készáru importot. a ruházati ellátás már javul. a kereslet normalizálódik. a folyamatos ipari szállítások, valamint a rendkívüli intézkedések nyomán az ellátási hiányosságok fokozatosan enyhülni fognak.

a megtett rendkívüli intézkedések mindenképpen szükségesek voltak. egyrészt átmenetileg rontja külkereskedelmi forgalmunk egyenlegét, de más áruk tervenfelüli exportjával ez ellensúlyozható lesz.

megállapítható, hogy a lakosság életkörülményei az elmúlt évekhez képest javultak. megfelelő a foglalkoztatottság, többlet vásárolnak, nő a takarékbetétállomány. a szezonális élelmiszerek mennyisége több, ára általában alacsonyabb mint tavaly ilyenkor volt.

/folyt.köv./

10.17/1 1115 Pnc

-8-

Mha

parlament

bkk 1. / az országgyűlés... 8. folyt./-lm

áttekintve gazdasági helyzetünket, elmondhatjuk, hogy mint minden évben, most is vannak gondjaink, könnyebben és nehezebben megoldható problémáink. ezek egyrészt ez évben nem is tudjuk végleg megoldani. sok azonban a pozitív jelenség, és biztató, hogy ezek vannak többségben.

tisztelt országgyűlés!

az idei és a jövő évi munkánkat meghatározza, hogy az 5 éves terv végrehajtásának megszervezésével egyidejűleg részleteiben is ki kell dolgozni a gazdasági élet új mechanizmusát.

sokoldalú munka szükséges ahhoz, hogy a központi bizottság irányelvei alapján az új gazdasági mechanizmust kidolgozzuk, bevezessük, a gyakorlati életben ellenőrizzük.

pártunk az ellenforradalom leverése után az ország érdekeinek jobban megfelelő gazdaságpolitikát dolgozott ki. ennek megvalósítására a régi mechanizmus alkalmatlan volt. ezért a gazdaságpolitikával egyidőben jelentős változtatásokat eszközöltünk az eddig érvényben levő gazdasági mechanizmuson is. az azóta eltelt tíz év alatt, az élet követelményeinek megfelelően, fejlesztettük a mechanizmus elemeit. a népgazdaság egésze már szocialista alapokon nyugszik, gazdaságpolitikánk megvalósításának feltételei is megváltoztak. e feltételeknek megfelelően kell a jelenlegi mechanizmust továbbfejleszteni, most egyidejűleg egész rendszerén jelentős változtatásokat eszközölni.

a központi bizottság határozata tudományos alapossággal fogalmazta meg a teendők összességét. a reform alapvető célja a szocializmus gyorsabb építése előtt álló - jórészt önmagunk teremtette - akadályok elhárítása és a hatékonyabb gazdaságfejlesztési eszközök kidolgozása.

a határozatot nagy érdeklődéssel tanulmányozzák szerinte az országban. a szakemberek széles köre vizsgálja, hogy milyen tennivaló hárul rá, milyen keretek között valósíthatja meg elgondolásait, hogyan alakul munkája a jövőben. a dolgozók többsége bizik benne, hogy a központi bizottság határozata, mint mindig, most is a népjólát ügyét szolgálja. vannak - s ez természetes - aggályoskodó hangok is. hiszen sokan még nem látják egyértelműen és világosan, mi következik a határozatból, figyelemmel erre, talán hasznos a fő vonásokat megemlíteni.

/folyt.köv./

10.23/1 1125 Pnc

-9-

Mha

bkk 1. /az országgyűlés.... 9. folyt./-lm

a gazdasági mechanizmus reformjával azt kívánjuk elérni, hogy jobban kihasználjuk a szocialista gazdaságban rejlő lehetőségeket, szorosabb legyen a vállalati és állami érdekek egysége, kedvezőbbé válják gazdasági fejlődésünk üteme.

a gazdálkodás alapvető szervei, a vállalatok nagyobb önállósággal, több felelősséggel, a szükségletekkel jobban összhangban, a piac követelményeinek, a fogyasztók érdekeinek megfelelőbben dolgozzanak.

a gazdasági mechanizmus reformja során továbbfejlesztjük tervezési rendszerünket, erősítve a központi és a távlati tervezést, nagyobb önállóságot adva a vállalatoknak saját tervük elkészítéséhez. mindezt úgy, hogy a gazdasági vezetés hatékonyabb legyen, az anyagi érdekeltség fejlődjön, biztosítva, hogy a vállalatok eredményes működése közvetlenül hasson a személyes jövedelmekre.

azt akarjuk elérni, hogy a gazdasági kérdésekben ott döntsenek teljes felelősséggel, ahol az adott problémákat a legjobban ismerik. a vállalatok ügyeiket, termelési, létszám, bér- és egyéb problémáikat maguk - a felsőbb szervek részletekbe menő beleszólása nélkül - intézzék. ne írják elő különböző mutatószámok mit, mikor és hogyan termeljenek, milyen felújításokat, beruházásokat hajtsanak végre, mit forgalmazzanak, milyen készleteket képezzenek.

a tervgazdálkodásnak olyan rendszerét kívánjuk megvalósítani, ahol a központi szervek a legdöntőbb kérdéseket, a legfőbb arányokat, fejlesztési irányokat megalapozottan döntik el, a körülményeket messzemenően figyelembe véve, tehát kialakítják - a gazdaságpolitikának megfelelően - a népgazdaság fejlesztésének irányát. a helyi szervek pedig a termelés, a forgalmazás, az elosztás területén operatívan gazdálkodnak, a gazdaságpolitikai elveknek és döntéseknek megfelelően.

/folyt. köv./

10.27/j 1130 Pnc

-10-

PKA

bkk 1. / az országgyűlés.... 10. folyt./s

ebből a korántsem teljes felsorolásból is látható, hogy a gazdaságpolitika megvalósításának újabb, korszerűbb eszközt hozzuk létre. olyan eszköz ez, amely eredményesen fejlődve, lehetővé teszi a gazdaságpolitika gazdagítását is. a központi bizottság határozata alapján a kormány már kidolgozta a teendőik ütemtervét. abból indultunk ki, hogy a jövő év feléig, harmadik negyedéig elő kell készíteni a bevezetéshez legszükségesebb állami intézkedéseket. ez ad alapot arra, hogy 1968. január 1-én az új gazdasági mechanizmus életbe lépessen.

a munka következő szakaszában, a népgazdaság egészét átfogó szervekre, elsősorban a pénzügyminisztériumra, az országos tevévitalra és az országos árhivatalra hárulnak nagy feladatok. természetesen szorosan együttműködve a különböző szervekkel, mert csak így képzelhető el a munka határidőre történő szakzerű elvégzése.

az új mechanizmussal kapcsolatos jogi rendezést is párhuzamosan el kell végezni. 1968. január 1-ére az alapvető új jogszabályoknak készen kell lenniük, hogy a munka törvényes alapokon folyják.

a kormány munkaterve szerint a következő főbb tennivalók vannak: ki kell dolgozni a különböző időtartamu népgazdasági tervek készítésének elveit és módszereit. időben közölni kell a vállalatokkal, hogyan készítsék a jövőben éves terveiket.

az új beruházási rendszer kialakítása érdekében sürgősen ki kell dolgozni az általános elveket, a döntési jogköröket, az egyeztetési és jóváhagyási eljárás egyszerűsítését. szabályozni kell a hitel- finanszírozás rendjét, a vállalatok és a finanszírozó bank kapcsolatát.

/folt. köv./

10.40/j 1130 Pnc

-11-

PKA

parlament

bkk 1./ az országgyűlés.... 11. folyt./-lm

a már folyamatban levő beruházások közül ki kell választani, melyek megvalósítása történhet a továbbiakban is központi pénzeszközökből, s milyen feltételek mellett.

ki kell választani, hogy a folyamatban levő beruházásokból, melyeket kell hitelből finanszírozott beruházásokká átalakítani. az 1968-ban kezdődő beruházások közül meg kell jelölni a központi eszközökből megvalósítható beruházások körét. ki kell alakítani a beruházási hitelek feltételeit, meg kell határozni a vállalatfejlesztési alap képzésének és felhasználásának módját.

ismert, hogy az új mechanizmus egyik sarkalatos tétele az árreform. ezért az árreform irányelveire a kormány külön határozatot hozott. a termelői árak rendezését úgy kell szervezni, hogy a konkrét árak megállapítása valamennyi gazdálkodó egységnél folyamatosan történjék, de legkésőbb 1967. szeptember 1-ig befejeződjen. az árrendszer átalakítása után tisztábban láthatók majd a fejlesztési tennivalók, gyorsabban haladhatunk a műszaki fejlesztésben, a gyártmánystruktúra átalakításában, a társadalmi munka termelékenységének emelésében.

olyan rugalmasabb árrendszert kívánunk létrehozni, ahol az árak az eddiginél szűkebb körét határozzák meg központi-lag. ennek megfelelően lesznek rögzített hatósági árak pl. egyes alapanyagokra, alapvető fogyasztási cikkekre és szolgáltatásokra. lesznek hatósági megkötéssel mozgó megállapodás árak, pl. nyersanyagok bizonyos körére, a fogyasztási cikkek jelentős részére. ez azt jelenti, hogy az árhatóság pl. vagy maximálja az árat vagy az adott termékcsoporthoz irányítást állapít meg, korlátozva az eltérés lehetőségét. végül lesznek szabad árak, többek között félgyártmányokra, alkatrészekre, bizonyos fogyasztási cikkekre. az árrendszer nem lesz merev, az árképzés formáit a szükségletnek megfelelően lehet és kell majd alkalmazni.

/folyt.köv./

x

10.45/j 11⁴⁰Pnc

-12-

PKK

parlament

bkk 1./ az országgyűlés.... 12. folyt./s

folytatva a főbb kormányzati feladatok felsorolását, megemlítem, hogy a vállalati jövedelem - szabályozás és a vállalati anyagi érdekeltség új módszereinek kialakítására ki kell dolgozni az adók és a dotációk rendszerének, valamint a vállalatoknál maradó nyereség felhasználásának általános szabályait. legkésőbb 1967. szeptember 30-ig nyilvánosságra kell hozni a vállalati nyereség felhasználásának általános rendjét és konkrét mértékét.

az új hitel- és pénzforgalmi rendszer megvalósításának előfeltételeként ki kell dolgozni a forgóeszköz finanszírozás irányelveit, a vállalatok közötti elszámolás új rendszerét.

a bér- és munkügyi kérdések rendezésével kapcsolatban meg kell határozni az alkalmazandó bértételeket, a részesedési alapról fizethető jövedelem- kiegészítés szabályait és mértékét, a munkaerőgazdálkodással kapcsolatos intézkedések körét, a munkaviszony jogszabályainak módosítási elveit.

ki kell dolgozni a népgazdaság különböző területén folyó műszaki kutató munkák összehangolásának rendszerét. a találmányi és ujtási rendszer továbbfejlesztésére javaslatot kell kidolgozni.

az áruforgalommal kapcsolatban meg kell vizsgálni a termelővállalatok és a készletezők, a nagykereskedelmi, a külkereskedelmi vállalatok forgalmazásának rendjét és javasolni kell a szükséges szervezeti és működési változtatásokat. a külkereskedelem területét illetően ki kell dolgozni a speciális gazdasági eszközök, a központi, a viszonylati irányítás, az export- import engedélyezés rendszerét és elveit.

a mezőgazdasági termelőszövetkezetek önállóságának növelésére, ki kell alakítani a csoporttulajdonból eredő speciális adottságok messzemenő figyelembe vételével - az új gazdálkodási, adózási és anyagi érdekeltségi rendszert.

/folyt.köv./

10.50/j 11⁴⁵Pnc

- 13 -

PKK

v

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 13. folyt./-lm

a tanácsok gazdasági tevékenységével kapcsolatban javaslatot kell tenni a különböző szintű tanácsok és az egyes tanácsi szervek gazdasági feladatainak elhatárolására, a tanácsok és a gazdasági minisztériumok együttműködésének módjára. szabályozni kell a tanácsok szervezési rendszerét, jóváhagyási rendjét.

az állami szervek már elkezdték a munkát és a gazdasági bizottság az elmúlt héten döntött a termelői árak rendezésének legfőbb elveiről.

a kormány véleménye szerint az új mechanizmus bevezetésével kapcsolatos előkészítő feladatok, az államvezetésben dolgozók jó munkájával a szükséges időre elvégezhetőek. a vezetésben dolgozó elvtársaink már sokszor bizonyították rátermettségüket, szorgalmukat, munka- és ügyszeretetüket, és amikor rendkívüli feladatokat kellett megoldani, fáradhatatlan lelkesedésüket. bízunk benne, hogy most ismét helytállnak és erejüket nem kímélve eleget tesznek a feszített követelményeknek.

az állami munkát úgy kívánjuk szervezni, hogy a mechanizmus reformjával kapcsolatos feladatok ne vonják el a figyelmet a folyó ügyektől, a népgazdasági terv végrehajtásának tennivalóiról.

tisztelt országgyűlés!

a kormány kötelességének tartja, hogy a mechanizmus-sal kapcsolatos munkákról időről-időre beszámoljon az országgyűlésnek, olyankor, amikor a gazdasági élet valamilyen vonatkozása, pl. az állami költségvetés, van napirenden.

/folyt.köv./

10.53/j 11.5.1966

-14-

Mk

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 14. folyt./s

ily módon itt az országgyűlésben is tárgyalhatunk a gazdasági mechanizmusról - az aktuális tennivalók tükrében. úgy véljük, a munka ilyen szervezése megfelel a felelősségnek, amellyel a kormány az országgyűlésnek tartozik. a kormány által adott információ a képviselők számára is hasznos, akiknek munkájuk során számos, ezzel kapcsolatos kérdésre kell választ adniuk, ugyanakkor segítséget is kaphatunk a képviselők tapasztalataiból.

a dolgozók informálásához, a gazdasági mechanizmus bonyolultabb kérdéseiben való eligazodáshoz nagy segítséget nyújtanak a társadalmi szervek. a társadalom különböző rétegeinek, a gazdasági vezetés különböző szintjein dolgozóknak más és más jellegű problémáik, helyenként kételyeik vannak és lehetnek még hosszabb ideig. ezekre is választ kell adni.

az új gazdasági mechanizmus alapvető vonásainak megmagyarázása még előttünk álló feladat, de egyre inkább előtérbe kerül a kiadandó új állami határozatok ismertetése, magyarázása is. nem elégséges azonban a magyarázat, aktivizálni kell az embereket, hogy a határozat szellemében dolgozzanak, ez azt is jelenti, hogy a most előttünk álló gazdasági feladatokat igyekezzünk nagyobb felelősséggel, jobb hatásfokkal végrehajtani. úgy végezzük munkánkat, úgy teljesítsük 1966. és 1967. évi népgazdasági terveinket, hogy ezzel is előkészítsük a reform 1968. évi bevezetését.

tisztelt országgyűlés!

a gazdasági mechanizmus reformja e nem csupán gazdasági, hanem jelentős politikai fejlődést is eredményez. növekszik közéletünk demokratizmusa. bővül a dolgozók szerepe a gazdálkodás irányításában és ellenőrzésében. fokozódik a szorgalmasan és jól dolgozók, a nagyobb szak-képzettséggel rendelkezők munkájának megbecsülése. következetesebben érvényesül a szocialista bérezés elve. az állami és a gazdasági élet minden területén új munkastilus honosodik. a személyes felelősség, a politikai meggyőződés, az új iránti fogékonyság szerepe jelentősen megnövekedett.

/folyt.köv./
11.02/j 11.5.1966

- 15 -

Mk

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 15. folyt./-lm

az új gazdasági mechanizmus nagyobb önállóságra, a kezdeményezések kifejlődésére, a népgazdasági és vállalati érdekek jobb összhangjára épít, számol azzal, hogy az eddiginél jobban kibontakozik a dolgozók alkotókészsége, a szocializmus felépítésére irányuló akarata. ez azonban automatikusan nem következik be. fontos feladat az embereket felvilágosítani, meggyőzni, valamint úgy oktatni és nevelni, hogy élni is tudjanak a nagyobb önállósággal.

kérjük a társadalmi szervektől: támogassák azokat a dolgozókat, akik az új mechanizmus konkrét kidolgozásával foglalkoznak, hogy a kiadandó állami rendelkezések a lehető legjobban segítsék elő a kitűzött cél megvalósítását.

most, az átmenet időszakában, tehát 1967 végéig, a mechanizmussal kapcsolatban elsősorban arról kell a közvéleményt tájékoztatni, hogy mi történik az irányelvek alapján, a konkrét tennivalók kidolgozása érdekében. a közvélemény erejét is fel kell használni arra, hogy a központi bizottsági határozatok szellemét a lehetőségekhez képest már most a napi feladatok megoldásában érvényesítsék. ez persze nem jelenti, hogy már olyat lehetne követelni, ami még csak az irányelvekben szerepel, de megengedhetetlen, hogy azzal ellentétes szellemű intézkedések történjenek.

azzal számolunk, hogy az új mechanizmus előnyei már a kidolgozás során felszínre kerülnek és a végrehajtásban érvényre jutnak, s ez mielőbb új lendületet visz a szocializmust építő munkába. bizonyosak vagyunk benne, hogy az új gazdasági mechanizmus segítségével, a mostani tervtörvényben javasoltnál nagyobb feladatok elvégzésére leszünk képesek.

kérem a tisztelt országgyűlést, hogy a kormány által beterjesztett 3. ötéves tervre vonatkozó törvényjavaslatot fogadja el és bizza meg a kormány az éves tervek kidolgozásával és a menetközben a terv végrehajtása érdekében szükséges intézkedések megtételével. /taps./

/folyt. köv./

11.08/1 12-pnc

- 16 -

PKK

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 16. folyt./-lm

javitások:

7. folytatás 1. bekezdésének alulról számított 5. sora helyesen a következő: orkán kabátból t ö b b m i n t két és félszeresére nőti...

ugyancsak a 7. folyt. utolsó bek. második sora helyesen a következő:

az elmúlt é v h e z képest ...

13. folyt. első bek. utolsó mondata a következő:

szabályozni kell a tanácsok t e r v e z é s i rendszerét, jóváhagyási rendjét.

14. folyt. utolsó bek. 7. sorától a szöveg a következő képpen hangzik

... érvényesül a szocialista bérezés elve. az állami és a gazdasági élet minden területén új munkastilus honosodik meg, visszaszorulnak a bürokratikus vonások. a személyes felelősség....

15. folytatás utolsó bek. 3. sora helyesen a következő:

fogadja el és bizza meg a k o r m á n y t az éves tervek...

/folyt. köv./

11.40/1 12⁰⁵pnc

-17-

PKK

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 15. folyt./-lm

az új gazdasági mechanizmus nagyobb önállóságra, a kezdeményezések kifejlődésére, a népgazdasági és vállalati érdekek jobb összhangjára épít, számol azzal, hogy az eddiginél jobban kibontakozik a dolgozók alkotókészsége, a szocializmus felépítésére irányuló akarata. ez azonban automatikusan nem következik be. fontos feladat az embereket felvilágosítani, meggyőzni, valamint úgy oktatni és nevelni, hogy élni is tudjanak a nagyobb önállósággal.

kérjük a társadalmi szervektől: támogassák azokat a dolgozókat, akik az új mechanizmus konkrét kidolgozásával foglalkoznak, hogy a kiadandó állami rendelkezések a lehető legjobban segítsék elő a kitűzött cél megvalósítását.

most, az átmenet időszakában, tehát 1967 végéig, a mechanizmussal kapcsolatban elsősorban arról kell a közvéleményt tájékoztatni, hogy mi történik az irányelvek alapján, a konkrét tennivalók kidolgozása érdekében. a közvélemény erejét is fel kell használni arra, hogy a központi bizottsági határozat szellemét a lehetőségekhez képest már most a napi feladatok megoldásában érvényesítsék. ez persze nem jelenti, hogy már olyat lehetne követelni, ami még csak az irányelvekben szerepel, de megengedhetetlen, hogy azzal ellentétes szellemű intézkedések történjenek.

azzal számolunk, hogy az új mechanizmus előnyei már a kidolgozás során felszínre kerülnek és a végrehajtásban érvényre jutnak, s ez mielőbb új lendületet visz a szocializmust építő munkába. bizonyosak vagyunk benne, hogy az új gazdasági mechanizmus segítségével, a mostani tervtörvényben javasoltnál nagyobb feladatok elvégzésére leszünk képesek.

kérem a tisztelt országgyűlést, hogy a kormány által beterjesztett 3. ötéves tervre vonatkozó törvényjavaslatot fogadja el és bizza meg a kormány az éves tervek kidolgozásával és a menetközben a terv végrehajtása érdekében szükséges intézkedések megtételével. /taps./

/folyt. köv./

11.08/j 12-*Pnc*

- 16 -

Pnc

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 16. folyt./-lm

javitások:

7. folytatás 1. bekezdésének alulról számított 5. sora helyesen a következő: orkán kabátból több mint két és félszeresére nőti...

ugyancsak a 7. folyt. utolsó bek. második sora helyesen a következő:

az elmúlt évhöz képest ...

13. folyt. első bek. utolsó mondata a következő:

szabályozni kell a tanácsok tervezési rendszerét, jóváhagyási rendjét.

14. folyt. utolsó bek. 7. sorától a szöveg a következő képpen hangzik

... érvényesül a szocialista bérezés elve. az állami és a gazdasági élet minden területén új munkastilus honosodik meg, visszaszorulnak a bürokratikus vonások. a személyes felelősség....

15. folytatás utolsó bek. 3. sora helyesen a következő: fogadja el és bizza meg a kormányt az éves tervek...

/folyt. köv./

11.40/j 12-*Pnc*

-17-

Pnc

fock Jenő nagy tapssal fogadott beszéde után
Oláh Pál

bács-kiskun megyei képviselős szólalt fel. bevezetőben hangsúlyozta : a törvényjavaslat világosan, egyértelműen foglalkozik a népgazdaság valamennyi ágazatának főbb feladataival, s ezek végrehajtása során mindenki megtalálhatja a saját munkaterületére vonatkozó tennivalókat. beszéde további részében a mezőgazdasági kérdések közül a zöldségtermelés problémáival foglalkozott. helyeselte a zöldségtermelésnek a törvényjavaslatban előirányzott 40-50 százalékos növelését, s egyben rámutatott, hogy ennek elérése nemcsak a termelés, hanem több iparág, a kereskedelem és a közlekedés egyes szerveitől is sok tennivalót és bizonyos mértékig új szemléletet követel.

az egyik legfőbb feladat a zöldségfélék minőségének javítása. javasolta, hogy a most meglehetősen szervezetlen, sok fennakadással járó zöldségmag-termelést zömmel az állami gazdaságokba összpontosítsák. ugyancsak szükség lenne a hajtatóházak és a központi palántanevelők hálózatának bővítésére. az előbbiekkal a korai zöldségtermesztést lehetne olcsóbbá tenni, az utóbbiak pedig a gazdaságos, gépesített nagyüzemi zöldségtermeléshez szükséges, egységes és egyöntetű palántákat biztosítanák. nagyrészt ezeknek a hiánya okozta például, hogy a kalocsa körzetben tavaly mintegy 20 millió forint értékű fűszerpaprika fagyott el s a kész árlemény értékét tekintve, ez legalább 40 millió forint kárt okozott a népgazdaságnak, s ebből az összegből jónéhány nagyüzemi palántanevelő telepet lehetett volna létesíteni.

Oláh Pál ezután a zöldségtermelés és a kereskedelem kapcsolatának néhány kérdésével foglalkozott. elismerte, hogy az utóbbi időben történt ezen a téren némi javulás, de ez még távolról sem kielégítő. a hibák egyik legfőbb oka - véleménye szerint - az értékesítés túlzott központosítása. a megyei szervezeteknek, elsősorban a földművesszövetkezetek megyei értékesítő központjainak kevés az önállósága, s nagyrészt ebből adódik, hogy még mindig nem megfelelő a zöldségfélék ,,terítése,,: míg egyes szövetkezetekben tönkremegy az át nem vett áru, addig az ország egyes részein nem kapható elegendő ezekből a cikkekből.

a képviselő befejezésül a kedvező adottságokkal rendelkező bács-kiskun megye zöldségtermelésének fejlesztési tervéről számolt be.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt. köv./
11.50/1 12 25 Pnc

Pnk

ezután csergő János borsod megyei képviselő emelkedett
szólásra.

- a harmadik ötéves terv reálisan számol lehetőségeinkkel, céljaival átfogóan, egyértelműen meghatározza további munkánkat - mondotta. sőt hozzátéhetem, hogy az új gazdasági irányítási rendszer bevezetésével a tervezett előirányzatot minimumnak kell tekintenünk. a vezetési színvonal javításával a magasabb fokú szervezethez is teljesíthetjük a terv gazdaságossági céljait.

ezután a ganz-mávas példájával illusztrálta, hogy még sok tartalékot lehet feltárni. szólt többek között a munkaidő kihasználásáról, illetve azokról a veszteségekről, amelyek helyes intézkedésekkel elkerülhetők. a ganz-mávas-ban mintegy 400 dolgozó teljes évi munkaideje vész kárba azért, hogy az emberek berendeléseknek, idézéseknek eleget téve munkaidőben mennek különböző hivatalokba ügyeik intézésére. ez évente sok millió forint termelési érték kiesését jelenti. az előadó véleménye szerint a különféle hivataloknak, hatóságoknak úgy kellene átcsoportosítaniuk munkájukat, hogy az emberek hivatalos dolgaikat ne legyenek kénytelenek munkaidőben intézni.

ezután szólt a gyártmányok korszerűségének, jóminőségének jelentőségéről és ehhez - mint mondotta, - elengedhetetlen a gyárak közötti jobb együttműködés. néha egy-egy gumitömítés vagy rugó rossz minősége akadályozza, hogy millió értékű gépeket a rendelők kívánságainak megfelelően készítsenek el. javasolja, hogy elsősorban szerződéses alapon segítsék egymást a vállalatok. hatékony együttműködést kell kialakítani a műszaki egységek különböző tanszékeivel, ipari kutató intézetekkel is, hogy jó minőségű félkész termékeket kísérletezzenek ki.

a képviselő néhány bürokratikus jelenségről is szólt. példaképpen különféle szervezetek túlzottan gyakori ellenőrzését említette. hozzátette, hogy a hibák feltárása az indokolt ellenőrzés valóban fontos. a nagyvállalatoknál azonban, - mint például a ganz-mávas - csaknem állandóan különféle ellenőrök dolgoznak és akadályozzák a vállalat vezető szerveinek munkáját. véleménye szerint az ellenőrök tevékenységét racionálisabban kellene megszervezni.

/folyt. köv./

11.58/1 12 25 Pnc

Pnk

fock jenő nagy tapssal fogadott beszéde után
oláh pál

bács-kiskun megyei képviselő beszélt fel. bevezetőben hangsúlyozta : a törvényjavaslat világosan, egyértelműen foglalkozik a népgazdaság valamennyi ágazatának főbb feladataival, s ezek végrehajtása során mindenki megtalálhatja a saját munkaterületére vonatkozó tennivalókat. beszéde további részében a mezőgazdasági kérdések közül a zöldségtermelés problémáival foglalkozott. helyeselte a zöldségtermelésnek a törvényjavaslatban előirányzott 40-50 százalékos növelését, s egyben rámutatott, hogy ennek elérése nemcsak a termelés, hanem több iparág, a kereskedelem és a közlekedés egyes szerveitől is sok tennivalót és bizonyos mértékig új szemléletet követel.

az egyik legfőbb feladat a zöldségfélék minőségének javítása. javasolta, hogy a most meglehetősen szervezetlen, sok fennakadással járó zöldségmag-termelést zömmel az állami gazdaságokba összpontosítsák. ugyancsak szükség lenne a hajtatóházak és a központi palántanevelők hálózatának bővítésére. az előbbiekkal a korai zöldségtermesztést lehetne olcsóbbá tenni, az utóbbiak pedig a gazdaságos, gépesített nagyüzemi zöldségtermeléshez szükséges, egységes és egyöntetű palántákat biztosítanák. nagyrészt ezeknek a hiánya okozta például, hogy a kalocsai körzetben tavaly mintegy 20 millió forint értékű fűszerpaprika fagyott el s a kész örlemény értékét tekintve, ez legalább 40 millió forint kárt okozott a népgazdaságnak, s ebből az összegből jónéhány nagyüzemi palántanevelő telepet lehetett volna létesíteni.

oláh pál ezután a zöldségtermelés és a kereskedelem kapcsolatának néhány kérdésével foglalkozott. elismerte, hogy az utóbbi időben történt ezen a téren némi javulás, de ez még távolról sem kielégítő. a hibák egyik legfőbb oka - véleménye szerint - az értékesítés túlzott központosítása. a megyei szervezeteknek, elsősorban a földművesszövetkezetek megyei értékesítő központjainak kevés az önállósága, s nagyrészt ebből adódik, hogy még mindig nem megfelelő a zöldségfélék „terítése„: míg egyes szövetkezetekben tönkremegy az át nem vett áru, addig az ország egyes részein nem kapható elegendő ezekből a cikkekből.

a képviselő befejezésül a kedvező adottságokkal rendelkező bács-kiskun megye zöldségtermelésének fejlesztési tervéről számolt be.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./
11.50/1 12 25 Pnc

PKK

ezután csergő jános borsod megyei képviselő emelkedett
szólásra.

- a harmadik ötéves terv reálisan számol lehetőségeinkkel, céljaival átfogóan, egyértelműen meghatározza további munkánkat - mondotta. sőt hozzátéhetem, hogy az új gazdasági irányítási rendszer bevezetésével a tervezett előirányzatot minimumnak kell tekintenünk. a vezetési színvonal javításával a magasabb fokú szervezethez is teljesíthetjük a terv gazdaságossági céljait.

ezután a ganz-márag példájával illusztrálta, hogy még sok tartalékot lehet feltárni. szólt többek között a munkaidő kihasználásáról, illetve azokról a veszteségekről, amelyek helyes intézkedésekkel elkerülhetők. a ganz-márag-ban mintegy 400 dolgozó teljes évi munkaideje vész kárba azért, hogy az emberek berendeléseknek, időzéseknek eleget téve munkaidőben mennek különböző hivatalokba ügyeik intézésére. ez évente sok millió forint termelési érték kiesését jelenti. az előadó véleménye szerint a különféle hivataloknak, hatóságoknak úgy kellene átcsoportosítaniuk munkájukat, hogy az emberek hivatalos dolgaikat ne legyenek kénytelenek munkaidőben intézni.

ezután szólt a gyártmányok korszerűségének, jóminőségének jelentőségéről és ehhez - mint mondotta, - elengedhetetlen a gyárak közötti jobb együttműködés. néha egy-egy gumitömítés vagy rugó rossz minősége akadályozza, hogy milliós értékű gépeket a rendelők kivánságainak megfelelően készítsenek el. javasolja, hogy elsősorban szerződéses alapon segítsék egymást a vállalatok. hatékony együttműködést kell kialakítani a műszaki egyetemek különböző tanszékeivel, ipari kutató intézetekkel is, hogy jó minőségű félkész termékeket kísérletezzenek ki.

a képviselő néhány bürokratikus jelenségről is szólt. példaképpen különféle szervezetek túlzottan gyakori ellenőrzését említette. hozzátette, hogy a hibák feltárása az indokolt ellenőrzés valóban fontos. a nagyvállalatoknál azonban, - mint például a ganz-márag - csaknem állandóan különféle ellenőrök dolgoznak és akadályozzák a vállalat vezető szerveinek munkáját. véleménye szerint az ellenőrök tevékenységét racionálisabban kellene megszervezni.

/folyt.köv./

11.58/1 12 45 Pnc

PKK

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 19. folyt./-lm

a kneb elnökének kezdeményezésére bizonyos szempontból már koordinálták az ellenőrzéseket, az országos vizsgálatok alkalmával megszűntek a korábban tapasztalt párhuzamosságok. most már ugyanannak a témának a vizsgálatával nem foglalkozik egyszerre több ellenőr. viszont igen sok a téma, s így az ellenőrzés mégis rendkívül gyakori. feltette a kérdést, nem lenne helyes, ha például az irányító hatóság mérleg-felülvizsgálatát és az évi rendszeres ellenőrző vizsgálatot összevonnák, azt egy időben végeznék el.

csergő jános a tervjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./
12.00/j

- 20 -

KA

parlament

bkk 1./ az országgyűlés.... 20.folyt./s

dr. zsigmond lászló
----- vas megyei képviselő a törvényjavaslatnak a mezőgazdaság, ezen belül az állattenyésztés fejlesztésére vonatkozó részével foglalkozott.

néhány érdekes vas megyei tény és adatot ismertetett annak alátámasztására, hogy az egyes állati termékek felvásárlási árának év eleji emelése milyen kedvezően hatott a termelés növekedésére. a megyében hosszú idő óta gondot okozott a vágóborjak értékesítése, mert bár az állatforgalmi vállalat évente több ezer darabot vásárolt meg, még mindig több maradt a gazdaságokban, mint amennyit az alacsony jövedelmezőség, vagy éppen a ráfizetés mellett érdemesnek tartottak felnevelni. az idei év első öt hónapjában viszont a vállalat mindössze 735 borjut tudott venni, s 263-at ebből is visszavásároltak a termelőszövetkezetek, - a néhány hónappal ezelőtt csaknem eladhatatlan borjuért ma szinte sorbaállnak. ez pedig azt jelenti, hogy 1966-67-ben vas megyében hat-hétezerrel több vágómarhát fognak hizlalni.

a szarvasmarhatartás kifizetődőbbé válásának másik hasznos következménye a vágásra, illetve exportra átadott állatok átlagsúlyának növekedése. ez a súlygyarapodás, a jelenlegi darabszám mellett is, évente mintegy 6000 mázsa vágómarha-többletet jelent csak vas megyéből. növekedett már a tejtermelés is; az év első öt hónapjában a tavalyi hasonló időszakhoz képest 1.3 százalékkal, s ez a tendencia tartósan ígérkezik, mivel jelentősen gyarapszik az üsző - állomány is.

a képviselő hangsúlyozta, hogy a szarvasmarha tenyésztés fejlesztésében fontos szerepe van a takarmánybázis biztosításának. e téren is történt már javulás; jellemző erre, hogy a termelőszövetkezetek a korábbinál nagyobb gondal takarítják be nemcsak a szántóföldi szalastakarmányokat, hanem az utak, árkok mentén termő füvet is. a takarmányellátás javítása érdekében azonban szükség volna még néhány további intézkedésre. dr. zsigmond lászló véleménye szerint az egyik fontos eszköz az egyén anyagi ösztönzése volna. az új, nagyhozamu lóherefajták vetőmagjának szaporítását például csak nagyon kevés üzem vállalja, mert bár az átvételi ár mázsánként 4200 forint, azok a dolgozók, akik nagy gondal, sok veszéllyel dolgoznak a kényes aprómagvak előállításán, anyagilag nem, vagy csak alig érdekeltek ennek a nehéz munkának a sikerében.

a képviselő végül javasolta, hogy az eddigi kedvező tapasztalatokat figyelembe véve, a harmadik ötéves terv végrehajtása során az illetékes szervek a mezőgazdasági termelés növelését elősegítő tartalékok feltárására még nagyobb gondot fordítsanak. a törvényjavaslatot elfogadta.
r. zsigmond lászló felszólalása után szünet következett.

/folyt.köv./

-21-

h. h.

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 21. folyt./-Lm

szünet után beresztóczy miklósnak, az országgyűlés alelnökének elnöklésével folytatódott a törvényjavaslat tárgyalása.

klaukó mátyás békés megyei képviselő felszólalásában

először a vidéki ipartelepítéssel foglalkozott. az ipartelepítés - mint mondotta - már eddig is szép eredménnyel járt. az ország más vidékeihez hasonlóan békés megyében is új ipari üzemek egész sorát létesítették. az elképzeléseket azonban távolról sem sikerült zökkenőmentesen megvalósítani, sokszor vontatottság akadályozta az ipartelepítést. helytelen lenne azonban azt gondolni, - mint amiképpen néhányan vélekednek - hogy anyagi, pénzügyi nehézségek hátráltatták volna a telepítések ütemét; sokkalta inkább szubjektív körülmények lassították a tempót, az, hogy egyes személyek vagy intézmények egyéni vagy vállalati érdekeiket a népgazdasági érdekek fölé helyezték, magyarul: olykor makacsul ragaszkodtak egy-egy iróasztalhoz. sajnos nem egy embert kötéllel is aligha lehetne kivontatni a fővárosból, nemhogy önként vállalna vidéki munkakört. mások hasonló elszántsággal „telepednek le”, egy-egy vidéki városban. az ilyen fonák helyzetekre békési példát említett a képviselő:

az orosházi üvegyár bővítése kapcsán új sikküvegyár építése került napirendre, a gazdasági feltételeket minden szempontból biztosították. egyetértett az elgondolással a párt felső vezetése, az országos tervehivatal, az építésügyi minisztérium, és mégis a megyei és az orosházi városi vezetőknek egyvégtében két esztendőig kellett mindenfelé érdeklődniük, hogy lesz-e sikküvegyár, avagy sem. a választ sehol sem fogalmazták meg egyértelműen, nem mondták azt sem, hogy nem kell gyár, de hangoztatták azt is, hogy megvalósítása nem is olyan egyszerű. sokan úgy aggályoskodtak, hogy új sikküvegyár építésével tulajdonképpen vidékre tolódik el az üvegyipar termelése, s ha ez így lesz, akkor később majd az ellen is szót emelnek, hogy miért legyen a tröszt székhelye budapesten. az ehhez hasonló huzavonák leginkább szabócs, somogy, békés, vas és zala megyékben lassítják az ipartelepítés előrehaladtát. vajon mi indokolja azt a megfontolást, hogy a vidéki ipart elsősorban a nagyobb városokba /győr, miskolc, székesfehérvár stb./ és másodsorban 20-25 kisebb vidéki városba kell telepíteni? - tette fel a kérdést a képviselő.

/folyt.köv./

12.18/j

-22-

PKK

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 22. folyt./-Lm

a földgázvagyon gazdaságos hasznosítására is kitért a felszólaló, javasolta egyebek között, hogy a - nem első osztályú, hanem - gyengébb kalóriájú gázt fel lehetne használni takarmánytároló helyek - közöttük kukoricaszárító üzemek - működtetéséhez. annál is inkább szükség lenne az ilyen hasznosításra, mert sokszor nagy mennyiségű kukoricatakarmány megy veszendőbe, illetőleg csökkent tápértékűvé válik szakszerű tárolás hiányában. a földgázt egyébként fel kellene használni nagyobb mértékben hajtatóházak üzemeltetésére, primártelepek létesítésére.

a továbbiakban a képviselő a műtrágyatártással és ellátási kérdésekkel foglalkozott, majd befejezésül a törvényjavaslatot elfogadta, illetve elfogadásra ajánlotta az országgyűlésnek.

/folyt.köv./

12.22/j

-23-

PKK

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 21. folyt./-Lm

szünet után beresztóczy miklósnak, az országgyűlés alelnökének elnöklésével folytatódott a törvényjavaslat tárgyalása.

klaukó mátyás békés megyei képviselő felszólalásában

először a vidéki ipartelepítéssel foglalkozott. az ipartelepítés - mint mondotta - már eddig is szép eredménnyel járt. az ország más vidékeihez hasonlóan békés megyében is új ipari üzemek egész sorát létesítették. az elképzeléseket azonban távolról sem sikerült zökkenőmentesen megvalósítani, sokszor vontatottság akadályozta az ipartelepítést. helytelen lenne azonban azt gondolni, - mint amiképpen néhányan vélekednek - hogy anyagi, pénzügyi nehézségek hátráltatták volna a telepítések ütemét; sokkalta inkább szubjektív körülmények lassították a tempót, az, hogy egyes személyek vagy intézmények egyéni vagy vállalati érdekeiket a népgazdasági érdekek fölé helyezték, magyarul: olykor makacsul ragaszkodtak egy-egy iróasztalhoz. sajnos nem egy embert kötéllal is aligha lehetne kivontatni a fővárosból, nemhogy önként vállalna vidéki munkakört. mások hasonló elszántsággal „telepednek le”, egy-egy vidéki városban. az ilyen fonák helyzetekre békési példát említett a képviselő:

az orosházi üvegyár bővítése kapcsán új sikküvegyár építése került napirendre, a gazdasági feltételeket minden szempontból biztosították. egyetértett az elgondolással a párt felső vezetése, az országos tervhivatal, az építésügyi minisztérium, és mégis a megyei és az orosházi városi vezetőknek egyvégtében két esztendőig kellett mindenfelé érdeklődniük, hogy lesz-e sikküvegyár, avagy sem. a választ sehol sem fogalmazták meg egyértelműen, nem mondták azt sem, hogy nem kell gyár, de hangoztatták azt is, hogy megvalósítása nem is olyan egyszerű. sokan úgy aggályoskodtak, hogy új sikküvegyár építésével tulajdonképpen vidékre tolódik el az üvegyipar termelése, s ha ez így lesz, akkor később majd az ellen is szót emelnek, hogy miért legyen a tröszt székhelye budapesten. az ehhez hasonló huzavonák leginkább szabolcs, somogy, békés, vas és zala megyékben lassítják az ipartelepítés előrehaladtát. vajon mi indokolja azt a megfontolást, hogy a vidéki ipart elsősorban a nagyobb városokba /győr, miskolc, székesfehérvár stb./ és másodsorban 20-25 kisebb vidéki városba kell telepíteni? - tette fel a kérdést a képviselő.

/folyt.köv./

12.18/j

-22-

Mk

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 22. folyt./-Lm

a földgázvagyon gazdaságos hasznosítására is kitért a felszólaló, javasolta egyebek között, hogy a - nem első osztályu, hanem - gyengébb kalóriájú gázt fel lehetne használni takarmánytároló helyek - közöttük kukoricaszárító üzemek - működtetéséhez.

annál is inkább szükség lenne az ilyen hasznosításra, mert sokszor nagy mennyiségű kukoricatakarmány megy veszendőbe, illetőleg csökkent tápértékűvé válik szakszerű tárolás hiányában. a földgázt egyébként fel kellene használni nagyobb mértékben hajtatóházak üzemeltetésére, primártelepek létesítésére.

a továbbiakban a képviselő a műtrágyatárártással és ellátási kérdésekkel foglalkozott, majd befejezésül a törvényjavaslatot elfogadta, illetve elfogadásra ajánlotta az országgyűlésnek.

/folyt.köv./

12.22/j

-23-

Mk

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 23. folyt./s

dr. sáró andrás

békés megyei képviselő, aki igazgató fő-
orvosként vigyázza földijei egészségét, a szocialista szemlé-
let sarkalatos tételét idézte előljáróban: „Legfőbb érték az
ember,, majd ennek jegyében elmondotta, mi mindent kell még tenni az
egészségkultúra javításáért. utalt arra, hogy a második ötéves terv
időszakában elért eredményeket jórészt a tudományos módszerek
mind szélesebb körű elterjesztésével, a gyógyító eljárások
fejlesztésével értük el, azonban korántsem megnyugtató a helyzet
a minden tekintetben korszerű egészségügyi ellátás feltételeinek
a biztosításában.

megyei statisztikával illusztrálva az elmúlt esztendő
egészségügyi állapotát, megemlítette, hogy az egyik legfontosabb
feladatnak tartották - és tartják ma is - a betegségek megelő-
zését. például a régi népbetegség, a tbc. 1965-ben már csak 687
ember egészségét ásta alá, szemben az 1960-as esztendő
1.295 megbetegedésével; még kedvezőbben alakult a gyermekbetegek
aránya, ez ugyanis öt esztendő alatt 136-ról 17-re csappant.
nem javult azonban, sőt romlott a kép az üzemi, a közúti, a
vasúti balesetek tekintetében, s annak ellenére, hogy a baleset-
védelem és a munkaegészségügy társadalmi ellenőrzése alá került.
békés megyében, üzemekben, közutakon, vasutaknál 1965-ben
összesen 189.028 baleset történt, amelyek következtében több
mint 1.300-an meghaltak, holott ez a szám 1961-ben csak
102.154, illetve 1.200 volt. e tények súlyosságát csak növeli
a következő adat: a baleset miatt keresésképtellené vált
dolgozók táppénzes napjainak száma például 1961-ben meghaladta
a 25.000-et, ami munkaévben számítva több mint 80 esztendő. az
egész társadalom ügyévé kell tehát tenni a balesetek megelő-
zését, elkerülését.

egészségügyi problémák széles körét érintette a képviselő,
majd meglepéssel szólott arról, hogy a kórházak, más
egészségügyi intézmények gépi berendezésének tökéletesítésére,
műszerparkjának bővítésére a törvényjavaslat szerint eredetileg
előirányzott 278 millió forintot az országos tervhivatal
- elegendő téve az egészségügyi kormányzat kérésének - 550 mil-
lió forintra emelte. tovább javíthatná a gépi ellátottságot,
ha a berendezéseket küldő vállalatok idejében elegendő tennének
a szállítási kötelezettségeiknek.

felszólalása további részében a képviselő a törvényjavaslat
egészségügyi fejezeteit részleteiben világította meg, utalt a
várható eredményekre, felsorolt jónéhány tennivalót is, majd
a tervtörvény tervezetét elfogadta.

/folyt.köv./ n

12.30/j

-24-

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 24. folyt./-lm

ezután inokai jános, fejei megyei képviselő kapott szót.

- nagy felelősség egy ötéves periódus gazdasági feladatait
megszabni, s miután törvénnyé válik, nem kisebb feladat a terv
végrehajtása - mondotta. - közös erővel kell munkálkodnunk azon,
hogy termékeink még korszerűbbek és gazdaságosabbak legyenek.
az új módszerek alkalmazása nem utolsósorban vonatkozik a be-
ruházásra is, ahol még ma is sok visszasság tapasztalható. az
ország szakköz-állománya meglehetősen korszerűtlen. a vas-
és fémegymunkáló gépeknek alig 2 százaléka cserélődött ki éven-
te, a gépparknak csak 40 százaléka fiatalabb tíz évnél, s je-
lentős számban akadnak még 20-30 éves, sőt ennél is idősebb
gépek is. a gépállomány gyorsabb felfrissítését akadályozza, hogy
sok vállalatunk nyugati piacokon kutat a szükséges gép vagy be-
rendezés után, pedig azok rendszerint beszerezhetők a szocia-
lista országokból is, mindenekelőtt a szovjetunióból, csehszlo-
vákiából, az ndk-ból.

ezután arról beszélt, hogy a második ötéves terv idő-
szakában még mindig szétforgácsolódtak a beruházásokra szánt
erők. hangsúlyozta, hogy mindenekelőtt szervezettebbé kell
tenni a tervező intézetek munkáját, felhívta a figyelmet, hogy
a tervező intézetek ne csak az iskolákból kapjanak új munka-
erőket, hanem jól felkészült, nagy üzemi gyakorlattal rendel-
kező szakembereket is vegyenek át vállalatainktól. javasolta
a tervező irodáknak, hogy térjenek rá az ugynevezett fő vállalat-
kozási rendszerre és kulcsátadásig vállalják a beruházási mun-
kát. véleménye szerint ezzel a módszerrel a beruházások ide-
je fél- egy évvel, a költségek pedig 5-10 százalékkal csökkent-
hetők.

a képviselő ezután foglalkozott a tervjavaslat néhány
pontjával, a kohászat és a beruházások összefüggéseivel, vé-
gűt utalt az új mechanizmusra, véleménye szerint ez sok olyan
problémát fog megoldani, amely jelenleg még akadályozza a
szocialista fejlődés teljes kibontakozását.

az előterjesztett törvényjavaslatot elfogadta és az
országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

12.45/j

-25-

RS

RS

parlament

lkk 1. /az országgyűlés... 25. folyt./-lm

Lakatos andrás somogy megyei képviselő előljáróban

Utalt arra, hogy a törvényjavaslat a mezőgazdasági termelés fejlesztésére 45 milliárd forintot irányoz elő a termelés stabilitásának biztosítására és a fejlődést előmozdító beruházásokra. az előirányzott összeg ötmilliárd forinttal több, mint amennyit a második ötéves terv időszakában beruházásokra felhasznált a mezőgazdaság, a parasztság bizik abban, hogy a rendelkezésre álló anyagiak a számokban kifejezett mennyiségnél hatékonyabban segítik majd a mezőgazdasági termelést.

Alaposan megfontolták a törvényjavaslatnak azok a célkitűzései, - mondotta a felszólaló - amelyek a növénytermesztés helyzetét leginkább jellemző termésátlagokat irányozzák elő: búzából 12, kukoricából 18 mázsás átlagot katasztrális holdanként, reálisak a szarvasmarha- és a juhtenyésztés fejlesztésének számszerű elgondolásai is, azonban illuziókban ringatnánk magunkat, ha azt gondolnók, hogy a gyümölcsből előirányzott 15 millió mázsa, valamint a borból tervezett 5,8 millió hektóliter megtermelése 1970-ig, nem jelent nagy feladatot, teljesítéséhez elsősorban a növényvédelem műszaki ellátottságát kell a jelenleginél jobbra tenni. nincs okunk kételkedni e feladat megoldásának sikerében, ha arra gondolunk, hogy az elkövetkező öt esztendőben a kétszeresére emelkedik a műtrágya-termelés és ha azt is számításba vesszük, hogy az import-műtrágya mennyiségeket a jövőben az üzemek a felhasználás optimális időpontjáig hiánytalanul megkapják. helyeselte a képviselő, hogy elsődleges feladatként szerepeljen a törvénytervezetben a - legnagyobb tökebefektetést igénylő - szőlő- és gyümölcsstermesztő üzemek járulékos beruházásai, amelyeknek megvalósításával a termőre fordult és forduló szőlők és gyümölcsösök mellé tekintélyes számban épülhetnek feldolgozó üzemek, tárolók, kutak, permetlé-keverők és bekötőutak is.

Beszédének következő részében Lakatos andrás elmondotta, hogy az országgyűlés mezőgazdasági bizottságában sokrétű vita bontakozott ki a terv törvényjavaslatáról, a képviselők behatóan elemezték egyebek között a mezőgazdasági gépesítés helyzetét és úgy foglaltak állást, hogy a már krónikussá vált alkatrész-hiány, egyes mezőgazdasági gépek minőségi fogyatékosságai, valamint az a tény, hogy az üzemek a saját beruházási lehetőségeiket csak akkor tudják ésszerűen kihasználni, ha kellő mennyiségű és típusú gépet vásárolhatnak a kereskedelemtől - szükségessé tesz néhány kiegészítő, illetőleg módosító javaslatot a törvénytervezetbe. a mezőgazdasági bizottság véleményét, kéréseit és javaslatait a képviselő a következőkben tolmácsolta:

/folyt.köv./
14.25/j

-26-

parlament

lkk 1. /az országgyűlés... 26. folyt./-lm

a lehetőségek szerint minél nagyobb mértékben kell növelni a szarvasmarha- és a tehénistállók férőhelyeinek számát. különös gondot fordítsanak a termelőszövetkezetek, mezőgazdasági üzemek bekötő utjainak építésére. a gyarapodó állatállomány kellő ellátására továbbra is biztosítsák importtakarmányból legalább az eddigi mennyiséget. a mezőgazdaság gépkatrész-ellátását, illetőleg a gépiparnak ezzel kapcsolatos feladatait a végrehajtás alkalmával kötelező erővel kellene meghatározni. végül szót emelt a mezőgazdasági bizottság azért is, hogy a termelőszövetkezetek - jelenleg távolról sem kielégített - igényeit tehergépkocsikból és személygépkocsikból sürgősen rendezzék, például úgy, hogy az illetékes elosztó szerveknél bizonyos számú gépkocsit kizárólag a tsz-ek részére tartssanak fenn.

kérve a bizottsági javaslatok figyelembevételét, a mezőgazdaság problémáinak orvoslását, a képviselő a mezőgazdasági bizottság és a maga nevében a törvényjavaslattal egyetértett, s elfogadásra ajánlotta az országgyűlésnek is.

az elnök ezután ebédszünetet rendelt el.

/folyt.köv./

14.30/j

-27-

PKB

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 27. folyt./s

a szünet után polyák jános elnökletével folytatódott a tanácskozás.

dr. szabó zoltán

----- egészségügyi miniszter emelkedett szólásra. főként az egészségügyi ellátás nagy tömegeket érintő területének, a betegellátásnak néhány kérdésével foglalkozott.

bevezetőben hangsúlyozta, hogy a szocialista építés során eddig megvalósult egészségügyi eredményeink történelmi mértékkel mérve is igen jelentősek. jellemző erre többek között hogy a társadalombiztosítás ma már az ország lakosságának 98 százalékára kiterjed.

a második ötéves terv is fontos szakaszát jelentette az egészségügyi, és ezen belül a járó- és fekvő betegellátás feltételei, lehetőségei javításának. fordulat következett be például a kórházi ágyfejlesztés módjában, mivel az új ágyaknak csaknem a fele már új kórházakban és tüdőgyógyintézetekben, másik felének többsége pedig a régi kórházak új épületeiben és részlegeiben létesült. az eddig rosszabbul felszerelt megyékben a fejlesztés viszonylag nagyobb arányú volt, s így az egészségügyi ellátás feltételei arányosabbá váltak az ország egész területén. bővült a szakrendelés kerete és hálózata is, s így - elsősorban vidéken - ma már kevesebb lakos jut egy orvosi körzetre. az egyetemek és az egészségügyi szakiskolák nagy számban képeztek orvosokat, gyógyszerészeket, egészségügyi dolgozókat. a magyar orvostudomány ismert és méltányolt eredményekkel gazdagította az orvosi gyakorlatot és az orvostudományt.

az ország gazdasági és kulturális helyzetében bekövetkezett gyökeres változás és a szocialista egészségügy fejlődése eredményeként javult, kedvezőbb lett népünk egészségi helyzete és állapota. a nők születéstől számított várható átlagos életkora, amely 1930-1931-ben 51.8 év volt, ma már 71.8 év, a férfiaké pedig az akkori 48.7-tel szemben 67 esztendő. a csecsemőhalandóság 1965-ben 4 százalék alatt volt, a tüdő- megbetegedések száma pedig öt év alatt csaknem a felére csökkent.

- a második ötéves terv egészségügyi- fejlesztési céljait - folytatta a miniszter - általában eredményesen valósítottuk meg. a tervidőszak lezártaival is maradt azonban még néhány megoldatlan feladat. az építőipar ismert nehézségei az egészségügyi beruházási tervek teljesítésére is kedvezőtlenül hatottak. az évi beruházási terveket, különösen a tervidőszak első éveiben, általában csak 80-85 százalékra teljesítettük.

/folyt. köv./

15.05/-n

-28-

KK

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 28. folyt./s

emiat jelentős összegek felhasználása toldott el egyik esztendő - ről a másikra és az áthuzódó tételek még a harmadik ötéves terv kereteit is terhelik. további problémát okoz az új és a régi kórházak műszaki- technikai ellátottsága közötti aránytalanság, valamint az, hogy a nagyon munkaigényes új vizsgáló és gyógyító eljárásokhoz nem tudunk megfelelő létszámfejlesztést biztosítani. a bővítés ellenére, - a jelentkező és indokolt igényekhez képest - még mindig kevés a férőhely a bölcsődékben, csecsemőotthonokban, egészségügyi gyermekotthonokban. ugyanez a helyzet a szociális otthonokban is. ezért indokoltnak tartom az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának azt az indítványát, amelyet ezzel kapcsolatban a törvényjavaslat kiegészítésére tett. a javaslattal magam is egyetértek. a második ötéves tervben több új rendő ~~intézetet~~ intézetet építettünk, a rendelőintézeti helyiségek bővítése mégsem követhette arányosan a szakorvosi órák számának növelését. ez is az egyik oka, hogy a szakrendelők még nem egy helyen zsúfoltak. az újonnan szervezett általános körzeteket a megyék egy részében betöltötték; baranya, pest és somogy megyében például az üres orvosi körzetek aránya az egy százalékot sem éri el. egyes megyékben viszont ez az arány még 7-8 százalék. a harmadik ötéves terv fejlesztési céljaiban az új teendők mellett a feladatok megoldásának is helyt kellett kapniuk.

- az előttünk álló öt esztendőben - folytatta dr. szabó zoltán - az általános orvosi körzeteket ott és úgy fejlesztjük, hogy tovább csökkenjen és arányosabbá váljék az egy körzetre jutó lakosság száma, s arra törekszünk, hogy ez országos átlagban 2.700 legyen. a gyermekorvosi körzetek számát mintegy 200-zal bővítjük. a fogorvosi óraszámot 50 százalékkal növeljük. a fogorvosi fakultások ehhez évről-évre elegendő számú fogorvost bocsátanak ki, de elengedhetetlenül szükség van arra is, hogy a megyék biztosítsák a fiatal fogorvosok letelepelési feltételeit, ezen belül lakásukat. tovább bővül a szakrendelőintézetek hálózata. a fekvőbeteg-gyógyintézetekben a tervek szerint több mint 7000-rel nő az ágyak száma. így a 10.000 lakosra jutó ágyak száma 1970 végéig 82-re növekszik. a harmadik ötéves terv befejeztével az összes gyógyintézeti ágyaknak már több mint 20 százaléka teljesen új kórházakban, illetve új épületekben lesz.

a miniszter a továbbiakban rámutatott, hogy a magas színvonalú, korszerű betegellátás elsősorban ott valósítható meg, ahol koncentráltan rendelkezésre állnak az ellátás sokoldalú szakmai - szellemi és technikai - feltételei. ezért a kórházfejlesztésben - világviszonylatban is - mindinkább a nagy kórházak építése kerül előtérbe. nálunk az egyenlőtlen kórházi ágyelosztás arányosabbá tétele és a jobb megközelíthetőség érdekében szükséges volt ugyan a 400-500 ágyas járási- városi kórházak építése, és - bár az eddiginél kisebb mértékben - ezentúl is lesz ilyen feladatunk, de az eddiginél nagyobb anyagi eszközökkel kell korszerűsíteniük és fejleszteniük meglévő régi nagy intézményeinket.

/folyt. köv./

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 29. folyt./s

ezért a harmadik ötéves tervben biztosított - az előző tervidőszakénál nagyobb - felújítási keretet elsősorban az egyetemek, országos jellegű intézetek és megyei kórházak korszerűsítésére fordítjuk, tehát többségében ott használjuk fel, ahol a legnagyobb a betegellátás követelménye, s országos jelentőségű tudományos munka, illetve oktatás és továbbképzés folyik. a gép- és műszer-állomány fejlesztésére a terv külön több mint 500 millió forintot irányoz elő.

az egészségügyi miniszter a továbbiakban szólt a csökkent munkaképességűek rehabilitációjáról, a tömeges jellegű - például szív- és érrendszeri, mozgásszervi - megbetegedések megelőzésével és gyógyításával, valamint a terhesgondozással kapcsolatos főbb teendőkéről. ezután arról beszélt, hogy a harmadik ötéves terv során tovább nő az urbanizáció; új falutelepülések, gyártelepek létesülnek, új iparágak alakulnak ki, fokozódik a mezőgazdaság gépesítése - s mindez sok fontos feladatot ró az egészségügyre is. biztosítani kell, hogy az új települések a korszerű település-egészségügy követelményei szerint jöjjenek létre, s hogy az ipar, a mezőgazdaság, a közlekedés és a kereskedelem dolgozói egészséges, ártalmaktól mentes környezetben végezzék munkájukat.

- mindenek érdekében - folytatta - fejlesztenünk kell a közegészségügyi szolgálatot, de a társadalom tagjainak egészségügyi kultúrájára és szemléletére is szükség van ahhoz, hogy tudatosan és aktívan alakítsák az egészséges élet- és munkafeltételeket; hogy ki-ki betartsa és betartassa a maga és környezete egészségét védő szabályokat; helyesen, célszerűen és takarékosan vegye igénybe, használja fel az egészségügyi ellátásnak számára biztosított lehetőségeit.

- a harmadik ötéves terv céljai nagy és felelősségteljes munkát rónak minden egészségügyi dolgozóra. szép és egyben felemelő feladatunk lesz, hogy az ellátás bővülő, javuló lehetőségeit, az orvostudomány új eredményeit dolgozó népünk egészségügyi ellátása, a betegségek megelőzése és a betegek gyógyítása érdekében hasznosan és eredményesen alkalmazzuk. mindezt csak korszerűen képzett, a szocialista társadalom és a szocialista egészségügy eszméitől és céljaitól áthatott orvosok, gyógyszerészek, egészségügyi dolgozók tudatos tevékenysége valósíthatja meg. felelős munkájukban - amelyet nem egyszer nehéz körülmények között látnak el - a dolgozó nép, a párt, a kormány megbecsülése és elismerése mindannyiukat lelkesíti. és lelkesíti őket munkájuk gyümölcse: a betegségek megelőzésében és a betegek gyógyításában elért eredményeik.
/folyt.köv./

15.22/-n

-30-

RR

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 30. folyt./-lm

dr. harrer ferenc, budapesti képviselő a gazdasági

m mechanizmus reformjával kapcsolatban azt fejtegette, hogy az operatív gazdasági tevékenység és a hatósági tevékenység közötti helyes viszonyt pontosan meg kell határozni, s a kétféle tevékenységet elvileg is szét kell választani, mégpedig úgy, hogy az operatív szerveket - amelyeknek saját hatáskörükben megfelelő önállóságot biztosítanak - a hatósági szerveknek rendelik alá. hangoztatta, hogy az operatív és a hatósági munka közötti viszony rendezetlensége az elmúlt esztendőben sok területen okozott problémákat, fennakadásokat. az mszp központi bizottságának a gazdasági mechanizmus reformjáról szóló határozata az első fontos lépést jelenti az e rendezetlenségből fakadó problémák gyökeres megoldása felé. örömmel üdvözlöm a reform-tervet, mondta dr. harrer ferenc, s bizom abban, hogy végrehajtása - lényegének sérelme nélkül, - részleteiben is sikerrel fog járni.

a képviselő ezután azt elemezte, milyen elgondolásokra kell épülniük a távlati terveknek. hangsúlyozta, hogy a hosszú távra szóló programok összeállításakor elsősorban a természeti és társadalmi adottságokra, a nemzetközi kapcsolatok mozaikszerű összeállításával, hanem egységes koncepció alapján kell kialakítani. csak az ilyen jellegű hosszabb távú fejlesztési program biztosítja a fejlődés egyetemességét, véd a megtorpanások, az opportunizmus és az egyetemes érdekekkel szembe helyezkedő törekvések ellen, - hangoztatta.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

15.30/-n

-31-

RR

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 31. folyt./-lm

javitások:

17. folytatás első bek. alulról számított 4. sora
következőképpen hangzik:

.... előirányzott 45-50 százalékos növelést...

ugyancsak a 17. folytatás 2. bek. eleje a következő-
képpen hangzik:

az egyik legfőbb feladat a zöltségfélék minőségének ja-
vitása. ehhez pedig elsősorban a minőségi vetőmagvat kell biz-
tosítani. javasolta, hogy...

21. folytatás első bek. helyesen:

szünet után dr. beresztóczy miklósnak...

23. folytatás második bekezdését megismételjük.
helyesen tehát a következő:

megyei statisztikával illusztrálta az elmúlt esztendő
egészségügyi állapotait, megemlítette, hogy az egyik legfonto-
sabb feladatnak tartották - és tartják ma is - a betegségek meg-
előzését. ennek következtében például egyre csökken a tbc-s meg-
betegedések száma. nem javult azonban, sőt romlott a kép az üze-
mi, a közúti, a vasúti balesetek tekintetében, annak ellenére,
hogy a balesetvédelem és a munkaegészségügy társadalmi ellenőr-
zés alá került. üzemekben, közutakon, vasutaknál 1965-ben össze-
sen 189 028 baleset történt, holott ez a szám 1961-ben csak
102 154 volt. e tények súlyosságát szemlélteti a következő adat:
a baleset miatt keresésképtelenné vált dolgozók táppénzes
napjainak száma csupán békés megyében 1961-ben meghaladta a
25 ezret, ami munkaévben számítva több mint nyolcvan esztendő.
az egész társadalom ügyévé kell tehát tenni a balesetek meg-
előzését, elkerülését.

/folyt.köv./

16.20/-n

16.20.20

-32-

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 32.folyt./s

ezután nemeslaki tivadar,

komárom megye képviselője emel-
kedett szözlásra. elmondotta, hogy egyetért az előterjesztett
törvényjavaslattal, mert az a népgazdaság legfontosabb felada-
tát tartalmazza, ugyanakkor mértéktartó s reális alapokra
épül. a második ötéves tervidőszak tapasztalatai alapján mégis
néhány tanulságra hívja fel a figyelmet, hogy hasonló hibák
ne forduljanak elő. az ipar termelésének fejlődése az új
ötéves tervben valamivel mérsékeltebb, mint az előző öt évben.
ennek ellenére jelentős feladat a termelékenység javítása.
hangsúlyozta, hogy a termelékenységet jobb munkaszervezéssel
és hatékony műszaki intézkedésekkel kell növelni. azért hív-
ja fel erre a figyelmet, mert az előző években több helyen
kizárólag a munka intenzitásának fokozásával kívánták a terme-
lékenység mutatóját javítani. természetesen a munkafegyelmet
is meg kell szilárdítani, szükséges a fellazult normák karban-
tartása is, a fejlődést azonban elsősorban a magasabb szintű
szervezettség és a műszaki fejlesztés biztosíthatja.

ezután elmondotta, hogy az életszínvonal emelése szem-
pontjából is megfelelő arányokat szab meg az új tervjavaslat.
reálisnak tekinthető a reáljövedelem 14-16, a reálbér 9-10
százalékos növelése. hozzáfűzte, hogy gondosabban kell ügyelni
az életszínvonal emelését célzó tervek végrehajtására, mint
az előző időszakban, amikor a tervezett 13 százalék helyett
csak 9 százalékkal nőtt a reálbér. ahhoz, hogy új terveink
megvalósuljanak, természetesen az is szükséges, hogy a termelé-
kenységet is a megfelelő szintre emeljük, s az önköltség is a
tervnek megfelelően csökkenjen.

a továbbiakban az új gazdasági mechanizmus egyes kérdéseiről
szólt, s hangsúlyozta, hogy a reform jelentőségét, lényegét
mindenkivel meg kell érteni, mert csak így biztosítható, hogy az
új mechanizmus torzítás nélkül valósuljon meg. nem szabad túrni,
hogy a vezető szervek helyes rendelkezéseit rosszul hajtsák
végre. a komárom megyei képviselő elmondotta, hogy kellemetlen
tapasztalatai voltak a közelmúltban az ár- és bérintézkedések
egyes rendelkezéseinek végrehajtásakor. egész sor textilár,
amelynek az árát leszállították, eltűnt, vagy csak nehezen lehe-
tett hozzájutni. egyes szabadpiaci árak is egészségtelen módon
magnövekedtek. komárom megyében például január és április között
26-ról 42 forintra emelkedett egy kiló baromfi szabadpiaci
ára. az ilyen jelenségekre a jövőben idejében fel kell figyelni.

befejezésül ismét utalt arra, hogy a tervjavaslatot
helyesli és azt az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlja.

/folyt.köv./

16.28/-n

16.28.20

-33-

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 33. folyt./s

sümeqi jános

----- nógrád megyei képviselő rámutatott arra, hogy a törvényjavaslatban a mezőgazdaságra vonatkozó feladatokat csak megfelelő műszaki ellátottság esetén lehet maradéktalanul teljesíteni. egyidejűleg szükség lesz számos új erő- és munkagépre, például nógrád megyében a komplex talajvédelmi munkákhoz, a tetemes mennyiségű belvizet elvezetőárkok készítéséhez, a talajeró visszapótlás fontosságáról szólva a képviselő utalt arra, hogy nagyon helyesen foglalkozik a törvénytervezet a műtrágyaellátással, a műtrágya gazdaságos felhasználásával. a mezőgazdasági üzemek azt kérik, hogy a műtrágyát az eddiginél jobb csomagolásban és kedvezőbb kötőanyag-összeállításban hozzák forgalomba. szívesen alkalmazzák a növényvédelemben a korszerű vegyszereket, elsősorban a szuperszelektív készítményeket, amelyek minden esetben szembetűnő termésnövekedést eredményeznek. a továbbiakban a felszólaló örömmel üdvözölte a termelészövetkezeteknek nagyobb önállóságot biztosító intézkedéseket, amelyek ösztönzően segíthetik a termelést, a termelés szerkezetének javítását és távlati fejlesztését.

szólt a képviselő a szarvasmarhatenyésztés és a juhtenyésztés nógrádi gondjairól, a tenyésztés fejlesztési elképzeléseiről, majd beszélt a termelészövetkezetek közös építőbrigádjainak munkájáról, amellyel - mint említette - a bekötőutak építését is meg lehetne gyorsítani. a termelészövetkezeti tagoknak a harmadik ötéves tervben emelkedő jövedelme kapcsán a paraszt-ság társadalombiztosítását is szóba hozta a képviselő, indítványozta, hogy a tervidőszakban a társadalombiztosítást terjeszték ki egységesen minden dolgozóra. végezetül megfontolásra ajánlotta: a termelészövetkezeteket irányító szakigazgatási szervezetben helyük lenne a téesszekekből választott, onnan küldött szakembereknek is - a demokratikus irányító tevékenység jegyében.

a törvényjavaslatot sümeqi jános elfogadta.

/folyt. köv./

16.45/-n

Hot Loh

-34-

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 34. folyt./-lm

a következő felszólaló valter imre, somogy megye

képviselője volt.

- egy ország gazdasági tervét törvényé emelni - mondotta többek között - nagy esemény, nagy felelősség. minden elméletnél jobban megtanított bennünket erre az élet, - azok az eredmények és azok a hibák is, amelyek az első két ötéves terv-törvényből következtek. hogy nemcsak tanított bennünket az élet, de meg is tanultuk a leckét, ezt a harmadik ötéves terv törvényjavaslatának betűje is, szelleme is tanusítja. ezt a törvényjavaslatot együtt látom és együtt értékelem a gazdaságirányítási rendszer tervezett reformjával. a reform kell ahhoz, hogy a terv jól megvalósuljon, s a terv kell ahhoz, hogy a reform következtében kialakuló körülmények helyes irányba tereljék fejlődésünket.

- a harmadik ötéves terv sikeres végrehajtása - folytatta - nem kizárólag a kormány tevékenységén múlik. azért tartom fontosnak ennek hangsúlyozását, mert eléggé széles rétegek körében tapasztalható olyan felfogás, miszerint a tervek megvalósítása során fellépő nehézségek, gazdasági veszteségek mindig a kormány ilyen vagy olyan intézkedéseinek a következményei. más szóval: ha valahol hiba van, mindig a legfelsőbb szervekre lehet hivatkozni. véleményem szerint ezt a szemléletet száműzni kell, - s én ebben látom az új gazdasági mechanizmus egyik legfontosabb feladatát. gondolkodjunk a saját fejünkkel, szokjunk hozzá, hogy tevékenységünk eredménye szorosán veti személyes érdekeinket érinti, vagyis: ha sokat és jól dolgozunk, legyen annak közvetlen értelme, ha keveset és rosszul, akkor annak is közvetlen legyen a hátránya. és ehhez még annyit, hogy a gazdasági életből ki kellene küszöbölni az önkritikát. aki kárt okoz a népgazdaságnak, a vállalatnak, a szövetkezetnek, az feleljen érte még akkor is, ha a kár pusztán tudatlanságának volt a következménye. olyan légkört kell teremteni, hogy ne merjen senki nagyobb feladatot vállalni, mint amekkorára képes.

- személyes tapasztalatom, hogy vállalatok, szövetkezetek vezetői, dolgozói egyértelmű helyesléssel, szinte lelkesedéssel fogadták a központi bizottságnak a gazdaságirányítási rendszer reformjáról szóló határozatát.

/folyt. köv./

16.46/-n

1709 Loh

-35-

bkk 1. /az országgyűlés...35. . folyt./-lm

tapasztaltam azonban azt is, hogy az alsó- és középfoku irányítószerveknél már nem ilyen általános a helyeslés, sőt, talákozottam kifejezett ellenérzéssel is. ez utóbbinak kétféle oka lehet. van, aki őszintén aggódik, mert kellő áttekintés és kellő gyakorlati érzék hiánya miatt eddigi eredményeinket félti az új módszerektől. meggyőződésem, hogy ezekre az aggodalmakra az élet megnyugtató választ fog adni. vannak azonban olyanok is, akik egyszerűen pozíciójukat, kényelmüket féltik az újtól, mert úgy érzik, hogy az új körülmények között nem lehet majd felelősség és komoly munka nélkül tovább lavírozni. azt hiszem, ezek aggodalma indokolt, és szerintem ezek csak hadd aggódjanak.

valter imre a továbbiakban a harmadik ötéves terv mezőgazdasági feladatairól beszélt, s ezeket reálisnak, sőt kicsit szerénynek ítélte. örülünk annak, - folytatta, - hogy az eddigiekhez mérten nőtt a mezőgazdaság részesevé a beruházások összességéből, bár tudjuk, hogy minden ilyen irányú igényünket ez az előirányzat sem képes kielégíteni. mégis: nagyobb figyelmet, több anyagi eszközt kellene fordítani a termelés gazdaságosságát, sőt, magát a termelés eredményét veszélyeztető tárolási problémák enyhítésére. az ugynevezett szükségeltárolás következtében például tavaly csak a tabi járásban 100 vagon kukorica vált használhatatlanná, - pedig mezőgazdaságunk állandó takarmányhiánnyal küzd, s a hiányt import útján, devizáért kell pótolni. véleményem szerint kisebb lenne a tárolók építési költsége, mint amennyi kárt okoz, hogy nem építjük meg ezeket.

a képviselő ezután a gabonafelvásárlás korszerűtlenségéről beszélt, bár - mint mondotta - egyes helyekre még a korszerűtlenség is enyhe kifejezés, mivel a gabonaátvételnél a legelőnyösebb feltételei is hiányoznak. példaként elmondotta a gabonafelvásárló vállalat siófoki járási kirendeltségének elrettentő esetét. itt mindaddig nem volt hidmérleg, zsákonként veszik át a sokszáz vagonnyi terményt, s emiatt a legnagyobb dologidőben is sokszor órákig vesztegelnek a pótkocsis traktorok. az idén végre megkapták a hidmérleget, - de csak a berendezést; a beépítéséhez szükséges összeget csupán 1967-re irányozták elő. így még az idén is zsákonként mérlegetnek, bár a hidmérleg ott áll a vállalat telephelyén.

valter imre végül javasolta, hogy mielőbb kezdjék meg együttesen, komplex módon korszerűsíteni a gabonátárolást és felvásárlást. helyes lenne pályázatot hirdetni ezzel kapcsolatban: gondolkodjanak és tervezzenek minél többen ebben a témában, hogy ha rendelkezésre állnak majd a szükséges anyagi eszközök, akkor ezeket a leggazdaságosabban, a leghatékonyabban használhassuk fel.

a törvényjavaslatot elfogadta.
/folyt.köv./

16.50/-n
17.12.67

bkk 1. /az országgyűlés...36. folyt./-lm

keleti ferenc pest megyei képviselő a törvényjavaslat

szociális és egészségügyi előirányzataival összefüggésben a népszaporulat problémáira hívta fel a figyelmet. számokat, adatokat idézett, amelyek arról tanuskodnak, hogy hazánk lakosságának természetes szaporulata a korábbi években jelentősen visszaesett, s ilyen szempontból hazánk az európai országok ranglistáján az utolsó helyet foglalja el. a képviselő rámutatott: sokan csupán az anyagiakban keresik a gyermekszaporulat visszaesésének okait. tény és való, hogy az egy vagy több gyermekes családok kiadásai magasabbak, mint a gyermekteleneké, - ez azonban véleménye szerint - nem döntő tényező. bizonyos erre - mondotta - az a pár évvel ezelőtti statisztikai felmérés, amely szerint a mezőgazdaságban foglalkoztatott házas nők gyermekelnek száma átlagosan jóval magasabb, mint az értelmiségi pályákon dolgozóké. a születésszám alakulásában fontos szerepet játszik a nők foglalkoztatottsága és iskolai végzettsége.

elgondolkodtatók a művi vetélések számszerű alakulását tükröző orvosi kimutatások is. ezekből kitűnik, hogy 1957-1963 között a terhességmegszakítások száma meghaladta az egymilliót, s míg 1957-ben élveszületésre hetvennégy, addig 1963-ban már 131 abortusz jutott.

a képviselő rámutatott, hogy a népszaporulat visszaesése nem szükségszerű velejárója társadalmi fejlődésünknek. ahhoz azonban, hogy fordulatot érjünk el, gondosan számba kell venni a negatív irányba ható tényezőket - ilyen többek között a túlzott kényelemszeretet, felelőtlenesség stb. is -, s együttes erővel kell megkeresnünk leküzdésük útját-módját. a képviselő indítványozta, hogy az illetékesek behatóan tanulmányozzák, milyen intézkedésekkel lehetne könnyíteni a fiatal házaspárok terhesproblémáin, s hogyan lehetne csökkenteni a sokgyermekes édesanyák terheit. a törvényjavaslatot elfogadta.

ezután szünet következett, majd polyák jános elnökletével folytatódott a tanácskozás.
/folyt.köv./

x x x

a korábban leadott javítások utolsó bekezdésének / a 23. folyt. 2. bekezdésének / 8.-9. sorában a szöveg helyesen a következő :

1965-ben az országban összesen 189 028 baleset.....

x x x

/folyt.köv./

17.05/-n
17.12.67

bkk 1. /az országgyűlés...35. . folyt./-lm

tapasztaltam azonban azt is, hogy az alsó- és középfoku irányítószerveknél már nem ilyen általános a helyeslés, sőt, talákozottam kifejezett ellenérzéssel is. ez utóbbinak kétféle oka lehet. van, aki őszintén aggódik, mert kellő áttekintés és kellő gyakorlati érzék hiánya miatt eddigi eredményeinket félti az új módszerektől. meggyőződésem, hogy ezekre az aggodalmakra az élet megnyugtató választ fog adni. vannak azonban olyanok is, akik egyszerűen pozíciójukat, kényelmüket féltik az újtól, mert úgy érzik, hogy az új körülmények között nem lehet majd felelősség és komoly munka nélkül tovább lavírozni. azt hiszem, ezek aggodalma indokolt, és szerintem ezek csak hadd aggódjanak.

valter imre a továbbiakban a harmadik ötéves terv mezőgazdasági feladatairól beszélt, s ezeket reálisnak, sőt kicsit szerénynek ítélte. örülünk annak, - folytatta, - hogy az eddigiekhez mértén nőtt a mezőgazdaság részesedése a beruházások összességéből, bár tudjuk, hogy minden ilyen irányú igényünket ez az előirányzat sem képes kielégíteni. mégis: nagyobb figyelmet, több anyagi eszközt kellene fordítani a termelés gazdagságát, sőt, magát a termelés eredményét veszélyeztető tárolási problémák enyhítésére. az ugynevezett szükségeltárolás következtében például tavaly csak a tabi járásban 100 vagon kukorica vált használhatatlanná, - pedig mezőgazdaságunk állandó takarmányhiánnyal küzd, s a hiányt import útján, devizáért kell pótolni. véleményem szerint kisebb lenne a tárolók építési költsége, mint amennyi kárt okoz, hogy nem építjük meg ezeket.

a képviselő ezután a gabonafelvásárlás korszerűtlenségéről beszélt, bár - mint mondotta - egyes helyekre még a korszerűtlenség is enyhe kifejezés, mivel a gabonaátvételnél a leteleltetési feltételei is hiányoznak. példaként elmondotta a gabonafelvásárló vállalat siófoki járási kirendeltségének elrettentő esetét. itt mindaddig nem volt hidmérleg, zsákonként veszik át a sokszáz vagonnyi terményt, s emiatt a legnagyobb dologidőben is sokszor órákig vesztegelnek a pótkocsis traktorok. az idén végre megkapták a hidmérleget, - de csak a berendezést; a beépítéséhez szükséges összeget csupán 1967-re irányozták elő. így még az idén is zsákonként mérlegelnek, bár a hidmérleg ott áll a vállalat telephelyén.

valter imre végül javasolta, hogy mielőbb kezdjék meg együttesen, komplex módon korszerűsíteni a gabonátárolást és felvásárlást. helyes lenne pályázatot hirdetni ezzel kapcsolatban: gondolkodjanak és tervezzenek minél többen ebben a témában, hogy ha rendelkezésre állnak majd a szükséges anyagi eszközök, akkor ezeket a leggazdaságosabban, a leghatékonyabban használhassuk fel.

a törvényjavaslatot elfogadta.
/folyt. köv./

16.50/-n
17.12.67

bkk 1. /az országgyűlés ...36. folyt./-lm

keleti ferenc pest megyei képviselő a törvényjavaslat

szociális és egészségügyi előirányzataival összefüggésben a népszaporulat problémáira hívta fel a figyelmet. számokat, adatokat idézett, amelyek arról tanuskodnak, hogy hazánk lakosságának természetes szaporulata a korábbi években jelentősen visszaesett, s ilyen szempontból hazánk az európai országok ranglistáján az utolsó helyet foglalja el. a képviselő rámutatott: sokan csupán az anyagiakban keresik a gyermekszaporulat visszaesésének okait. tény és való, hogy az egy vagy több gyermekes családok kiadásai magasabbak, mint a gyermekteleneké. - ez azonban véleménye szerint - nem döntő tényező. bizonyos értelemben - mondotta - az a pár évvel ezelőtti statisztikai felmérés, amely szerint a mezőgazdaságban foglalkoztatott házas nők gyermekeinek száma átlagosan jóval magasabb, mint az értelmiségi pályákon dolgozóké. a születésszám alakulásában fontos szerepet játszik a nők foglalkoztatottsága és iskolai végzettsége.

elgondolkoztatóak a művi vetélések számszerű alakulását tükröző orvosi kimutatások is. ezekből kitűnik, hogy 1957-1963 között a terhességmegszakítások száma meghaladta az egymilliót, s míg 1957-ben élveszületésre hetvennégy, addig 1963-ban már 131 abortusz jutott.

a képviselő rámutatott, hogy a népszaporulat visszaesése nem szükségszerű velejárója társadalmi fejlődésünknek. ahhoz azonban, hogy fordulatot érjünk el, gondosan számba kell venni a negatív irányba ható tényezőket - ilyen többek között a túlzott kényelemszeretet, felelőtlenesség stb. is -, s együttes erővel kell megkeresnünk leküzdésük útját-módját. a képviselő indítványozta, hogy az illetékesek behatóan tanulmányozzák, milyen intézkedésekkel lehetne könnyíteni a fiatal házaspárok lakásproblémáin, s hogyan lehetne csökkenteni a sokgyermekes édesanyák terheit. a törvényjavaslatot elfogadta.

ezután szünet következett, majd polyák jános elnökletével folytatódott a tanácskozás.
/folyt. köv./

x x x

a korábban leadott javítások utolsó bekezdésének / a 23. folyt. 2. bekezdésének / 8.-9. sorában a szöveg helyesen a következő :

1965-ben az országban összesen 189 028 baleset.....

x x x

/folyt. köv./

17.05/-n
17.12.67

parlament

bkk 1. /az országgyűlés....37. folyt./-Lm

dr. traumann rezső építésügyi miniszter emelkedett

szólásra. bevezetőben, az építőiparnak a második öt éves terv időszakában végzett munkájáról szólva bejelentette, hogy az építőipar előírt termelési feladatát összességében teljesítette, de az eredetileg kijelölt céloktól némileg eltérő összetételben.

az egész építőipar termelése öt év alatt 27 százalékkal, ezen belül az állami kivitelező vállalatok termelése mintegy egyharmaddal, az építőipari szövetkezeteké pedig kétszeresére nőtt. a termelés növekedésének tulnyomó részét, az állami építőipar pedig ennek egészét a termelékenység fokozásával érte el.

a második öt éves tervidőszakban az építőipar több ezer ipari, kereskedelmi és tárolási, valamint 2 600 kommunális épület átadásával járult hozzá a népgazdaság állóalapjainak bővítéséhez. jelentősen növekedett a mezőgazdasági építkezések száma is. a szociális és kulturális építkezések keretében több mint hatezer kórházi ágy és négyezer bölcsődei férőhely létesült, csaknem 350 óvoda és napközi otthon, 4 000 általános és középiskolai tanterem, 40 000 dolgozó részére korszerű munkásszálló, 42 áruház és 750 kiskereskedelmi bolt épült. az elmúlt tervidőszak alatt jelentősen változott, fejlődött az építőipar technológiája. számottevő a javulás az építési munkahelyek számának csökkentése terén is. a felsorolt és az építőiparban jelentkező egyéb eredményekben fontos része van a széles körben kibontakozott munkaverseny mozgalomnak is. a „szocialista munka műhelye, építéshelye, cím elnyeréséért folyó versenynek az idén külön lendületet ad a pártkongresszus tiszteletére tett felajánlások teljesítése.

/folyt. köv./

17.16/-n

17.16. Zseli

-38-

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 38. folyt./-Lm

- a gazdasági növekedés ütemét és fő irányait - folytatta dr. traumann rezső - nagymértékben a beruházások határozzák meg, a beruházások megvalósításában pedig a harmadik öt éves tervidőszakban is fontos feladatok hárulnak az építőiparra. az építőipari termelés értékét a törvényjavaslat szerint öt év alatt 24-28 százalékkal kell növelni, a kivitelezési idő jelentős csökkentése és a munkaerő létszám csekély mértékű növelése mellett.

a miniszter ezután részletesen tájékoztatta az országgyűlést arról, hogyan készült és készül fel az építőipar a harmadik öt éves tervben teljesítendő feladataira. a felkészülésben igen nagy szerepe van a műszaki fejlesztésnek, s ezen belül a legjelentősebb tennivaló: az építőipar technikai korszerűsítésével biztosítani, hogy a kivitelezés szerelő jellegű tevékenységgé váljék, hogy az építőipari munkának műszakilag lehetséges és gazdaságilag indokolt részét előregyártó ipari üzemek végezzék. az építésügyi minisztérium vállalatai a központi keretből megvalósítandó lakásoknak mintegy egyharmadát blokkos, több mint egyharmadát pedig panelos építési móddal, a fennmaradó részt öntött, illetve hagyományos eljárással készítik. a budapesten már működő házépítő kombinát mellett a tervidőszakban további öt szovjet és egy nyugati licenc alapján működő házgyár létesül. az ipari és a mezőgazdasági építkezéseknél a harmadik öt éves terv végére uralkodóvá válik a tipizált, előregyártott szerkezeti elemek felhasználása. az ipari és a tároló csarnokoknak, valamint a mezőgazdasági épületeknek több mint fele korszerű építésmóddal készül. a középület-építés fejlesztésénél széleskörűen alkalmazzák a már kialakított szerkezet-családot. ezek a korszerű eljárások csökkentik az önköltséget és elősegítik az építési idő rövidítését, ami elsősorban a termelő beruházások korábbi üzembehelyezésében nyilvánul majd meg.

a műszaki tervező szervezet tevékenységével kapcsolatban a miniszter hangsúlyozta: tekintettel az építési, illetve tervezési feladatok növekedésére és a létszámfejlesztés korlátozott lehetőségeire, a tervezői munkát is hatékonyabbá kell tenni. már a munka jobb megszervezésével is jelentékeny tervezői kapacitás szabadítható fel, a legnagyobb tartalék azonban e téren az, ha a műszaki dolgozókat mentesítik a tervezéssel szorosan összefüggő adminisztratív teendőktől.

/folyt. köv./

17.22/-n
17.22. Zseli

-39-

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 39. folyt./-lm

a szilikátipari termelés fejlesztéséről szólva elmondotta, hogy ebben az iparágban a következő öt év alatt mintegy 25 százalékkal növelik a termelést, mégpedig úgy, hogy a huzamosabb idő óta hiánycikként számontartott termékek egy részénél a kínálat és a kereslet általában egyensúlyba kerül. jelentősen növekszik a falazóanyag, az égetett cserép és az égetett mész termelése, s így ezekből a cikkekből az ellátás lényeges javulása várható. a falazóanyag termelés 40 százalékos növekedése például azt jelenti, hogy a lakosság 1970-ben mintegy 400 millió kisméretű téglának megfelelő mennyiséget vásárolhat többet, mint 1965-ben. kedvezően változik ezeknek a termékeknek az összetétele is: a téglaiipar által gyártott falazóanyagok mennyiségének mintegy 20 százalékos növekedésénél nagyobb mértékben emelkedik a cementkötésű falazóanyagok termelése, a korszerű falpanel-gyártás pedig megtízszereződik. égetett cserépből a tervidőszak végén a tavalyinál 55 millió darabbal több készül. a dunai cement- és mészmű új nagykapacitású üzemének belépésével jelentős mértékben nő az égetett mész termelése, ennek ellenére egyes időszakokban - az idényszerűen jelentkező szükségletek miatt - előfordulhat, hogy a kereslet meghaladja a termelést. a harmadik ötéves tervidőszak alatt néhány alapvető építőanyagból, így többek között cementből, falburkoló csempéből és huzott síküvegből a hazai termelés még nem fedezi teljes egészében a szükségletet. a most előirányzott építőanyagipari beruházások azonban éppen azt a célt szolgálják, hogy a negyedik ötéves terv időszakában megteremtődjék a kereslet és a kínálat egyensúlya.

az építőiparban nagy mennyiségben van szükség olyan termékekre is, amelyeket nem a szilikátipar, hanem más iparágak állítanak elő. a második ötéves terv időszakában egyes cikkek sem mennyiségileg, sem minőségileg nem fedezték az építőipar szükségletét. tekintettel a harmadik ötéves terv feladataira, most alapvető követelmény a gyártó és a felhasználó tárcák együttműködésének javítása, s ennek a kezdeti eredményei már mutatkoznak. az építésügyi és a kohó- és gépipari minisztérium tárcaközi bizottságot hívott létre, amely közösen igyekszik megoldani a problémákat. gondot okoz az is, hogy míg az építőipar az egész világon mind több műanyag-terméket használ fel, addig mi ezen a téren lemaradtunk. 1965-ben például a pvc-padlóburkolat termelésének egymillió négyzetméterre kellett volna növekednie, a teljesítés azonban csak mintegy 30 százalékos volt. a pvc-padlóburkoló anyag minősége javult ugyan, de a termékválaszték még mindig szűk.

/folyt. köv./

parlament

bkk 1. / az országgyűlés... 40. folyt./-lm

a miniszter ezután részletesen foglalkozott az építőanyagok fuvarozásával kapcsolatos feladatokkal, kitért a beruházó, kivitelező és tervező szervezet közötti együttműködés javításának fontosságára, majd így folytatta:

- ugyancsak együttesen - az építőipari szervezetekkel rendelkező hatóságok közreműködésével - kell megoldanunk a következő öt év egyik legnehezebb problémáját, az építési igények és az építőipari kapacitás összehangolását. hosszú évek tapasztalatai bizonyítják, hogy az építési szükséglet meghaladja az annak kielégítésére hivatott szervezetek termelő képességét. ez azonban nem jelenti azt, hogy az ország építőiparának termelőképessége már teljes mértékben ki van használva.

a miniszter rámutatott: a központi vállalatok fejlesztése mellett gondoskodni kell a tanácsi építőipari szervezetek további fejlődéséről, s emelni kell az építőipari szövetkezetek tevékenységének műszaki színvonalát is. a javítási munkák mellett a lakosság építési kedvének növekedése továbbra is biztosítani fogja az építő kisiparosok munkáját.

a miniszter ezután arról az alapvető változásról beszélt, amelyet a gazdaságirányítási rendszer továbbfejlesztése jelent majd az építőipar munkájában.

- az építőiparról szóló 1964. februári párthatározat végrehajtása során az előzetesen ismert irányelvek alapján már igyekeztünk érvényesíteni a gazdaságirányítási reform céljait. erre két példát említenék. mivel a kivitelezési idő csökkentésére és a vállalati erőforrások összpontosítására az építőipari teljesítmények korábbi elszámolási rendszere nem gyakorolt kellő hatást, ezért először kísérletképpen, majd teljeskörűen bevezettük az építményekkénti elszámolást, amely tervszerű és szervezett termelés esetén gazdasági előnnyel jár mind az építető, mind a kivitelező vállalat részére.

/folyt. köv./

bkk 1./ az országgyűlés/... 41. folyt./s

másik rendelkezésünk a kivitelező tevékenység összpontosítását célozta. a tervben tételenesen nem szereplő munkákra vonatkozóan ugyanis megszűnt a kijelölés, a kivitelező e munkák elvégzését szabadon vállalhatja. ezzel ebben a körben biztosítottuk a kivitelezők részére a rendelkezésükre álló eszközök leghatékonyabb felhasználásának lehetőségét.

a gazdaságirányítási rendszer továbbfejlesztése során mind az építőipar műszaki fejlődésére, mind az épített és a kivitelező piaci kapcsolatának alakulására lényeges hatással lesz az építési- szerelési ipar 1968-ban életbelépő új árrendszere. az előregyártás fokozása, a panelos építési mód elterjedése és a széleskörű gépesítés folytán az építőipar a gyors technológiai átalakulás időszakában van. az új árrendszer az eddiginél hatékonyabban - szükség szerint előnyök nyújtásával is - elő fogja segíteni az építőipar korszerűsödését. az új alapokon nyugvó árszabályozás másik fő feladata lehetővé tenni, hogy a tervezési és a kivitelezési munkák ára mind szélesebb körben az érdekeltek közötti megállapodás alapján alakuljon ki. az irányelveknek az a tételle, amely szerint a beruházó részére biztosítani kell, hogy maga választhassa meg a műszaki tervező és kivitelező szervezet, megfelelő keretek között biztosíthatja az építőiparban a kereslet- kínálat egyensúlyát.

dr. traumann rezső befejezésül a lakásépítés helyzetéről számolt be.

- a második ötéves terv során több mint 282.000 lakás épült. ez meghaladja a terv eredeti előirányzatát. összehasonlításképpen megemlítem, hogy az elmúlt tervidőszakban ötven-ezerrel több lakást építettünk, mint a második világháborút megelőző tíz év alatt.

- az állami építőipar által kivitelezett lakások ellátottsági színvonala nagymértékben javult. a lakások háromnegyed részében korszerű/ elsősorban táv- és gáz-/ fűtési rendszert alkalmaztak; kétharmad részük beépített szekrénnyel, 84 százalékuk pedig beépített konyhaberendezéssel készült. ez lakásonként átlagosan mintegy 3000 forinttal csökkentette a bútorbeszerezés költségét. a lakások alapterülete a felszereltség növelése ellenére sem csökkent; az egyszobás lakások aránya pedig az 1960. évi 30 százalékkal szemben 1965-ben már csak 10 százalék volt. a műszaki fejlesztés eredményeként csökkent az építési költség is, lakásonként átlagosan 16.000 forinttal.

/folyt. köv./

17.45/-n
1800 Zseli

bkk 1./ az országgyűlés...42 folyt./ s

- a harmadik ötéves terv időszakában tovább nőnek az építőipar lakásépítési feladatai. az előterjesztett törvényjavaslat összesen 300.000 - 100.000 állami és 200.000 magánérből létesülő - lakás felépítésével számol. az állami lakásokat az előző tervidőszakhoz képest gyorsabban, gazdaságosabban jobb minőségben és jobb felszereltséggel kívánjuk megépíteni. ennek érdekében jelentősen növeljük a korszerű építési technológiával készülő lakások számát, amely a tervidőszak végére eléri a 80 százalékot.

a lakásépítésnél figyelembe kell venni a jelenlegi lakásállomány kedvezőtlen összetételét, mivel a városi lakások 60 százaléka egyszobás és több mint a fele nem teljes komfortu. ezért a terv olyan állami lakásépítést irányoz elő, amely javítja ezt az arányt. továbbra is 48-50 négyzetméter átlagterületű, az előzőknél jobb felszereltségű lakások építését tervezzük, oly módon, hogy a lakások legalább 80 százaléka kétszobás legyen.

- a lakáskérdés megoldásába fokozottabban kívánjuk bevonni a lakosság anyagi erejét. a népgazdaság ehhez biztosítja a szükséges feltételeket a magánérből történő lakásépítés támogatására az állam öt év alatt tízmilliárd forint hosszulejáratu hitelt nyújt. a társas, csoportos építésnél előtérbe kerül a terület-előkészítés megszervezése. erre vonatkozóan az érdekelt főhatóságokkal egyetértésben irányelveket adtunk ki. a tanácsok felmérték a szükséges területigényeket, kijelölték az építési területeket és összeállították a területek kisajátításához, kialakításához szükséges előirányzatokat. a kívánt ütemű és minőségű lakásépítés azonban a helyi lehetőségek teljes kihasználása esetén is szükségessé teszi a központi erőforrások jelenleginél nagyobb fokú igénybevetését, elsősorban a közművesítési feladatokra. a magánlakásépítés támogatását illetően továbbra is sokat várunk a társadalmi szervektől. örömmel üdvözljük a kis lakásépítési akcióját, amelynek keretében tízezer fiatal házaspárt kívánnak új otthonhoz juttatni.

a miniszter befejezésül hangsúlyozta, hogy mivel a kormány lakásépítési programjának jelentős része a következő, a negyedik ötéves tervidőszakban valósul meg, a mostani ötéves terv során a program további teljesítésének előkészítésére nagy erőfeszítéseket tesznek.

/folyt. köv./

17.50/-n
1804 Zseli

parl

parlament

bkk 1. / az országgyűlés... 43. folyt./-lm

sárfi rózsai szabolcs megyei képviselő az egészségü-

gyi miniszter beszédének egyik gondolatát részletesen kifejtve, a csökkent munkaképességűek foglalkoztatásáért emelt szót, felhívta a figyelmet arra, hogy ezzel a kérdéssel különösen most, az új gazdaságirányítási rendszer bevezetésekor körültekintően kell bánni, nem szabad megengedni, hogy az üzemek, a vállalatok megpróbáljanak szabadulni a csökkent munkaképességű és volt dolgozóktól ilyen megfontolással: „önmagunk munkája alapján leszünk nyereséges vagy veszteséges vállalat, mi nek bajlódjunk olyanokkal, akik nem teljes értékű munkások,, ilyenféle fonák módszerek elkerülendők - hangoztatta a képviselő - egyrészt szükség van szigorú rendszabályokra, másrészt pedig a vállalatokat jó lenne érdekeltté tenni a munkában megsérültek, esetleg megrokkantak, tehát kisebb teljesítményű, vagy nem minden területre alkalmas dolgozók foglalkoztatásában. morális és népgazdasági érdekek egyaránt azt kívánják, hogy változtassunk ezen a helyzeten, egyebek között a csökkent munkaképességűek munkábaállításának jobb megszervezésével, az ugynevezett rehabilitációs - tehát egészségkárosodást szenvedett, de felépült dolgozók részére kijelölt - munkahelyek újbóli feltérképezésével, akiket pedig semmiképpen sem tudnak üzemekben elhelyezni, azoknak adjanak a korábbinál több lehetőséget bedolgozó munkára, valamint szövetkezeti, háziipari és szociális foglalkozásra. ennek érdekében fogjon össze minden érdekelt tárca, az ipar, a mezőgazdaság, a munkaügyi és az egészségügyi minisztérium, a szot és a társadalmi szervek.

következő témaként sárfi rózsai kitért a termelőszövetkezeti parasztság egészségügyi, azon belül is elsősorban fogászati ellátásának gondjaira. régi fogyatékossgot, régi kérdést tett szóvá: gondoskodjanak kellő számú fogorvos letelepítéséről. vidéken, biztosítsanak részükre megfelelő lakást és rendelőt. sajnálatos eset - amelyhez hasonló a jövőben semmiképpen sem engedhető meg -, hogy 1965-ben az illetékes főhatóságok központilag hétmillió forintot biztosítottak ilyen jellegű építkezésekre vidéken, falvakban, a megyei tanácsok viszont ebből az összegből csupán kétmillió forintot használtak fel. az lett a következmény, hogy a falura ment 155 fogorvosból jelenleg 74 albérlésben lakik, s nem kell különösebben magyarázni, hogy ez milyen irányban befolyásolja munkájukat, a megyei tanácsoknak ebben a fontos kérdésben körültekintéssel, lelkiismeretesen kell eljárniuk.

/folyt. köv./

18.00/-n
18072el

-44-

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 44. folyt./-lm

örömmel és meglepéssel nyugtázta a képviselő, hogy az országgyűlés szociális és egészségügyi állandó bizottságának javaslatára kibővítették a törvénytervezetet azzal a gondolattal, hogy: „fejleszteni kell az öregek és arra rászorulókat támogatására irányuló szociális és egészségügyi gondoskodást,, megemlítette, hogy ennek jegyében a harmadik ötéves terv időszakában az eddigieken kívül mintegy 3 700 hajlott koru ember elhelyezéséről gondoskodnak az épülő új és a bővülő szociális otthonokban.

/folyt. köv./

18.02/-n
18102el

-45-

parlament

bkk 1. / az országgyűlés...45. folyt./-lm

a következő felszólaló gém ferenc, borsod megyei

képviselő elmondotta, hogy véleménye szerint a tervezett fejlődést a mezőgazdaság csak akkor érheti el, ha az országban minden mezőgazdasági termelésre alkalmas területet megművelnek és minél több gyenge minőségű talajt megjavítanak. ehhez a dolgozók anyagi érdekeltségét is meg kell teremteni. jelenleg még igen nagy különbségek vannak a jó és rossz földeken gazdálkodó termelőszövetkezetek jövedelme között, s javasolta, hogy ezeket a különbségeket valamilyen módon csökkentésük. beszélt arról, hogy borsod megye lejtős, gyenge mezőgazdasági területeiről a kis kereset miatt a munkaerő egy része az iparban helyezkedett el. az itt gazdálkodó tsz-ek igen nagy munkaerőhiánnyal küzdenek, pedig a jelenlegi technikai színvonal mellett ahhoz, hogy egy kétezer holdas gazdaságban eredményesen lehessen gazdálkodni, legalább 40-50, teljes munkabírásu férfire van szükség. hangoztatta, hogy a megfelelő munkaerő visszaszerzése érdekében az ilyen helyeken lehetővé kellene tenni a munkaerő állandó foglalkoztatását, s biztosítani a téli mellékmunkákat is.

a képviselő vitába szállt azzal a nézettel, amely szerint a népgazdasági beruházásokat azokra a jobb mezőgazdasági területekre kell koncentrálni, ahol a befektetések a leggyorsabban megtérülnek. hangsúlyozta, hogy hazánkban a gyengébb földeket is ki kell használni, nem engedhetjük meg magunknak, hogy mezőgazdasági területek műveletlenül maradjanak.

elmondotta, hogy borsod megyében az utóbbi években már nagy anyagi erőket fordítottak a gyengébb lejtős, területek javítására, a gazdálkodás fellendítésére. ezek az anyagi erőforrások a harmadik ötéves terv időszakában is rendelkezésre állnak, tehát kilátás van arra, hogy a helyzeten tovább javítsanak. az állami erőforrásokon kívül azonban a helyi szervezeteknek és az ott dolgozó embereknek is többet kell tenniük a fejlődés elősegítésére. nem kell feltétlenül a legköltségesebb talajvédelmi eljárásokra törekedni, kisebb összegekkel, de nagy akaraterevel is sokmindent megoldhatnak. létesíthetnek például gyepesített víz-elvezetőket, kialakíthatnak a természeti viszonyokkal jobban összehangolt növénytermelési szerkezetet, megköthetik a kezdő vízmosásokat, stb.

/folyt.köv./

18. 14/-n

18. 21. Lelvi

-46-

parlament

bkk 1. / az országgyűlés... 46. folyt./-lm

a lejtős területeken mindenekelőtt a szarvasmarha- és juhtartás látszik eredményesnek, a gyenge takarmánytermés miatt a sertés- és különösen a baromfitenyésztés erőltetése nem helyes.

végül méltatta a tervjavaslatnak azt a részét, amely a gyengeminőségű talajok megjavítására országosan 700-800 millió forint költséget irányoz elő.

a képviselő a törvényjavaslatot elfogadta, az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

gém ferenc felszólalása után az elnöklő polyák jános a pénteki ülést bezárta. az országgyűlés szombaton délelőtt 10 órakor folytatja munkáját./mti/

--

18. 15/-n
18. 21. Lelvi

-47-

parlament

bkk 1. /az országgyűlés...47. folyt./-Lm

javitások:

36. folyt. második bek. utolsóelötti sora helyesen a következő:

... s míg 1957-ben 100 élveszületésre 74....

43. folytatás első bek. 11. sora helyesen a következő:

ilyenféle fonák módszereket elkerülendő

/mti/

--

18.30/-n
11.11.2000

-48-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1966. június 25.

bb 1. tizenhárom új színész - hatan budapesten kezdik első évadjukat
i s s z e v m c z 1966. június 25.

a színház- és filmművészeti főiskolán az idén tizenhárom színész fejezte be tanulmányait. várkonyi zoltán osztályfőnök hallgatói néhány nap múlva kapják meg diplomájukat, de már mindegyikük aláírta szerződését a jövő évadra. hatan budapesti színháznál kezdik pályájukat, egy fiatal színész továbbra is a főiskola hallgatója marad, - iglódi istván ugyanis tovább tanul a rendező szakon - a többiek pedig vidékre kerültek. a közönség nagyrésztükét már ismeri, látta őket kisebb-nagyobb szerepekben a budapesti színpadokon, a filmvászonon, a televízió képernyőjén, hallotta őket a rádióban és a különböző szinkronizált filmek szerepeiben.

két lány és négy fiú lesz fővárosi színház tagja. dőry virágot, kovács istvánt és tahi tóth lászlót a vígszínház szerződtette. mindhárman játszottak már itt mint főiskolások a „john gabriel borkmannban”, „az udvari kalap”, -ban, a „trójai nőkben”, és a „film forgatunk”, -ban. tahi tóth lászló a „szerelmes biciklisták”, című film festőjének életrekelésével lett népszerű a közönség és első sorban a fiatalok körében, kovács istván pedig most játsza élete első film-főszerepét. ő alakítja várkonyi zoltán rendező most készülő filmjében jókai romantikus hőst, kárpáthy zoltánt. a madách színház fedezte fel és szerződtette le huszty pétert, aki mint főiskolás több szerepet játszott a színház produkcióiban. voith ági első filmjét, az „első esztendő”, -t az elmúlt hetekben tüzték műsorra a mozik és ezzel a premierrel egyidőben volt a józsef attila színházban is első fellépése. a kaktusz virága, című zenés vígjáték egyik női főszerepét játssza és a jövő évadtól az angyalföldi színház tagja. konrád antal, a főiskolások utolsó vizsgálódásának, a „kék szakáll”, -nak címszereplője a nemzeti színház együttesének tagja lett.

az osztály többi hallgatója vidéken kezdi első évadját. szakács eszter és csernák árpád debrecenbe, káldy nóra és ujréti lászló miskolcra, vajda mártá pécsre, kránitz lajos pedig szolnokra szerződött.

/mti/

2000

--

-1-